DEMOKRAT TÜRKİYE

GELECEK GÜZEL GÜNLERE MERHABA

SAYI 11
KASIM 82

2,-DM
16 ÖS
2 SFR
2.5 HFL

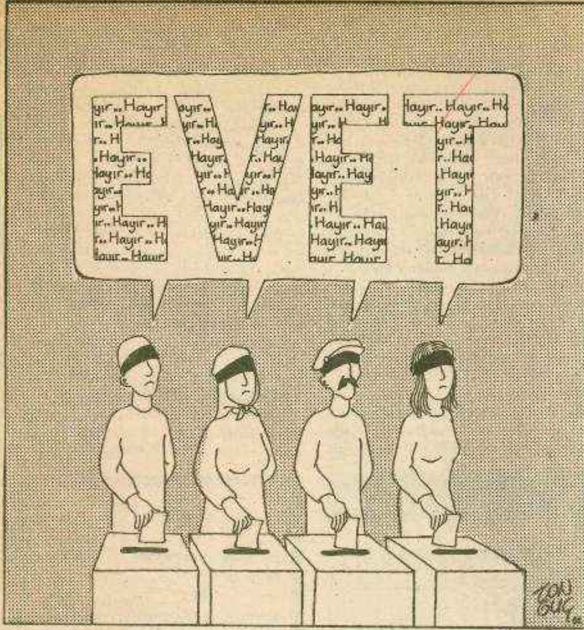
Nr.11
GÜLTIG vom 15 NOVEMBER bis 15 DEZEMBER

G 2008 E POSTVERTRIEBSTÜCK GEBÜHR BEZAHLT

Cuntanın şefine ve Anayasasına "Evet" oyu alındı
General Evren, smokin giydi, "Cumhurbaşkanı" oldu

OYLAMAYA 2 MİLYON HAYIR DEDİ 3 MİLYON KATILMADI

- **Siyasal kovuşturmaya uğrayanlar seçmen kütüklerine yazılmadı**
- **On binlerce tutuklunun oy hakkı ellerinden alındı**
- **18 - 21 yaş arası 4 milyon genç yine oylama dışı bırakıldı**

Nüfusu 50 milyon, toplam seçmen sayısı 21 milyon 457 bin olan ülkemizde Anayasa oylamasına 18 milyon dolayında seçmen katıldı. 16 milyon seçmenin kimileri istemeyerek, kimileri çaresizlikten, korkudan *"evet"* oyu verdikleri ifade edildi.

Cuntanın resmi açıklamalarına dayanılarak yapılan hesaba göre Anayasaya *"hayır"* oylarının % 15'ten yukarı olduğu illerin sırasıyla Bingöl, Diyarbakır, Tunceli, Hakkari olduğu saptandı.

5. SAYFADA

Ömer Polat'ın sıcak savaş bölgesinden röportajı:

BİR YANIM FİLİSTİN BİR YANIM YURDUM

Teslim Töre anlatıyor:

"Biz devrimciler öyle eli bağlı adamı dövmeyiz."

TABANCAYI MASANIN ÜSTÜNE KOYDUM

"Gelelim, ajan yüzbaşı İlyas meselesine, Mahirleri ihbar eden ve onca insanın kanına giren İlyas'ın meselesine.."

7. SAYFADA

Sovyet Komünist Partisi Genel Sekreteri

L. BREJNEV ÖLDÜ

Yuri Andropov Brejnev'in yerine seçildi

Yeni Genel Sekreter Andropov:

"Barış politikasını sürdüreceğiz. Ancak emperyalist güçlerden barış dilenmeyiz."

9. SAYFADA

Türkiye Komünist Partisi Genel Sekreteri İsmail Bilen çeşitli konulardaki görüşlerini açıklıyor

GELECEK SAYIDA DEMOKRAT TÜRKİYE'DE

Ahmet Kaçmaz:

Cuntadan kurtulmak acil hedeftir

TSİP Genel Başkanı Kaçmaz görüşlerini açıkladı

Reportaj: Hüseyin Erdem

8. SAYFADA

İşsizlik, iflaslar, işten atmalar çığ gibi büyüyor
Gizli Kıyım dedikleri

19. SAYFADA

CDU'nun Yabancılar semineri Türkler adına utanç vericidir

22. SAYFADA

Tehlikeli gelişmeler

17. SAYFADA

Korkunun ecele faydası yoktur

3. SAYFADA

Demokrasiye geçiş mi ateş çemberi mi?
Türkiye'de sol yenilgiye mi uğradı

5. SAYFADA

Referandum hangi koşullar altında yapıldı

3. SAYFADA

THKP-C (Acilciler) KAWA-KPSK

12 Eylül öncesini ve sonrasını tartışıyorlar

12-13. SAYFADA

DEMOKRAT TÜRKİYE'DEN

Okur Arkadaşlarımıza,

Bilindiği gibi bu köşe, Demokrat Türkiye çalışanları ile okurları arasında sürdürülen özel diyalog köşesidir, bir başka ifade ile söyleşmek, dertleşmek köşesi. Ne var ki birkaç sayıdan bu yana hep çalışanların dert köşesi oldu.

Her fırsatta yineledik durduk, okurlarımız gazeteyi bayilerden satın almak yerine abone olsunlar istedik, bu isteğimizin gerekçelerini uzun uzun anlattık. Doğal ki, bizim bu ifade tarzımız, burjuva gazetelerinin sahteci kibarlığına benzemeyecek, yalın ve gerçek olacaktı. Çünkü bu gazetenin okuyucuları ile olan ilişkileri, patron gazetelerinden çok ayrıdır ve ayrı gerçeklere dayanır. Demokrat Türkiye çalışanları, okuyanı, yazarı-çizeri ile kaba çizgilerde de olsa ortak inançları paylaşan bir aile olmuştur artık. Ortada ne bir patron var, ne de gücünü, inançları uğruna harcamaktan öte maddi bir çıkar düşünenler... Kuşkusuz büyük okur kitlesi de aynı düşünceleri paylaşmaktadır. O nedenle bazı kişilerce kibar bir ifade kabul edilmese bile, biz bir kez daha yinelemek isteriz, **"Bize övgü mektupları yazmayın, abone olun abone bulun."**

Demokrat Türkiye Kasım 1982 sayısının, bayilerde 3, derneklerde 2.5 DM'tan satılacağını, abone ücretlerinde ise herhangi bir değişikliğin yapılmadığını geçen sayımızda duyurmuştuk. Ancak bu kararımızı Genel Dağıtım Merkezine önceden iletememiş olduğumuzdan, bu sayı da yine bayilerde eski fiattan satılacak, uygulamaya gelecek sayıdan itibaren başlanmış olacaktır. Daha önce de söylediğimiz gibi satışlardaki bu değişiklik yalnız abone olmayı özendirmek amacıyla yapılmıştır. İsteyen 3 DM verir bayiden alır, isteyen 2 DM'tan abone olur.

Abone işlemlerinde özellikle birden fazla toplu abonelerde ayrı ayrı fiş düzenlemenin birtakım zorlukları görülmektedir. Bu nedenle abone olanların adları adresleri ve abone sürelerini gösteren bir liste ile abone ücretlerinin tutarı olan havale makbuzunun gazetemize gönderilmesi yeterlidir. Ücretlerin abone fişleri üstündeki banka veya posta konta numaralarından birisine yatırılması gerekmektedir. Ayrıca havale makbuzlarının üstüne gönderilen paranın abone ücreti olduğu yazılmalıdır.

Abone kampanyamızı destekleyen ve bize listeler halinde toplu aboneler gönderen arkadaşlarımıza bu köşeden teşekkür etmeyi görev biliriz.

Hoşçakalın.

İDAM TALEBİYLE YARGILANAN İKİ DEVRİMCİ DAHA MAHKEME SONUÇLANMADAN ÖLDÜRÜLDÜ

Ankara'da devam etmekte olan 186 idamlı Devrimci Yol davasında idam istemiyle yargılanan Zafer Mücteba-oğlu'nun 15 Ekim 1982 günü işkence sonucu hayatını yitirdiği öğrenildi. 12 Eylülden 2 ay sonra yakalanan ve 90 gün gözaltında tutulduktan sonra Mamak'a götürülen Zafer Mücteba-oğlu'nun mühendis olarak çalıştığı Türkiye Elektrik Kurumu ile ilgili bir soruşturma nedeniyle Eylül 1982'nin sonlarına doğru 1. Şubeye işkenceye götürüldüğü öğrenildi. Soruşturma sonunda bitkin bir halde tekrar Mamak'a götürülen Mücteba-oğlu'nun koğuşlara düzenlenen bir saldırı sırasında yeniden ağır şekilde dövüldüğü ve hastaneye kaldırıldığı bildirildi. Emniyette yapılan işkenceler nedeniyle zaten durumunun ağır olduğu bildirilen Zafer Mücteba-oğlu'nun kaldırıldığı hastanede öldüğü saptandı. Mamak Cezaevi yetkililerinin Mücteba-oğlu'nun naşını ailesine teslim etmeyip askerlerin denetiminde bilinmeyen bir mezarlığa defnettirdiği saptandı.

Cezaevinden kaçan Turgay Erbay bir evde öldürüldü

Yine Ankara Devrimci Yol Davasında idam talebiyle yargılanan Turgay Erbay 23 Ekim 1982 günü bir evde başına kurşun sıkılarak öldürüldü. Alınan bilgilere göre, 19 Ekim'de duruşma bittikten sonra askerlerin denetiminde Haymana Cezaevine götürülürken yolda kaçmayı başaran Turgay Erbay, polis tarafından oluşturulan özel timlerin operasyonları sonucu İstanbul'da bir evde kıstırıldı. Polisin evi kuşatıp ateş etmeye başlaması üzerine çatışma çıktı. Çatışmada Turgay Erbay'ın yaralandığı öğrenildi. Daha sonra eve giren polis timlerinin evin ortasında yaralı halde yatan Erbay'ı beyninden kurşunlayarak öldürüldüğü saptandı.

İstanbul televizyonunda korsan yayın yapıldı

İstanbul Televizyonun 5 ve 6 Kasım akşamı anahaber bülteninde "Burası Özgür Türkiye'nin Sesi" diye başlayan bir korsan yayının yapıldığı öğrenildi. Alınan bilgilere göre, 5 ve 6 Kasım akşamları İstanbul Televizyonun ana haber bülteni spiker tarafından okunmaya başlandığı sırada araya giren bir ses, "Burası Özgür Türkiye'nin sesi, Devrimci Yol direnişçileri olarak sesleniyoruz" diye başlayan bir konuşma bazı semtlerde yayını keserek araya girdi. Korsan yayının 10 dakika kadar sürdüğü bazı kesimlerde parazit yaptığı ve bazı kesimlerde ise duyulduğu öğrenildi.

Alınan bilgilere göre, anayasa oylamasından hemen önceki iki günde yapılan korsan yayında şu görüşlere yer verildi:

"Bugün generaller cuntası bizi yok ettiğini iddia ediyor. Oysa dağlarda, kentlerde direnişçiler yaşıyor. Ve uzun bir mücadeleye hazırlanıyorlar. Yurdumuzu emperyalist ve yerli parababalarının yağmaladığı bir serbest pazar, bir pahalılık ve işsizlik cehennemi haline getirdiler. Ama cunta ne yaparsa yapsın, kendi halklarına savaş açan kanlı diktatörlerin uğradığı sonun bir gün kendileri için de gelmesini engelleyemiyecektir."

Öğrenildiğine göre korsan yayının son bölümünde, Birleşik Direniş Cephesi saflarına çağrı yapıldıktan sonra cuntanın anayasasına hayır oyu verilmesi istendi.

YOL Filmi dünya sinemalarında büyük ilgi görüyor

Dünyanın birçok ülkesinde gösterilmeye başlanan ünlü sanatçı Yılmaz Güney'in Yol Filmi, büyük bir ilgiyle izlenmektedir. Özellikle Avrupa Ülkelerinde ve ABD'de bu ilginin çok büyük olduğu ifade edilmektedir.

Bilindiği gibi Yol, Uluslararası Cannes Film Festivalinde birincilik ödülü almış, dünya kamuoyunda ve sanat çevrelerinde olumlu yankılar yapmıştı. Fransız eleştirmen R. Chazel, Yol için şunları söylemektedir:

"Filimde her şey güzel ve tüyler ürpertecek kadar müthiş. Her şey aşk ve her şey kin. Insanca ve şeytanca. Zıtların filmi. Yumuşak ve şiddetli resimler. Rahatlatıcı manzaralar ve silahların gerçeği..."

Filmin kurgusu, niteliği ve gücü yanında, Türkiye gerçeklerini çarpıcı biçimde yansıtması ve yaşanan acı olayların belgesel tanıklığını yapmış olması yönünden de ayrıca değer ve önem kazandığı özellikle vurgulanmaktadır.

Yol filmi, Paris'de 9 sinemada birden oynamaktadır. Yalnız Fransa'da filmi 650 bin kişi izlemiştir. İsviçre, Hollanda ve Belçika'da da 100 binler büyük bir ilgiyle YOL'u seyretmişlerdir.

YOL 3 Aralıktan itibaren F. Almanya'nın 5 büyük kentinde, Frankfurt, Köln, Düsseldorf, Hannover ve Berlin'de birden gösterilmeye başlanacaktır. Bu kentleri daha sonra öteki kentler izlemiş olacaktır.

YOL'un 4 Aralık Köln'deki galasında Yılmaz Güney'in mesajı okunduktan sonra Fuat Saka, Grubu ile türküler söyleyecek, Dursun Akçam YOL Filmi ve sanat üstüne bir konuşma yapacaktır. Öteki kentlerde de film galalarla gösterime açılacaktır.

İdam talebiyle yargılanan MLSPB'li cezaevinde öldürüldü

İstanbul Marksist-Leninist Silahlı Propaganda Birliği Davasında idam istemiyle yrgılanan Talip Yılmaz adındaki devrimci Hasdal Cezaevinde işkence ile öldürüldü. Olay İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı'nın gazetelere yaptığı bir açıklamayla su yüzüne çıktı. Komutanlığın adı geçen açıklamasında, **"Talip Yılmaz'ın 20 Ekim 1982 günü Hasdal Cezaevi Müdürü ile görüşürken birden kapıyı açıp kaçmaya başladığı ve dur ihtarına uymadığı için nöbetçiler tarafından vurulduğu"** belirtiliyor.

Demokrat Türkiye'nin yaptığı araştırma bu iddianın doğru olmadığını kanıtladı. Öğrenildiğine göre, Talip Yılmaz, kendisine yapılan ağır işkenceler sonucu Hasdal Cezaevinde hayatını yitirdi. İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı olayı örtbas etmek için çaba harcadı. Fakat ailesinin ve avukatlarının ısrarlı başvuruları sonucu MLSPB taraftarı Talip Yılmaz'ın cezaevinin içinde işkence sonucu öldüğü anlaşıldı. Bunun üzerine bir açıklama yapan komutanlık, olayın kaçma sırasında meydana geldiğini ileri sürdü. Ancak yapılan saptamaya bir saptamaya göre, Hasdal Cezaevi Müdürünün odasından kaçmaya kalkışan birisinin cezaevi avlusundan başka yere gidemiyeceği, buradan Sıkıyönetimin iddia ettiği şekilde kaçmanın mümkün olmadığı ortaya çıktı.

Diyarbakır'da çatışma

Diyarbakı'da 11 Ekim 1982 günü gecesi çıkan bir çatışmada Devrimci yol taraftarı Vahap Atılgan'ın öldüğü öğrenildi.

Alınan bilgilere göre olay şu şekilde gelişti: 11 Ekim gecesi 3 kişilik silahlı bir grupla cunta kuvvetleri arasında çatışma çıktı. Çatışma sırasında adının Vahap Atılgan olduğu öğrenilen bir devrimci hayatını yitirdi. Öteki 2 kişinin ise polis çemberini yararak kaçmayı başardığı öğrenildi. Malatya doğumlu olan Vahap Atılgan'ın birkaç saat süren çatışma sırasında başından yaralandığı ve kaldırıldığı hastanede öldüğü bildirildi. Çatışma sırasında 3 polis, 1 inzibat asker ile 1 bekçinin yaralandığı öğrenildi.

HÜSEYİN

UĞUR DURAK

IMPRESSUM

Herausgeber/Sahibi : ADA Verlags- und Handels GmbH.

Redaktionsanschrift/Yazışma adresi : Postfach 25 04 63, 5000 Köln 1

Verantowortlicher Redakteur/ Sorumlu Müdür: Ayşe Danış, Bonner Str. 24, 5000 Köln 1, Tel: (0221) 21 90 64
Druck/Baskı: Kon-Stahl-Stiftung KG. 5309 Meckenheim.
Erscheint monatlich/Aylık Dergi

ÖDEMELER İÇİN

ADA Verlags-und Handels GmbH
Postscheckamt Köln
Konto Nr. 321 568 -508
BLZ 370 100 50
Deutsche Bank Köln
Konto Nr. 330 25 51
BLZ 370 700 60

Referandum hangi koşullar altında yapıldı

7 Kasım referandum yutturmacası

Generaller Anayasası 7 Kasım 1982 günü yapılan referanduma sunuldu ve seçmenlerin % 91.3'nün oyuyla kabul edildiği açıklandı. Cunta için büyük bir başarı olarak ileri sürülen bu sonucun, hangi koşullarda ve nasıl elde edildiği oldukça önemli bir konudur.
Aşağıda sunacağımız birkaç örnek bile referandum denilen oyunun ipliğini pazara çıkarmaya cuntanın bu alandaki orman yasasını serlemeye yeter sanıyoruz.

GİZLİ OY AÇIK SAYIM MI YOKSA AÇIK OY GİZLİ SAYIM MI?

Burjuva demokrasisinin en ilkelinde bile seçim sonuçları, gizli oy açık sayım ilkesi ile belirlenir. Yani insanlar, hiç bir baskı altında kalmaksızın özgürce oyunu kullanırlar. Seçim işlemi başından sonuna değin bir gizlilik içinde geçer. Seçmen yalnız kendi vicdanı ile başbaşadır. Oy kullanma süresi tamamlandıktan sonra, sandıklar seçime katılan parti temsilcilerinin, basının, devlet görevlilerinin ve isteyen herkesin gözleri önünde açılır, oyların sayım ve tasnifi yapılır.

7 Kasım Referandumunda bunların hiç birisi olmamıştır.
Referandumda kullanılan evet ve ret pusuları ayrı ayrı renkteydi. Pusuların konduğu zarf ise oyun rengini belli ediyordu. Yani sandık başında bulunan devlet görevlileri, kimin nasıl bir oy kullandığını biliyordu. Zaten önceden bu renk olayı söylenti olarak yaygınlaştırılmıştı. Seçmenler, kullanacakları oyun renginin görevliler tarafından görüleceği konusunda şartlandırılmışlardı.

Sandık başlarında ise yalnız cuntanın görev verdiği gedikli kişiler vardır, bir gözlemci yoktur. Sandığı bekleyen, sandığı açan, oyları sayan da yalnız bu gediklilerdir. Tüm işlemleri tek başlarına yapmışlar, sayım döküm islerini de gizlice sonuçlandırmışlardır — ve süngülü askerlerden koruyucular vardır.

KÖY VE KASABALARDA PUSULALARIN ÜSTÜNE OY YAZMA ZORUNLULUĞU

Referandumun ünlü sonucunu etkileyen olaylardan birisi de, ülkenin kırsal kesimlerinde, tüm köy, kasaba ve kentlerin gece kondu mahallelerinde, seçmenler kullandıkları oyların üzerine isim yazmaya zorlanmışlardır. Bu yörelerde yerleşim bölgelerini dolaşan askeri birlikler, iki türlü taktik izlemişlerdir. Birincisi, bazı köylerde şunları söylemişlerdir: " 'Hayır' oyu çıkarsa bunun kimler tarafından verildiğini oylamadan sonra öğreneceğiz. Bunu saptamak çok kolaydır ve bizde bu işin anahtarı vardır. Ona göre davranın, sonra pişman olursunuz!" Köylüler bu durumda, hayır oyu çıkması halinde köy meydanında falakadan ve sıra dayağından geçirileceği korkusuna kapılmışlardır. İkinci yöntem ise oy pusulalarına ad yazma zorunluluğudur. Bu nedenle subay ve askerler köylülere, herkesin kullandığı oy pusulasına ismini, soyisminide yazmasını söylemiş, tehdit etmişlerdir.

Zaten referandumdan bir kaç ay önce seçim yasası değiştirilmiş ve üzerinde isim ve işaret bulunan oyların da geçerli olması yasa hükmü haline getirilmişti. Cunta bunu bilinçli bir taktik olarak yapmıştı. Eski seçimlerde ise üzerinde işaret veya isim bulunan oylar kullanılmış sayılıyor, yırtılıp atılıyordu. Gazeteler çok sayıda işaretli oy kullanıldığını yazmaktadırlar.

OY KULLANMAYANA CEZA

Referandumdan bir kaç ay önce çıkarılan bir yasa ile, seçmen olarak kütüklere yazılmayan veya yazıldığı halde oy kullanmayan kişilere hapis ve şeçimlere katılmama cezasına kadar varan cezaları içeren hükümler getirilmiştir. Cunta insanlarımızı ceza tehtidiyle hem seçmen olmaya, hem oy kullanmaya, hem de kendisine oy vermeye zorlamıştşr.

ŞOK TAKTİKLERİ: TEHDİT VE KORKU

Bu taktik, referandum öncesi bütün ülke çapında bizzat Evren tarafından. uygulanmıştır. Evren Ekim'den Kasım'a kadar en az 15 il gezerek buralarda toplananlara ve televizyon aracılığıyla bütün Türkie'ye, tehdit ve gözdağı vermiştir. Tam bir kabadayı gibi, gittiği heryerde "asmaktan-kesmekten" sözetmiş, eski partiler ve bu arada devrimcileri suçlamış ve herkesi tehdit etmiştir. Özellikle sık sık 12 Eylül öncesinin demogojisini yaparak kitlelere gözdağı vermiştir.
Ve her fırsatında Fatsa demogojisini yaparak hayır oyu kullananların "Fatsa'daki rejimi desteklemiş ve komünist rejime oy vermiş" sayılacaklarını vurgulamıştır. (Tıpkı eskiden yobazların şapka giyenin kafir olacağını söylemesi gibi.)

TRT'de cuntanın borazanı olarak ötmüş durmuş, günlerce, aylarca "Anayasa" övgüsü yapmıştır. Tüm bunların yanısıra cuntanın renk renk boy boy "Anayasa" afişleri evlere kadar sokulmuştur.

YASAK ! YASAK! YASAK !

Kuşkusuz, 7 Kasım referandumu dünyanın en garip oylaması olarak tarihe geçecektir. Ortada aday tek kişi, oylanacak "Anayasa" tek kişiye bağlı, o kişinin Anayasa'sı! İkisine bir oy, ikisine birlikte!...Evrenden başka adaya izin yok, alternatif bir Anayasa taslağı da yok.

25 Ekim'den sonra herkesin dili bağlanmıştır. En küçük bir eleştiri yasaktır. Evren Tanrı, Anayasa Kur'an! Ağzını açan münafık; komunist hain!

Tarafları ve başka bir şeçeneği olmayan bir seçim (!) işte 7 Kasım referandumu!
Anayasa bu koşullar altında halk oyuna sunulmuştur. Bu referandumun bir yasallığı ve meşruluğu yoktur ve olamaz.
Tıpkı cuntanın kendisi gibi...

REFERANDUM ÖNCESİ NELER OLDU

Referandum öncesi cunta anayasasına karşı çeşitli faliyetler sürdürüldü. Demokrat Türkiye'nin kendi kaynaklarından elde ettiği bilgilere göre, bütün ilerici ve devrimci gruplar, başta Adana, İstanbul, Ankara, İzmir olmak üzere birçok yerde Anayasaya hayır denilmesini veya boykot edilmesini isteyen bildiriler dağıttılar, pullama yaptılar, pankartlar astılar. Bunların bir bölümü gazetelere kadar yansıdı. Örneğin, İstanbul'da çeşitli devrimci gruplara mensup 50 dolayında kişinin bu eylemler sırasında yakalandığı haberini bizzat İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı açıkladı. Yakalananlar arasında MSP yanlısı Genç Akıncıların da olduğu bildirildi.

REFERANDUM GÜNÜ NELER OLDU

Anayasa ve cumhurbaşkanı oylamasının yapıldığı gün birçok yerde cuntaya ve anayasaya karşı çeşitli biçimlerde hareketler yapıldığı bir gerçek. Kamuoytına çok az bir bölümü yansıdı. Bunlardan bir kaç tanesi bile, askeri faşist rejime karşı ülkemizde bir şeylerin olduğunu gösteriyor.

BAŞBAKAN ULUSU'NUN KORUMA POLİSİ HAYIR OYU KULLANDIĞI İÇİÇİN GÖZ ALTINA ALINDI

Referandum günü meydana gelen olaylardan en ilginçlerinden birisi de Başbakan Bülent Ulusu'nun Koruma Polisligini yapan Harun Akşit'in ,"Hayır!" oyu kullanması ve sandık başında bekleyenlere de "Hayır!" oyu kullanmalarını söylemesi oldu. Basbakan"ın koruma polisi bu sözleri üzerine 1. şube polisleri tarafından gözaltına alındı. Yapılan sorgusundan sonra suçüstü savcılığına gönderilen Hasan Akşit'i savcı serbest bıraktı. Savcılığın serbest bıraktığı polis memurunu 1.şube ekipleri hemen anında yeniden gözaltına alarak emniyete götürdüler. Hasan Akşit'in işine şon verildiği bildirildi.

ORDU ve İZMİR'de HAYIR PROPAGANDASI YAPANLAR TUTUKLANDI

Referandum günü Ordu'da hayır oyu kullanılması için propoganda yapan bir öğretmen tutuklandı. İzmir'de ise seçmenlerin hayır oyu vermeleri için çalışma yaptıkları ileri sürülen ve sayıları açıklanmayan bir grup devrimci gözaltına alındı.

ADANA DÖŞEME MAHALLESİNDE SANDIK KAÇIRILDI

Adana'nın gecekondu mahallelerinden Döşeme'de 7 Kasım günü seçim sandığı kaçırıldı. 12 Eylülden önce devrimcilerin yogun olarak bulunduğu semtlerden birisi olarak bilinen Döşeme Mahallesinde bulunan 82 numaralı sandığın bir grup tarafından kaçırılması ile ilgili her hangi bir açıklama yapılmadı.

DİYARBAKIR'da CUNTANIN ANAYASA AFİŞLERİNİ YIRTANLARI YAKALAMAYAN 3 BEKÇİ GÖZALTINA ALINDI

Alınan bir habere göre, cuntanın anayasasını tanıtmak için hazırlattığı afişleri yırtanları yakalayamayan 3 bekçi gözaltına alındı. 1 Kasım 1982 günü Diyarbakır'da bir grup devrimci cuntanın afişlerini yırttı. Afişlerin yırtıldığı saatte o sokakta devriye gezen 3 bekçi, görevlerini yapmadıkları için gözaltına alındı. Bekçilerin akibeti hakkında 14 Kasım 1982' ye kadar herhangi bir haber alınamadı. ●

KORKUNUN ECELE FAYDASI YOKTUR

Güner GÜNEŞ

Bu ülkeden yabancıları kovmaya yönelik girişimler bir yönüyle amacına ulaştı sayılır. Alınan önlemler, keyfi işlemler, saldırılar, sürdürülen tartışmalar kaosunda şaşkına dönmeyen yabancı yok. Özellikle Türkiyeli işçiler korku ve panik içinde. Yılgınlık, umutsuzluk ve bir gün sonrasının güvensizliği... Bir ayakları üzengide haklarında verilecek fermanı kurbanlık koyunlar gibi bekliyorlar!

Işin acı yanı, haksızlıklara karşı çıkmıyorlar, en doğal haklarını savunmuyorlar ya da savunamıyorlar. Tüm tartışmalar onların dışında sürüp gidiyor. Kimi nalına vuruyor, kimi mıhına... Bizim boyalı basın sorunları daha da çarpıtarak ve hedef şaşırtarak yaptığı sansasyonel yayınlarla tirajını yükseltmenin hesabı içinde.

Yabancı düşmanlığını yaratan Almanlar, ama kabul etmek gerekir ki yabancıların haklarını en doğru biçimde savunanlar da yine bir kısım Almanlar ve Alman kuruluşları. Basında, radyo ve televizyonlarda kamuoyu yaratmak için çırpınanlar da onlar. Bu amaçla türlü toplantılar, açık oturumlar , protesto gösterileri düzenlenir, sorunun asıl sahibi bizim emekçiler yoktur onların arasında. Elbetteki bir kısım var ama bunlar daha çok öğrenciler, "azülcü"ler, demokratlar, üç beş bilinçli işçi...

Bir kez insanların yasal haklarını demokratik yöntemlerde savunması, haksızlıklara karşı çıkması suç değil, bir görevdir. Ve bunun yasal hiçbir sakıncası da yoktur. O da kalmış ki bölük bölük işsizler olduğunu biliyoruz, sayıları da her geçen gün artmaktadır. Bu gidişle yeniden işe alınmaları ise sözkonusu değildir!

Öyleyse nereye gider bu boş insanlar, ne iş yaparlar? Hemen söyleyelim, kahvelerde boyun boyuna video filmi seyrederler, kağıt oynarlar çoğunlukla. Ya da mescitlere kapanarak günün büyük bir bölümünü ibadetle geçirirler.

Yolum geçen günlerde Rüsselsheime düştü. İşçi heiminde, Opel fabrikasından çıkışı verilen 370 işsizin olduğunu söylediler. Bunlar da zamanlarını, heimin mescidinde ibadetle doldururlarmış; hatta eskiden yüzü hiç secdeye gitmemiş olanlar bile... Birisi şöyle dedi, **"Dışarı çıkarsak masraf etmiş oluruz. Camide hem sevap kazanıyoruz, hem de masraftan kurtuluyoruz?"**

Ömürleri hep bu korkularla geçti, **"masraf etmek, işten atılmak!"** *Bu yüzden yemediler, içmediler. Kişiliklerini değiştirecek, geliştirecek bir çaba içinde bulunmadılar. İçinde yaşadıkları çevre ile sosyal ilişkiler de kuramadılar bu nedenle. Gittikçe kendi kabuklarına çekildiler, gittikçe koptular yaşadıkları toplumdan, toplumun değer yargılarından. Ne kendi kültürlerini geliştirebildiler, ne de çağdaş ileri kültürden bir parça olsun esinlenebildiler. Giderek sığlaştı, daha da güdükleştiler.*

Yıllar öncesini anımsıyorum. Türkiye'de aydın kamuoyu seviniyordu. Avrupa ülkelerine çalışmaya gidenler, aydınlanacaklar, bilimçlenecekler, dönüşte ileri bir potansiyel olarak Türkiye'nin de değişmesine katkıda bulunacaklardı. **"Hele bir giden işçilerimiz dönsünler!"** *diyerek umutla bekleyenler az değildi.*

Acaba öyle mi oldu? Aradan 15 yıl, 20 yıl geçti. Görünen o ki, geldiklerinden daha da geri bir çizgiye itildiler. Ülkemizde zaten öğrenim görmemişlerdi, okutulmamışlardı. **"Köyden indim şehire, şaşırdım birden bire"** *ydi onlar, sonra da bir döviz aracı olarak yaban ellere postalananlar!..*

Dilini, töresini bilmedikleri endüstri kentlerinde türlü dertleri, sıkıntıları oldu. Kimseler ilgilenmedi ve bir insan olarak bakılmadı onlara. Canlı bir üretim aracı, bir makinaydılar. Hep buyruk verildi, iş istendi, itiraz istenmedi. Alman hükümeti, Alman patronları onların bu çaresizliğini alabildiğince sömürdüler. Bu toplum onlardan kendi dilini ve kültürünü bile kıskandı, öğretmedi. Emekçilere anadil kaynaklarında olsun yetişme olanağını da sağlamadılar. Üstelik aşağıladılar, horladılar... Türlü korkular, kaygılar içinde çaresiz kalan bu insanlar, camilerde Tanrıya sığınarak kurtuluşu aradılar.

Bu nedenle yabancı düşmanlığının en acımasızı emekçilerin işten atılması, ülkeden kovulması değil, aradan geçen süreç içinde bu insanların köleleştirilmiş olmasıdır. *Bundan böyle Türkiye'ye dönseler ne yazar, burada kalsalar ne yazar!..*

Son zamanlarda daha da katmerleşen acı olaylar ve haksızlıklar karşısında biraz olsun uyanmalıyız artık. Nasıl olsa bizleri eninde sonunda kovacaklar diyerek paniğe ve umutsuzluğa kapılmanın yeri yoktur. Bilelim ki Türkiye'ye geri göndermek sanıldığı kadar kolay değildir. Yıllardır bu ülkede yaşayan insanlar, türlü ilişkiler içinde dal-budak salarak bu toplumun bir parçası olmuşlardır. Alman okullarının çeşitli basamaklarında öğrenim gören binlerce öğrenci vardır. Bunların büyük bölümü Türkçe'ye de Türkiye'ye de yabancılaştırılmıştır. Hangi anababa çocuklarını bırakıp gidecektir ve hangi güç bunları okullardan söküp atacaktır. Tut ki bu öğrenciler de gönderildiler. Türkiye'de hangi okullarda ve hangi sınıflarda öğrenimlerini sürdürebilirler?.. Bu ülkede doğan çocukların bir bölümü bugün askerlik çağına gelmiştir. Bunlar çoğunlukla Alman teknolojisinin alt-yapı kurumlarına göre çeşitli pratiklerden geçirildikten sonra işe alınmışlardır. Türkiye'ye döndüklerinde bu delikanlılar, nerede ve kendilerini bekleyen hangi işkolunda çalışabilirler? O da kalmış ki Almanya'dan çok kendi ülkelerinin yabansıdır bunlar!

İşten atmak, kovmak bir çözüm mü? Tüm kapitalist ülkeleri saran ekonomik krizin faturasını esmer tenli yabancılara ödetmenin olanağı var mıdır? Bugün F. Almanya'da 2 milyon işsiz var. 500 bin işçinin tümünü gönderdiler diyelim Türkiye'ye, Almanya'da işsizlik bitecek mi? 1 milyon 500 bin işsiz ve daha sonra bunlara katılacak işsizler ne olacaktır.

Paralı dönüş de sadece bir hikayeden ibarettir. Dönüşler için hesap edilen 5 milyar Alman Markını ödemeyi hangi hükümet göze alabilecektir? Ayrıca paralı dönüşe başta DGB olmak üzere birçok kuruluş da karşı çıkmaktadır.

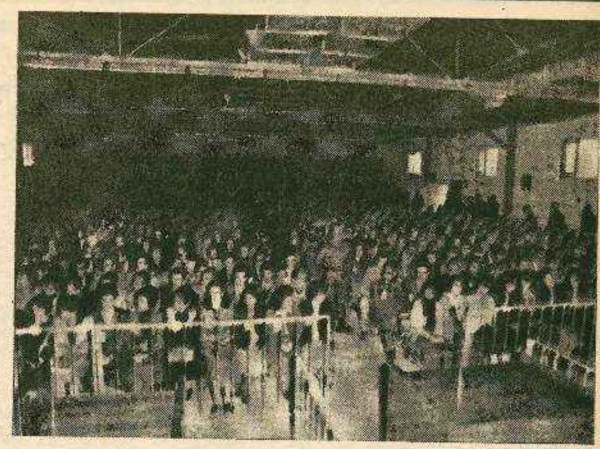
Örnekleri alabiliğine çoğaltalabiliriz. Gereksiz yere paniğe kapılarak haksızlıklar karşısında tepkisiz kalmamamalıyız. Gerekçe gösterilmeden işten çıkarmalar hızlanıyor. Çalışma ve oturma izinleri kimi yerlerde keyfi olarak iptal ediliyor. Arbeitsamt işten çıkarılmışlara iş vermiyor, kendileri iş bulanlara çalışma izni vermiyor. Adım başı engeller, adımbaşı yasa dışı işlemler...

Hiç değilse en doğal haklarımız karşısında sessiz kalmayalım. Ibadetimizi yine yapalım, buna kimsenin birşey dediği yok. Kahveye de gidelim, ama haklarımızı savunmasını da bilelim. Elbet de tek tek bireysel olarak değil, örgütlü biçimde. Alman işçi sendikalarıyla, ilerici demokratik kitle örgütleriyle bağ kuralım. Bizim safımızda, bizler için mücadele veren Alman demokratları, sosyalistleri ve onların örgütleriyle dayanışma içinde olalım.

Korkunun ecele faydası yoktur.

Muhabirimiz, Ankara Devrimci Yol Davasını izleyen Alman avukat Hanswerner Odendahl ile görüştü:

DAYAK ve İŞKENCE SÜRÜYOR - SAVUNMA BASKI ALTINDA

18 Ekim'de Ankara'da başlayan büyük Devrimci Yol Davasına Alman Cumhuriyetçi Avukatlar Derneği'nden üç üye gözlemci olarak katıldı. Alman hukukçu Hanswerner Odendahl dava ile ilgili izlenimlerini muhabirimize anlattı.

Soru: Türkiye'yi ziyaretinizin nedenleri nelerdir ?

Yanıt: F. Almanya'daki avukatların önemli bir bölümü burada yaşayan Türkiyelilerin yasal sorunlarıyla ilgilenmektedir. Bu sorunların başında politik sığınma gelmekte ve konuyla ilginen meslekdaşlarımız kaçınılmaz olarak Türkiye'deki politik gelişmelere değin bilgilere gerek duymaktadırlar. Bu amaçla son bir yıl içinde birçok meslekdaşımız Türkiye'ye giderek çeşitli politik davaları izledi. Türk meslekdaşlarıyla görüşmeler yaptı. Cumhuriyetçi Avukatlar Derneği'nin (Republikanischer Anwaltsverein) destekleyip, koordine ettiği ziyaretlerde farklı davaların izlenmesine özellikle önem verilmektedir.

Soru: Siz ve iki bayan meslekdaşınızın Türkiye ziyareti de ağırlıkla belli bir davanın izlenmesini mi amaçlıyordu - yoksa Türkiye'deki hukuki durum hakkında genel bir bilgilenme mi sözkonusuydu?

Yanıt: Her ikisi de. Bu tür ziyaretlerde somut hedef belli bir davanın ya da davaların izlenmesi olmaktadır. Ancak bu şekilde genel hukuki durum hakkında bir yargıya varmak olanaklı olabilmektedir. Bununla birlikte Türkiye'ye giden arkadaşlarımız, içinde bulundukları anlık koşullardan olabildiğince yararlanmaya ve programda olmayan davalar hakkında da bilgi toplamaya çalışmaktadırlar.

Soru: Sizin ziyaretinizin gündeminde neler yer alıyordu.?

Yanıt: Gündemin ilk maddesini 18 Ekimde Ankara'da başlayan büyük Devrimci Yol Davası oluşturuyordu. Bu davaya paralel olarak Amasya'da görülmekte olan Yeni Çeltek Maden İşçileri Davasına katılmayı amaçlıyorduk. Ancak mahkeme heyetinin hazır bulunmaması yüzünden orada bulunduğumuz süre içinde Yeni Çeltek işçi davasına bakılamadı. Bunun üzerine biz de programımızın öngördüğü şekilde İstanbul'a geçtik. Orada, kamuoyunda tartışılan başka davalar hakkında (Barış Derneği Davası gibi) gözlemlerde bulunduk.

Soru: Ziyaretinizden önce Türk resmi makamlarından izin almanız gerekti mi? Gezinizin asıl amacı olan Ankara Devrimci Yol Davası'na katılabildiniz mi?

Yanıt: Türkiye'ye gitmeden önce resmi makamlarla ilişkiye geçmemiz gerekmedi. Zaten programımızda yer alan ziyaretler bir ön izni gerektirmiyordu. Ankara Devrimci Yol Davasına da, resmi bir sıfatla değil, duruşmalara kabul edilen kamuoyu ile birlikte katılmayı amaçlıyorduk. Ancak resmi makamlar bizi, duruşmaya katılan sanık yakınlarının dışında tutarak duruşma salonuna ayrıca aldılar. Duruşmaya katılmalarına izin verilen toplam 200 izleyici ise sabah saat 4'te mahkeme önünde hazır bulunmak zorundaydılar.

Duruşmayı beraberimizdeki Alman çevirmenle birlikte basın tribününden izledik. Mahkeme Heyetinden bir yargıçla görüşme isteğimiz heyet üyelerinin zamanlarının olmadığı gerekçesiyle geri çevrildi.

Soru: Savunma avukatları ve sanıklarla görüşebildiniz mi?

Yanıt: 6 avukat ve iki de tutuksuz yargılanan sanıkla (biri bayan) görüşebildik. Duruşma da edindiğimiz ilk izlenim, sanıklarla görüşmemizin kendileri için büyük tehlike doğurabileceği şeklindeydi. Bu tehlike avukat meslekdaşlarım için de geçerli olmasına rağmen bizimle görüştüler. Hatta birtakım sorularımıza oldukça açık yanıtlar verdiler. Meslekdaşlarımızın bizimle görüştükleri için baskıya uğramamış olmalarını umarız.

CEZA DAVASIYLA UZAKTAN YAKINDAN İLGİSİ YOK

Soru: Avrupalı hukukçular olarak duruşmada gözünüze çarpan şeyler oldu mu?

Yanıt: Sorunuzu iki farklı açıdan yanıtlamak istiyorum. Aslında duruşmalarda gözle görülebilecek pek az şey olmasına karşın, Ankara'daki davada hemen göze çarpan bir dizi olguyla karşılaştık. Herşeyden önce sanık sayısının yüksekliği biz Avrupalı hukukçular için oldukça şaşırtıcıydı. Ancak hukuk pratisyenleri olarak bize daha da şaşırtıcı ve aşılmaz geleni, nasıl olup da her sanığın savunmasının ayrı yapılabileceğiydi.

572 sanıklı davada bunun olanaksız olacağını kuşkusuz mahkeme heyeti de savcılık da biliyordu.

Duruşmada hemen göze çarpan diğer bir kompleks de sanıkların mahkeme karşısındaki konumlarıydı. Gerek mahkeme heyeti gerekse savcı sanıklara **"sanık"** olarak değil, **"yenik düşmüş düşmanlar"** olarak davranıyorlardı. Duruşma, bir ceza davasının biçimsel düzeninden bile yoksundu. Kafaları sıfır numaraya traş edilmiş sanıklar, **"suçlu esirleri"** anımsatan bir askeri baskı altında sıralarda oturuyor, adı okunanlar askeri protokole uygun olarak öne çıkıyor ve kimlik bildiriminde bulunuyorlardı. Heyet Başkanı her türlü cezai yargılama gereğini bir tarafa bırakmış bazı sanıklara, -onları etkilemek için olsa gerek- **"oğlum"**, **"yavrum"** vb. sıfatlarla hitap ediyordu. Bunlar duruşmada herhangi bir hukukçunun hemen gözüne çarpan olgulardı.

Duruşma izlenimlerimiz daha sonra Türk meslekdaşlarımızla Özel Hal Yasası, 1402 sayılı Sıkıyönetim Yasası, Ceza Mahkemeleri Hukuku Yasası üzerine yaptığımız görüşmelerde bir bakıma ete kemiğe bürünmüş oldu. Türk Ceza Yasalarının davanın politik niteliğine göre nasıl elastiki bir uygulamaya sokulduğunu öğrendik. Bu konuda kabaca şunlar söylenebilir: Türkiye'de Askeri Mahkeme'lerde bakılan davaların, biz Avrupalı hukukçuların ceza davası adı altında öğrendiklerimizle uzaktan yakından bir ilgisi yoktur.

Soru: Kendileriyle görüştüğünüz savunma avukatları neler söylediler?

Yanıt: Meslekdaşlarımız bize asıl sorunlarının, duruşmada savunma hakkının kısıtlanması ve uğradıkları baskılardan çok, müvekkillerinin sağlık durumu olduğunu söylediler. Birçok avukat -birbirlerinden habersiz olarak- bize müvekkillerini cezaevinde ne durumda bulduklarını anlattılar. Konuştuğumuz tüm meslekdaşlarımız sanıkların halen sistemli olarak Mamak'tan alınıp Ankara Emniyet Sarayına götürüldüklerini ve orada işkence edildiklerini ifade ettiler.

Savunma avukatları hukuki sorunların başında savunma hakkının kısıtlanmasını belirttiler. Mahkemenin **"savaş hali hükümlerine"** dayanarak savunmayı istediği anda dava dışı bırakabildiğini söylediler. Uygulama, savunma avukatının önce bir günlüğüne duruşma dışına çıkarılmasını, ikinci kez ise bütün dava süresince savunma hakkının elinden alınması şeklinde. Mahkemenin herhangi bir avukatı davadan uzaklaştırma kararı ise hiçbir yasaya ve ölçüye dayanmadığı için kontrolü olanaksız. Meslekdaşlarımızın söylecekleri her sözün duruşmadan ya da davadan uzaklaştırılmaları için mahkemece kullanabileceğini ve bunun savunmayı baskı altında tutmayı amaçladığını belirttiler.

Soru: Avukatlar, müvekkillerinin kendilerine anlattığı işkence uygulamaları ile ilgili ne gibi açıklamalarda bulundular?

Yanıt: Meslekdaşlarımızın bu konuda anlattıkları şeyler içinde en çarpıcı olanı; üç aylık gözaltı süresi sonunda ziyaretine gittikleri müvekkillerinin sedyelerle ya da koltuk altlarından sürüklenerek görüşme odasına getirilmeleriydi. Kendi gözleriyle yaşadıkları bu durum onları da çok etkilemişti.

Hatta bazı meslekdaşlarımız müvekkillerini tanımakta bile güçlük çektiklerini, yüzlerinin dayaktan tamamen değişmiş olduğunu söylediler. Kendilerinin :**"Sağlığın nasıl?"** sorusuna ise aldıkları en açık yanıt: **"Kötü günler geçirdim"**'in ötesinde olmamış. Bunun ötesinde avukatların işkenceler konusunda doğrudan (müvekkillerinden) herhangi bir bilgi alabilmeleri tamamen olanaksız. Görüşmelerde sanıklar bu konuda konuşamıyorlar.

Böylece avukatlar müvekkillerinin uğradığı işkenceleri ancak uluslararası düzeyde baskıların yoğunlaşması sunucunda kısmen öğrenebilmişler. Bunun dışında bir diğer bilgi kaynağı ise tutukluluğu kaldırılan sanıkların anlattıkları olmuş.

Soru: Peki görüştüğünüz birisi bayan iki tutuksuz sanık bu konuda neler anlattılar?

Yanıt: Kendileriyle birbirlerinden ayrı olarak görüştüğümüz her iki sanık da işkence konusunda hemen hemen aynı şeyleri anlattılar. Anlattıkları içinde en çok dikkatimizi çeken bir işkence uygulaması, daha sonra avukatlardan da öğrendiğimiz gibi, özellikle Devrimci Yol örgütüne karşı yürütülen operasyonlarda kullanılmış. Herhalde bundan başarılı sonuçlar alınmış olacak ki, şu anda bu işkence türü Ankara'da çok yaygınlaşmış. Sözü edilen işkence, yakalanan zanlıların yakınen tanıdıkları kişilerin önünde, ya da aile fertlerinden birinin gözü önünde işkence edilmesi. Evli olanlar ise eşlerinin yanında aynı işkence odasında türlü zulümler uygulanıyor.

Bunun yanında bayan örgüt üyelerinin erkek örgüt üyelerinin önünde çırılçıplak soyulmaları ve işkence edilmeleri, de Devrimci Yol kovuşturmasında çok yaygın olarak uygulanmış. Konuştuğumuz sanıkların anlattıkları bu uygulamalar, bizi, Şili ve Arjantin'den tanıdığımız işkence türlerini bile geride bıraktığı için, büyük ölçüde etkilendik. Diğer işkence metodları ise bizi hemen yine Latin Amerika ülkelerinden tanıdığımız uygulamaları anımsattı. Bunlar içinde en çok sözü edilen işkence metodları elektrik şoku, ellerin arkadan bağlanıp koltuk altlarından asılması ve ayaklara ağırlık bağlanması, buz gibi suda **"banyo"** ve iki işaret parmağıyla duvara yaslanarak günlerce ayakta bekletmek vb.

Soru: Duruşmada bu anlatılanları doğrular yönde izlenimler edindiniz mi? Sanıkların dış görünüşleri nasıldı?

Yanıt: Duruşmada gazetelerde gördüğümüz fotoğrafların ötesinde bir gerçeklik vardı. Gazetelerde çoğu karanlık görünen ve yüzlerin belirsiz olduğu resimler yayınlanmakta. En ön sıralarda ise saçları kesilmemiş ve çoğunluk vücutları işkence edildiği için yüzleri **"biraz daha normal"** görünen bayanlar görünmekte. Duruşmada oturduğumuz yer erkek sanıkların çok yakınındaydı ve yüzlerini iyice görme olanağı bulduk. İlk gözümüze çarpan ise yüzlerinin iskeleti andırırcasına zayıflamış ve ciltlerinin renk değiştirmiş olduğuydu. Bunun dışında aralarında birçoğu endişe verecek şekilde hasta görünüyorlardı. Bu durumda olanlar gözle ayırt edilebiliyorlardı. Bu kişilere bakarken kaçınılmaz olarak Nazi kamplarından tanıdığım fotoğrafları canlı olarak yaşadık.

Soru: Resmi kişi ya da makamlardan sizi Türkiye'de işkence olmadığına inandırmaya yönelik çaba ve girişimler oldu mu?

Yanıt: Gözümüzle görüp kulağımızla işittiğimiz Türkiye'deki işkence gerçeğini resmi makamların yalanlayabilmesi olanaksızdı. Bu yüzden de sözünü etmemeye özel bir itina gösterdiler diyebilirim. Ancak bu konuda duruşmada yaşadığımız ilginç bir olayı anlatmak istiyorum. Duruşmayı izlerken yakınımızda oturan gazeteci olduğunu sandığımız bir kişi bize sürekli olarak sanıklara ne denli iyi davranıldığını anlatmaya çabalıyordu. Bize, sanıkların Mamak'ta üniversite sınavlarına bile katıldıklarını, son derece özgür olduklarını söyledi. Bunu daha sonra bir meslekdaşımıza anlattığımızda bize gülerek üniversite sınavlarına katılmanın da bir yutturmaca olduğunu söyledi. Sınavı kazananların hapiste oldukları için öngörülen süre içinde kayıt işlemlerini bile tamamlayamadıklarını zaten haklarını yitirdiklerini söyledi.

Yürüyelim

ak günler doğacak
sana bana ve ona
kardeşçe birlik olup
varalım ta sonuna
gel hele gel hele
gel bizimle gel hele
bu yoldadır kurtuluş
yürüyelim el ele
eşitlik sosyalizm
arzumuz istediğimiz
emperyalizme karşı
birlik olmalıyız biz
gel hele gel hele
gel bizimle gel hele
yürüyelim güneşe
gel hele bizimle zafere

gücümüz emeğimiz
cihanı yaratan
dünyanın düzenini
bizim ellerdir tutan
gel hele gel hele
gel bizimle gel hele
sosyalizim yolundan
yürüyelim el ele

Kepezli

Pentagon'un uşakları

Pentagon çizmeli
her şeyi pentagon damgalı
pentagonun uşakları
işgal ettiler vatanımızı
Vatandır bu!
Anamız gibidir bizim
düşmana vatan vermektense
can vermek
yeğdir bizde
Vietnam'lı, Angola'lı, Nikaragualı
yoldaşlarımızdan
Nasıl yedilerse şamarı
bizdende yiyecekler
Pentagon çizmeli
herşeyi pentagon damgalı
pentagonun uşakları...

Ekim 1982
Ahmet

DEMOKRASİYE GEÇİŞ Mİ ATEŞ ÇEMBERİ Mİ

A. Rafet

Cuntacı Türk Basını, Radyo ve Televizyonu, dünyada eşine az rastlanan bir yaltakçılıkla Evren'in "**Zafer**"ini (!) kanıtlamaya çalışıyor. Koca koca manşetler, Evren'in boy boy resimleriyle "**millet generallere güveniyor**", "**millet 12 Eylül rejimini onayladı**", "**12 Eylül ülkeye huzur ve sükun getirmiştir!**", "**demokrasiye geçişin en önemli adımları atıldı!**" vb. yağvelerle yalanın, demogojinin, dalkavukluğun ve halk düşmanlığının ilginç örnekleri sergilenmektedir. Evren de aynı iddiaları tekrarlayıp durmaktadır.

Bu iddialar ne derece doğrudur ve ne anlama gelmektedir?

Askeri-faşist Rejimin resmi açıklamalarında da yer alan, Anayasanın büyük bir çoğunlukla kabul edildiğine ilişkin iddiada doğruluk payının olduğu bir gerçektir. Kabul oylarının %91.3 olmasa bile %70-80 dolayında olduğu söylenebilir.

payı düşünülebilir.

Aslında Cunta Anayasası'nın, ülkemizin bugünkü koşullarında reddedilmesi mümkün değildi. Referandum sonucu yüzde 91.3 "**Hayır**"da olsaydı, yine "**Evet**"e çevirip kazandık diyeceklerdi. Tüm faşist diktatörler böyle derler ve böyle demişlerdir. Fırsat ellerindeyken onlar hiçbir zaman kaybettik demezler. Dünyada bunun örnekleri çok görülmüştür ve görülmektedir. Ancak ülkemizdeki son referandum başka gerçekleri de anlatmaktadır.

Cuntanın bu başarısında (!) 2 yıldır uygulanan ekonomik, politik, psikolojik vd. şok tedavilerinin, akıl almaz baskı ve sindirme uygulamalarının, açlık ve sefaletin, büyük payı olduğu bir gerçektir. Bunun ötesinde toplumumuzun tarihsel, toplumsal ve ideolojik şekillenmesinin bir sonucu olarak (daha az oranda olsa bile) cuntayı onayladığı, bu nedenle cunta Anayasasına "**Evet!**" dediği de bir gerçektir.

Askeri-faşist rejim, %50 veya 60'lık bir kabul oyuna razı olamazdı. O,mutlaka TC. tarihinin en gaddar baskı metodlarını da uygulayarak kendisini toplumun büyük bir kesimine onaylatmak zorundaydı... Generalleri toplumun sadece belli kesiminin, (sözgelimi yarısının) onaylaması, 12 Eylül Darbesi'nin en önemli hedefi olan, TC Devleti'ni 2. kez yukardan aşağıya yeniden örgütleme ve onarma programının kısa bir süre içinde aksaması tehlikesini doğuracak ve darbeyi bir macera konumuna düşürecekti.

Bu nedenle cunta, zaferini seçim hileleriyle ve sahtekarca açıklamalar yaparak kazandığını ilan etmekle yetinmek istemiyor, toplumun büyük bir çoğunluğunun kendisine "**evet**" demesi için yapılması gereken her şeyi yapıyordu.

SAHNENİN PERDE ARKASINDA NE VAR ?

Cunta, bu amaçına varmak için sistemli ve herbir parçası ötekini tamamlayan kapsamlı bir politika izledi. Fakat bu politika **özünde**, toplumun faşistler hariç, sağ ve sol tüm sivil dinamik güçlerini derece derece de olsa karşıya alan bir özellik taşıdığı için, **yine de 12 Eylül'ün temel hedefine ulaşması doğrultusunda uygulanan programı aksatacak tehlikeleri de beraberinde getirmektedir.**

Her ne kadar toplumun belli bir kesimi, generaller "**Ortalığa çekidüzen vermiş olduğu (!)**" için yeni Anayasa'ya evet oyu vermişse de, büyük bir bölümü **kerhen "Evet"** demiştir. İşte cuntanın "**son zaferinin**" zayıflığı ve sömürü düzeninin geleceği için taşıdığı tehlike tam da bu noktada başlamaktadır.

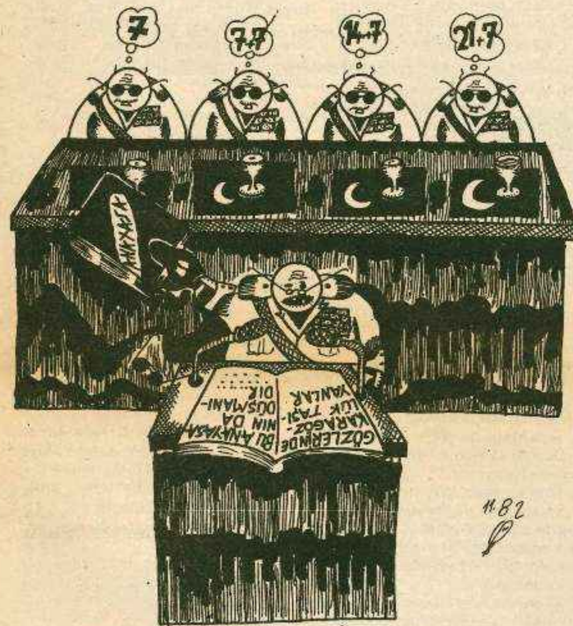
Evet oyu verenlerin büyük bir bölümü 12 Eylül öncesi dönemin sivil siyasal güçlerinin yani düzen partilerinin taraftarıdır. Bunların içinde MHP'lilerin tümü gönüllü "**Evet**" oyu vermişlerdir. İki büyük parti, (AP ve CHP)'nin önemli bir bölümü ise Demirel ve Ecevit'e karşı takınılan tutuma rağmen Cunta Anayasası'na olumlu oy vermişlerdir. Militan AP'lilerin daha doğrusu cuntanın kendisine taban yapmayı başaramadığı bazı AP'lilerin red oyu verdikleri doğru bir tahmin olsa gerektir. MSP'lilerin önemli bir bölümü ise red oyu kullanmıştır.

Egemen sınıf fraksiyonlarının politik düzeydeki yansıma ve çatışmalarının bir ifadesi olarak AP, CHP ve MSP yöneticilerinin **ayrı ayrı nedenlerle de** olsa cunta anayasasına "**hayır**" tavrı içine girmeleri bu partilerin belli bir kesimini etkiliyebilmiştir. Bu etki her üç partide derece derece yansımıştır.(MSP'de daha fazla, AP'de sınırlı bir kesim, CHP'de ise ancak ileri unsurlar.)

Bu tablo, her ne kadar AP ve CHP tabanında ideolojik-politik bir boşluğu, bir çaresizliği ve yeni bazı şeylerin arayışını ifade etse de, bunun geçici bir durum olduğu söylenebilir. Bu belirleme kuşkusuz tartışmalı bir saptamadır. Yine de bu partilerin, (örneğin AP'nin 27 Mayıs 1960'tan sonra, DP'nin devamı olarak güçlü bir parti şeklinde ortaya çıkışına benzer) bir süre sonra güçlü partiler olarak siyaset sahnesine çıkabilecekleri sanılmamalıdır. Buna karşılık, AP ve CHP'nin tümden yok olacakları şeklinde bir değerlendirme de abartmalı olacaktır. Denilebilir ki, zora dayalı da olsa, -ki gerçekten de böyle olmuştur.– Türkiye'de kitlelerin belli bir kesimini peşinden sürükleyebilen yeni bir "**lider**" ortaya çıkmaktadır. Demirel, Ecevit ve Türkeş'in ayrı ayrı sahip oldukları bazı özelliklerini, Kenan Evren'in bir bütün olarak üzerinde taşıdığını söylemek herhalde garip birşey olmayacaktır.

Bütün bu karmaşık görünüme rağmen MHP dışındaki partilerin, özellikle, AP ve CHP çizgilerinin dikkate alınması gereken bir güç olarak varlıklarını ve belli bir kitle tabanını koruyacakları söylenebilir. Cuntanın bu çizginin liderlerine karşı hakarete va-

Devamı sayfa 6'da

ANAYASAYA 2 MİLYON HAYIR DEDİ 3 MİLYON DA OYLAMAYA KATILMADI

7 Kasım 1982 tarihinde Türkiye'de yapılan referandum sonuçları resmen açıklandı. Yüksek Seçim Kurulu'nun ve gazetelerin verdikleri rakamlara göre, olağanüstü baskı ve tehdit politikasına karşın 2 milyon yurttaşın "**Hayır**" oyu kullandığı, 3 milyon dolayında yurttaşın da seçimlere katılmadıkları belirlendi.

Nüfusu 50 milyonu bulan, seçmen sayısı 21 milyon 457 bin olarak saptanan ülkemizde, 7 Kasım Referandumuna 18 milyon dolayında seçmenin katıldığı öğrenildi. 16 milyon seçmenin, Anayasa ve Evren'in cumhurbaşkanlığına "**Evet**" oyu verdiği anlaşıldı. 2 milyon seçmen de "**Hayır**" dedi.

Bu durumda, tehditlere, baskılara, korkutmalara seçim ve sayım hilelerine, 15 gün süren şok politikasına karşın 2 milyon yurttaşın "**Hayır!**" oyu kullanması, 3 milyon kişinin seçime katılmaması, önemli bir olay olarak değerlendirildi.

Cuntanın atadığı görevlilerin gözetimi altında yapılan referandum sonuçları, 7 Kasım akşamı saat 21.00'den itibaren televizyondan yayınlanmaya başladı. 9 Kasım'a kadar TRT ve basın sonuçları parça parça yayınlamayı sürdürdü. İlk bilgiler katılımın yüksek ve "**Evet**" oylarının %90'ın üstünde olduğunu gösteriyordu. 13 Kasım'da yapılan resmi açıklamalara göre, 21 milyon seçmenden yaklaşık 18 milyonu seçime katılmış, bunlardan 16 milyonu evet, 2 milyona yakını ise hayır oyu kullanmıştır. 3 milyon seçmenin ise 7 Kasımdaki referanduma katılmadığı belirlenmiştir.

7 Kasım'da Türkiye'de yapılan Referandum özellikle Avrupa'da ilgiyle izlendi. Avrupa Konseyi gözlemci göndererek referandumu yerinde izlemeye çalıştı. Avrupa Radyo ve televizyonları ise ana haber bültenlerinde oylama sonuçlarına yer verdiler. Alman Televizyonu (ARD), Anayasanın kabul edilmesi üzerine şu yorumu yaptı: "**Haberleşme özgürlüğü kısıtlı olacağı için kendisinden haber veremeyeceğimiz ülkeler arasına ne yazık ki Türkiye'de katıldı.**" Avrupa Kamuoyunun ve partilerle hükümetlerin bir kısmı, sonucu olumlu bulurken bir kısmı da böyle bir Anayasa ile demokrasiye dönülemiyeceğini vurguladılar. ABD yönetimi adına yapılan resmi bir açıklamada ise, Türkiye'nin demokrasi konusunda örnek bir ülke olma kararında olduğu ileri sürüldü.

Resmi açıklamalara dayanılarak yapılan bir değerlendirmede en yüksek "**Evet**" oyunun şu illerde kullanıldığı anlaşıldı. Kars %97, Ağrı %96.4, Bilecik %95.9, Adıyaman %95. Ret oyunun en yüksek olduğu iller ise şöyle belirlendi: Bingöl %23, Diyarbakır %19.7, Tunceli %17.4, Hakkari %17.3. Birkaç büyük kentimizdeki red oyu oranı ise şöyle: İstanbul %11, Ankara %7.3, Adana %9.4, İzmir %9.4. ●

SOL YENİLGİYE Mİ UĞRADI ?

Demir ÖZLÜ

Gramsci'nin düşüncesinde, feodalite dönemi de, burjuvazi dönemi de, temel bir sınıfın hegemonyası çevresinde oluşmuş birer "tarihsel blok"turlar. Tarihsel blok, yapı (maddi ilişkiler, üretim ilişkileri... v.b.) ve üst-yapı (ideoloji) üzerine oturduğu gibi, "siyasal toplum"u, yani devlet cihazını da elinde bulundurur.

Belli bir "tarihsel blok", sınıfsal ittifaklarını kurmuş temel bir egemen sınıf çevresinde, kendi doğrultusunda alternatiflerini de hazırlamış çok karmaşık bir ideolojik yapı görünüşündedir. "Tarihsel blok", bir anlamda, temel bir sınıfın hegemonyacı sistemidir. İdeolojik yapının ağırlık taşıdığı, durmadan ideolojiler üreterek yaşayan karmaşık bir sistemdir bu.

Marksizm ya da sosyalizm de, yeni bir "tarihsel blok" oluşturacaktır.

Yeni bir tarihsel blok yaratma sorunu gerçekte yeni bir hegemonyasal sistem yaratmak sorunudur. Ama aynı zamanda, eski tarihsel blokun organik bunalımını patlatmaktır. Elbette bunu yeni toplumsal güçler yapabilirler.

Bunalım kendiliğindense ve yeni tarihsel bloku yaratacak olan altsınıflar örgütlü değillerse, egemen sınıf **statu quo**'yu koruyacak ve eski toplum yaşayacaktır.

1920'li, 30'lu yıllarda Gramsci, burjuva "tarihsel blok"un en yetkinlikle oluştuğu ülke olarak Fransa'yı görüyordu. Buna karşın 1789 Burjuva Devrimi'nden 1871 Paris Komünü'ne kadar, Fransız burjuvazisi, çeşitli tarihsel aralıklarla (devrim içindeki değişmeler, Robespierre'in terör dönemi, Napolyon'un yükselmesi, 1830, 1848 ihtilalleri...v.b.) organik bir bunalımı yaşayacaktır. Burjuvazinin bir yapısal bunalımı aşması ancak 1871'den sonra mümkün olacaktır. Burjuva tarihsel blok bu ülkede büyük bir yetkinlikle yerine oturduğu için de, belki yeni tarihsel bloku bu toplumda egemen kılmak, öteki ülkelere göre daha zordur.

Türkiye'deyse 1908'den başlayarak yeni devlet cihazına el koyan ve ideolojiler üreten temel egemen sınıf burjuvazi * bugüne değin, 'siyasal toplum'un görünüşünde değişik, çeşitli alternatifler kullanarak organik bir bunalımı yaşıyor. Öte yandan, tarih sahnesine geç çıkmış olan bu bağımlı sınıfın organik bunalımını aşmasına da olanak yok. Çünkü bu bunalım, bizzat bağımlılığından geliyor. Kapitalist metropolün bir banliyösü o; merkeze bağlı ikinci, üçüncü sınıf bir yer. Dünya kapitalist sistemiyle büsbütün bütünleşmesi ve sömürünün ana merkezinde yeralması da olanaksız. Çünkü sistemin işleyişi bizzat bu, ikinci, üçüncü derecede banliyölerin varlığına bağlı. Türkiye egemen sınıfları: ticaret ve sanayi burjuvazisi ile mali oligarşi, hem kendi halkını sömürüyor, hem de kendi halkını metropollerin sömürmesine aracı oluyor. Kapitalist metropoldeki egemen sınıflarsa, bu banliyö ülkeler aracılığıyla hem kendi halkları üzerindeki sömürü oranını düşürüyorlar, hem de kendi yapısal bunalımlarını azaltıyorlar.

Şimdi birçok çevrede, 12 Eylül olayıyla, Türkiye'de sosyalist hareketin yenildiği (bu yenilgi geçici de olsa) türünden analizlere rastlanmakta. Öyle sanıyorumki, böyle düşünen çevreler 12 Eylül öncesi Türkiye sosyalist hareketini iktidar alternatiflerini yaratmış, iktidara doğru yürüyen bir hareket olarak görüyorlardı. Bence durum hiç de öyle değil. Askeri darbe toplumsal muhalefete ve temelde sola karşı yapılmış olmasına karşın doğrudan bir marksist partinin ya da sosyalist hareketin iktidara doğru yürüyüşüne karşı yapılmış değil. Hatta sosyalist güçlerin gene tarihte ender görülmüş ölçüde parçalanmışlığı içinde, savunma ve varolma kaygısına düştükleri sırada, burjuvazinin belli bir kanadının siyasal temsilcilerinin iktidarda oldukları bir dönemde, eski tarihsel bloku, en acımasız, en gaddar, en gerici bir biçimde restore etmek için yapılmış görünüşünde. Diyeceğim, sosyalist hareketin bir yenilgisi söz konusu değil, ama durum bugün sosyalistler açısından kötüyse -işin içinde bazı yanlışlıklar, büyük eksiklikler varsa- bu hata daha önceye ait.

Düşüncemizi şöyle açıklamaya çalışayım: Gerçekten bugün Türkiye egemen sınıflarının bunalımı Gramsci'nin organik bunalım adını verdiği 'yapısal' bir bunalıma daha çok benziyor. Ve gene yeni toplumu yaratacak olan alt-sınıflar örgütlü değil. **Öte yandan bugünkü bunalımı örgütlenerek iktidara doğru yürüyen solcu güçler yaratmış değil.** Tersine yeni "tarihsel blok"u yaratacak olan geleceğin temel sınıfı işçi sınıfı, tam anlamıyla siyasal örgütlenmesini gerçekleştirmiş değil. Onun siyasal bilinçlenmesi genel olarak henüz sendikal mücadele çevresinde dolaşmakta. Çok az sayıda işçi, sayısı çok olan küçük siyasal partilerde yeralıyor.

Çok açık seçik olarak bilindiği gibi, işçi sınıfının siyasal örgütlenmesi marksist bir partiden ve bir yığın sınıfsal ittifaklardan geçer. Bir anlamda, işçi sınıfı partisini yaratma sorunu da, iktidar alternatifi olma sorunu da, bu ittifaklar sorunudur. İşçi sınıfının gelecek iktidarına giden yol, bir dizi ittifakların üzerinde yeraldığı bir yoldur: Tarihsel müttefiği olan sınıflarla, yardımcı guruplarla, kazandığı ve kendi içinden çıkardığı aydınlarla, durmadan tazelenen ve somut gerçeğin diyalektik yeni verileriyle, durmadan yeniden yaratılan canlı bir ittifaklar yolu.

Son günlerde İngiliz Gurdian gazetesi, "anayasa" oylamasının Türkiye aydınları üzerinde 12 Eylül darbesinden sonra, yeni bir darbe gibi görüldüğünü ve bundan sonra neo-faşist subayların yönetimde, daha da ağırlık kazanabileceklerini yazdı.

Olaylar neler getirecek, belki önceden iyice kestirilemez ama, bu etkileyici gözlem de düşündüklerimizi doğruluyor sanırım.

12 Eylül darbesi, toplumsal muhalefete, halktaki ekonomik uyanışa, yaygınlaşan bağımsızlık duygularına karşı yapılmıştır ama, doğrudan doğruya iktidara doğru yürüyen ve iktidar olma alternatifini yaratmış bir sola karşı da yapılmamıştır. Emperyalizmle birleşmiş egemen sınıflar kendi yapısal bunalımlarını ülke koşullarının elverdiği en faşist yöntemlerle aşmak, solu da en acımasız bir biçimde tasfiye etmek istemektedirler. Bu bakımdan, 12 Eylül'le solun yenilgiye uğradığı türünden analizleri bir yana bırakmalıyız. Yenilgi, iktidara yönelirken ya da iktidardaki hatalarla olabilir ancak. İşçi sınıfının en büyük bölümünü temel siyasal güç haline henüz getirememiş, partisini toplum içinde yeni "tarihsel blok"u yaratacak bir biçimde oturtamamış, toplum içinde geçerli örgütlenme modelini henüz yaratamamış bir marksist solun siyasal yenilgisinden sözetmek çok yanıltıcıdır. Öyle sanıyorum ki, şu biraz önce sıralamaya çalıştığım temel güncel görevlerin üzerinden atlamaya götürür bizi.

Çok karmaşık bir sorundur ama, temel sorun, öyle sanıyorum ki, marksist solu bir siyasal iktidar alternatifi yapma sorunudur.

(*) Meşrutiyet'deki milli ideolojiler, tesanütcü pro-faşist ideolojiler, korporatif ideolojiler, kemalizm, daha sonraki kemalizmin revizyonu gibi görünen daha tutucu ideolojiler, halkçılık...v.b.

Baştarafı sayfa 5'de

ran saldırıları ve bunlara 12 Eylül Rejimini dayatarak zorla benimsettirmesi ve ek olarak yeni Anayasanın egemenlerin eski siyasi kadrolarına getirdiği sert kurallar, bundan sonraki sürecin cunta ve egemen sınıfların öteki temsilcileri açısından sancılı bir süreç olacağını göstermektedir.

Gericisinden sağcısına, sosyal demokratından faşistine kadar tekelci sermayenin değişik politik çizgilerine uzlaşma yerine dayatma ile kabul ettirilen bir rejimin egemen sınıf fraksiyonları arasındaki çatışmayı ancak geçici olarak bastırabileceği ve uzun vadede iç tepişmeyi kaçınılmaz hale getireceği söylenebilir.

AP ve CHP'liler, özellikle ikinciler, kendi iflaslarına yol açan ve kendilerine sert bir muhalefetten başka bir seçenek bırakmayan bu gelişmelere müdahale edebilecek, cuntaya karşı 12 Eylül sonrasından farklı olarak radikal bir çizgiyi benimseyebilecek durumda ve anlayışta olmamalarına rağmen, böyle bir tehlike Evren'i her zaman tehdit edecektir.

12 Eylül Faşist Rejimi kendi yandaşlarına ve doğal müttefiklerine karşı bile dayatma, baskı ve zor metodları ile kendisini kabul ettirmiştir. İşte, yüzde 91'lik **"Anayasa"** zaferinin zayıf yanlarından birisi de budur.

İLERİCİ, DEMOKRAT, DEVRİMCİ HALK KİTLELERİNİN CESUR ÇIKIŞI

7 Kasım Referandumu sırasında gizlenemez bir şekilde ortaya çıkan en büyük tehlike ise -tabi sömürü düzeni ve cunta açısından- bilinçli halk kesimlerinin tavrı olmuştur.

Buna tavırdan çok, **cesur bir çıkış** demek daha doğru olacaktır. 50 milyona yaklaşan Türkiye nüfusunun 21 milyon olduğu açıklanan seçmenin 3 milyonu 7 Kasımda sandık başına gitmemiştir. Yani oy kullanmamıştır. Oy kullanan 18 milyon seçmenden ise 2 milyona yakını sandığa **"hayır"** oyu atmıştır.

Oy kullanmama ya da red oyu verme şeklinde beliren bu tavır, aslında oldukça anlamlı ve önemlidir. Toplam 5 milyon dolayında insan, değişik biçimlerde ve değişik gerekçelerle cunta Anayasasına cesurca hayır demiştir. Bu 5 milyon oyun niteliğine ilişkin söylenebilecek belli başlı şeyler şunlar olabilir:

Rauf Tamer'in 10 Kasım 1982 tarihli Tercümanda itiraf ettiği gibi, Anayasanın bazı maddelerine, özellikle geçici maddelerine karşı olan AP'lilerin büyük bir bölümü evet oyu kullanmışlardır. Fakat bunlar, kullandıkları **"evet"** pusulanın üstüne, sağ partilere ve doğal **ki**, Demirel'e karşı takınılan tavrı protesto eden bazı yazılar yazmışlardı. (Seçim yasasında yapılan bir değişikliğe göre bu tür oylar da geçerli sayılmaktadır). Bunun kanıtı şudur: 1979 seçimlerinde AP'nin %70 dolayında oy aldığı iki önemli kalesinde, Isparta ve Kütahya'da ret oyu çok düşüktür. 1979 Senato araseçiminde AP Isparta'dan 72 bin 85 oy almıştır. 7 Kasım Referandumunda ise bu ilden sadece 12.291 hayır oyu çıkmıştır. Kütahya'da ise AP 1979'da 103 bin 589 oy aldığı halde, bi ilden anayasaya sadece 16 bin 330 hayır oyu çıkmıştır.

MSP'ye gelince: Erbakan tek başına Konya'dan 200 bin oy alırken yeni Anayasaya Konya'dan 68 bin 964 hayır verilmiştir. AP, MSP ve MHP'nin en güçlü olduğu bilinen yerlerden Erzurum'da 1979 ara seçimlerinde her üç parti toplam 173 bin 705 oy aldıkları halde bu ilden cunta Anyasasına sadece 15 bin 911 ret oyu verilmiştir.

Bu örneklerden çıkarılacak sonuç, oy kullanmayan veya ret oyu kullanan insanlardan (en kötümser tahminle) en az yarısı ilerici, demokrat ve devrimci kesimlerdir. 2,5 milyona yakın insan her türlü tehlikeyi de göze alarak cuntaya ve onun Anayasasına karşı anlamlı bir protesto eylemi gerçekleştirmişlerdir.

Evet, kırsal kesimde oy pusulalarına isim yazma zorunluluğu getirilmş olmasına, zarfların pusulanın rengini belli etmesine, Evren'in ve kolluk kuvvetlerin sözlü ve fiili tehditlerine, sandık başlarında bekleyen subay ve polislere rağmen, özetle ölüm tehlikesine rağmen halklarımızın en bilinçli ve en ileri unsurları oldukça cesur bir şekilde Anayasaya hayır demişlerdir. Bunun büyük ölçüde kendiliğinden bir gelişme olduğu, örgütlü bir tavır olmadığı açık bir gerçektir.

Bu insanları böylesi cesur bir tavra götüren kuşkusuz cuntanın bizzat kendisi ve zorbalığa, faşist teröre dayalı politikaları olmuştur. İlerici devrimci örgütlerin bu sonuçta etkilerinin olabileceği, ancak bunun, bilinen nedenlerle **belirleyici olmadığı** bilinmektedir.

Bu rakama, 12 Eylülden sonra içeri alınan 200 bine yakın insan ile oy kullandırılmayan 18-21 yaş arasındaki 4 milyona yakın insan eklenirse cuntanın 7 Kasım zaferinin ne biçimde bir zafer olduğu daha iyi anlaşılabilir.

Kuşkusuz bunlar iyimser değerlendirmeler olarak yorumlanabilinir. Ama bu rakamlar ve rakamların ilettiği mesaj, anti-faşistler için anlamlı bir mesajdır ve o ölçüde de gerçektir. Ama asla hayır oylarının kendiliğinden örgütleneceği beklentisini ve hayalini yaratmayacak bir iyimserlik ve bir gerçek...

İşte yeni Anayasa ile pekiştirilmeye çalışılan ve çatısı tamamlanan faşist rejimin geleceğini tehlikeye sokan en önemli potansiyel budur.

7 KASIM'I ZAFERE (!) DÖNÜŞTÜREN BAŞKA ETKENLER

Dünyanın gelmiş geçmiş cuntaları arasında belki de en gelişmişi ve mükemmeli olan Türkiye'deki generaller rejimidir. Bu rejim insanlarımızı öyle bir noktaya getirmiştir ki, kitleler kendi ölüm fermanlarını yine kendileri imzalayabilmişlerdir. Bunun çeşitli nedenleri vardır.

Birçok kişi, **"Bir an önce normale dönülsün, askerlerden bir an önce kurtulalım da ne olursa olsun."** düşüncesiyle Anayasaya evet demişlerdir. Böylesi ehven-i şer mantığının halkımız arasında bir hayli yaygın olduğu bilinmektedir. Özellikle de CHP yönetiminin bu biçimdeki bir mantığı empoze etmeye çalıştığı gözlemlenmiştir.

Öte yandan 12 eylül sonrasının bilinen uygulamaları nedeniyle, aslında faşizme karşı olan geniş bir kesmi korku, yılgınlık ve en önemlisi de çaresizlik sonucu evet oyo kullanmıştır.

Bütün bu karmaşık tablo yeni Anayasanın ve 12 Eylül Rejiminin sağlam bir dayanağı olmadığını göstermektedir. Görünürdeki aldatıcı havaya aldanmadan söylemek gerekirse, generaller ve 12 Eylül Rejimi, demokrasiye ya da düzlüğe değil, ateş çemberine girmektedir. Evren bir zafer kazanmıştır. Ama her zaferin olduğu gibi 7 Kasım zaferinin de (!) bir faturası olacaktır. Zafer öncesinin faturasını emekçi halklar ödemiştir. 7 Kasım Zaferi'nin faturasını ise artık başkalarının ödemesi gerektiğini bizzat 7 Kasım Referandumu'nun kendisi anlatmaktadır.

YUMUŞAMA BEKLENTİLERİ BOŞUNADIR

Anayasa oylamasından sonra Türkiye'de bir yumuşamanın başlayacağı düşüncesi kamuoyunda bir hayli yaygındır. Özellikle CHP ve AP çevreleri ile aydınlar, üniversite ve basın böyle bir beklenti içindedir. Bunun bir hayal olduğu kısa sürede anlaşılacaktır.

Rejim kaçınılmaz şekilde sertleşecektir. Denilebilir ki 12 Eylül faşizmi asıl yeni başlamaktadır. Bu sertleşmenin dayanağı; hatta daha doğrusu ideolojik, politik ve ahlaki harcı ise 7 Kasım'daki Zafer'in kendisi olacaktır. Yüzde 91 oy alan bir iktidarın yapamayacağı şey yoktur. Ve hele bu oyların, aynı zamanda 12 Eylül'den bu yana yapılanların onayı anlamına geldiği söylendikten sonra, aynı şeylerin tekrarı hem doğal hem de kaçınılmaz olacaktır!...

AP, CHP ve MSP'liler için aslında yapabilecek çok fazla birşey görünmemektedir. Onlar, başka güçler tarafından oluşturulan bir devletin sonradan ortaya çıkan partileri ve her on yılda bir hazırol komutu almaya elverişli bünyeye sahip olmaları nedeniyle askerlerle karşı açık ve sert muhalefet yapamazlar.

7 Kasım Referandumu'nun ortaya çıkardığı ve kalıcılaştırmayı hedeflediği bütün bu karanlık tabloyu değiştirebilecek tek alternatif işçi sınıfı ve ilerici, devrimci halk güçleridir, onların birliğidir. Yeter ki sayıları 3 milyonu aşan fakat örgütsüz, dağınık ve de çaresiz durumda olan bu potansiyel değerlendirilebilsin, bunun taşıdığı dinamik kavranabilsin.

12 Eylül öncesi halk kitlelerinin büyük bir kesimi, ya Demirel, ya da Ecevit'ten kurtuluş beklerlerdi. Şimdi ise tersi olacağa benziyor. Demirel'i, Ecevit'i, Erbakan'ı, bu kez eskiden onlardan kurtuluş bekleyenler kurtaracaklardır.

Belki çelişki gibi görünüyor ama durum tam bu noktadadır. Bunun başka seçeneği, olanağı ve çaresi kalmamıştır.

Bunu 7 Kasım Referandumu dayatmaktadır.

En büyük anarşist

Vehbi BARDAKÇI

"Anarşinin üstesinden geldik, kökünü kuruttuk!" diyor Askeri Faşist Cunta. Bu kuyruklu yalana inanan var, inanmayan var, o ayrı bir sorun!

Okumak isteyen, devletten laf değil, okul isteyen öğrencileri cezaevlerine tıkarak, işkence tezgahlarında öldürerek, idam ederek mi üstesinden geldiniz anarşinin? Sorunları boylarını aşmış, boğulma noktasına gelmiş işçilerin ekonomik rahatlığa, siyasi özgürlüğe kavuşmasını isteyen sendikaları kapatarak, sendika yöneticilerini, barış ve özgürlük yanlısı bilim adamlarını yargılayarak, ilerici yurtseverleri, demokratları, devrimcileri türk vatandaşlığından çikartarak mı üstesinden geldiniz anarşinin?

MHP Maraş'da yüzlerce insanı katlederken neredeydiniz? Bahçelievler'de yedi tane TİP üyesi işçi katledilirken, Taksim Meydanında yüzlerce insan öldürülürken neredeydiniz? Abdi İpekçi'nin katili Mehmet Ali Ağca cezaevinden kaçarken, öldüreceği insanların adlarını tüm dünyaya ilan ederken, Türkeş'in emriyle (kesinlikle kanıtlanmıştır) Kemal Türkler öldürülürken neredeydiniz? Çorum, Sıvas, Malatya, Yozgat olaylarında neredeydiniz ey kahramanlar?!

"Taksim mitingine gitme, seni vuracaklar!"

Bu sözler, zamanın başbakanı Demirel'e aittir! Taksim mitingine gitmek için hazırlanan Ecevit'e diyor ki:

"Gitme, seni vuracaklar!"

Bu sözün sahibi, bir ülkede başbakanlık yapıyorsa, o ülkenin halkı canını kime, nasıl güvenecektir? Kim vuracaktı Ecevit'i? Kimin emriyle? Demirel'den bunun hesabını sormak için neredeydiniz peki?

MHP adlı cinayet şirketinin azılı katili Türkeş, yüzlerce insanın kanına girerken kimden, kimlerden alıyordu bu cesareti? MHP il Başkanı Hüseyin Balcı adlı katilin, Maraş Katliamında başrolu oynadığı belgelerle kanıtlandığı halde MHP'den ve bu cinayet şirketinin başkanı kanlı Türkeş'ten niye hesap sorulmadı, niye, niye, niye?

"Biz içerdeyiz, ama düşüncemiz iktidarda!" diyor Türkeş.

Askeri Faşist Cuntayla mayasının aynı olduğunu böylece vurgulamış olmuyor mu? Onun içeride tutulması, halkın tepkisine yolaçmamak için cuntanın başvurduğu basit bir oyun değil midir?

Çok söze ne gerek? Her şey ortada! En büyük anarşist, devletin kendisidir! Devlet, kendisinden hesap soracak değildi ya!

Ama halk soracaktır! Bu en büyük anarşistin üstesinden gelse gelse halk gelecektir!

Gün ola, harman ola!

İKİ 7 KASIM

Doğan ÖZGÜDEN

7 KASIM dünya tarihinde Büyük Rus Devrimi ile sosyalist devrimler çağının açılışını simgelerken, Türkiye tarihine de, düzmece bir referandumla "anayasallaştırılmış" parlamenter faşizm döneminin açılış günü olarak geçti.

Türkiye işçi sınıfı, emekçi kitleler, Kürt halkı, gelecek yıllarda 7 Kasım'ı, bu iki yönüyle, hem dünya çapında sosyal ve ulusal kurtuluş yolunun açıldığı gün, hem de Türkiye'de temel hak ve özgürlüklerin üzerine kapkara bir şal örtüldüğü gün olarak anacaklardır.

Geçmişte yaşanmış tarihsel olaylar, kuşkusuz, insanlığın geleceğini etkileyici, yönlendirici baha biçilmez derslerle doludur. Ama belirleyici olan geçmiş değil, gelecektir.

UNUTMAYALIM Kİ, insanoğlunun tarihi, 7 Kasım 1982'den de, 7 Kasım 1917'den de çok daha gerilere, 500 bin yıl öncesine uzanıyor. Bir özetleme yapıp bu 500 bin yıllık tarihi 100 yıllık bir ölçeğe sığdıracak olursak, yani insanlığın henüz yüz yıllık bir yaşamı olduğunu varsayarsak:

Bu yüzyılın tam 98 yılı ateşin keşfi, balçıktan çanak çömlek yapımı, taşları yontup cilalayarak ilkel üretim araçlarının meydana getirilmesi, vahşi hayvanların evcilleştirilmesiyle geçmiş... Uygarlığın simgesi olan yazı, ancak 98. yılın sonlarına doğru bulunabilmiş, bilgi ve deneylerin daha sonraki kuşaklara aktarılması ancak bu buluştan sonra mümkün olabilmiş... Yani bizler, bugün, insanlığın ancak iki yıllık geçmişini iyi kötü bilebiliyoruz.

Sanat ve edebiyatın ortaya çıkışı, ilkel bilimin eski Yunan'da ilk kıvılcımlarının parlayışı altı ay öncesine raslıyor. Matbaa bulunalı sadece bir ay olmuş... Deneysel bilimin ömrü ise üç haftayı geçmiyor. Buharla işleyen lokomotif ve gemiler yola çıkalı dokuz gün bile olmamış... Yine aynı zaman ölçeği içinde, telsizle haberleşmenin kurulması yedi gün öncesine, ilk yapma uydunun uzaya fırlatılması 12 saat öncesine, insanoğlunun ilk kozmik uçuşu yapması ise dört saat öncesine raslıyor...

GEÇMİŞE bu zaman ölçeği içinde baktığımızda, insanlık henüz çocukluk dönemini yaşıyor. İlk burjuva devriminin yapılması üç hafta, işçi sınıfı mücadelesinin sosyalist devrimle taçlandırılması ise bir haftalık bir sorun...

Genel olarak dünya, özel olarak Türkiye için gelecek, bugünden kestirilemeyecek nice çalkantılar, oluşumlar, değişimler ve patlamalarla dolu. Kuşkusuz, tüm bu gelişmeler, hızlandırılarak gösterilmiş bir film şeridi gibi yansıtmaya çalıştığımız şemada anlatıldığı kadar basit ve kolay değil. Bu basitleştirme, dünyayı materyalist diyalektikle yorumlayan, onu sadece yorumlamakla kalmayıp değiştirmek için de mücadele eden devrimcilerin tarihsel iyimserliğinin ifadesidir.

Ama 500 bin yıllık insanlık tarihinde gelmiş geçmiş her kuşak, ister yıllar, onyıllarla ifade edilsin, ister haftalarla, günlerle, dakikalarla ifade edilsin, bu değişim süreci içinde kendi döneminin, yer yer yengilerle, başarılarla, zaferlerle örülmüş mutluluğunu, yer yer yenilgilerle, zulümlerle, işkencelerle ve kanla örülmüş acısını yaşadı, yaşıyor.

TÜRKİYE halkları, bugün, ikinci kategoriye giren bir dönemdedir. Açık konuşmak gerek: Devleti, kitle iletişimini elinde bulunduran egemen sınıfların beyin yıkaması, açık-gizli baskıları, tıpkı 7 Kasım referandumunda olduğu gibi, emekçi kitlelere bile, kendi mahkumiyet fermanını imzalatabiliyor. Hele mevcut siyasal örgütler, ister sol, ister merkezci olsun, kitleler önünde güvenilir bir alternatif oluşturamıyorlarsa... Geçen yazımızda da vurguladığımız gibi, sosyal demokrat hareketin liderleri bile faşist dayatma karşısında net bir tavır alamıyor, "ne şiş yansın, ne kebap!" anlayışıyla kafasını kuma sokuyorsa...

İtalya'da Mussolini faşizmi, Almanya'da Hitler nazizmi de, dönemlerinin özgül koşullarında, beyinleri yıkanmış emekçi kitlelerin de oylarıyla iktidar basamaklarını tırmanmıştır.

Türkiye de bu deneyi yaşamaktadır.

Bu mahkumiyet fermanını, yani faşizmin anayasasını yırtmak, bu askeri-sivil "anayasal" diktatörlüğü yıkarak yerine demokratik halk iktidarını kurmak, uzun erimli bir siyasal mücadele sorunudur.

Siyasal mücadele ise, parlamenter alanla sınırlı değildir. Esasen yakın gelecekte, bu alan, işçi sınıfının ve emekçi kitlelerin çıkarlarını temsil edecek siyasal güçlere tamamen kapatılmıştır.

Kaldı ki, 12 Eylül darbesinden önce de, hatta daha önceleri, Atatürk döneminde de, "çok partili" dönemde de, 1961 Anayasası'nın yürürlüğe girmesinden sonra da parlamento egemen sınıfların politik av alanı olmaktan asla kurtulamamıştır.

ONÜMÜZDEKİ dönemde demokratik hareketin siyasal mücadelesi, büyük ölçüde, icazetli "parlamento"nun dışında yürüyecektir. Kuşkusuz, yeni "anayasa"nın çizdiği çerçeve içinde parlamenter kavgalar eksik olmayacaktır. Mutemed kişilere kurdurtulan iki partiden biri iktidara gelecek, diğeri gidecektir. Hatta, bazı sol unsurlar, bu partilerden kendilerine daha yakın görüneni içinde "legal siyasal çalışma" olanağı arayacaklardır.

Ama belirleyici mücadele, icazetli partiler arasındaki parlamenter çekişme alanında değil, bu parlamentonun da, orada temsil edilen partilerin de iplerini elinde tutan "Cumhurbaşkanlığı" kurumuna, onun temsil ettiği faşist devlet yapısına karşı kitle planında verilecektir.

7 Kasım referandumu ile, Türkiye siyasal arenasında tüm güçlerin yeri netleşmiştir. Ordu ilk kez bir kurum olarak, gerektiğinde huzuru sağlamak için kışlasından lütfen çıkan "kurtarıcı" görüntüsünü yitirmiş, egemen sınıfların çıkar alanında siyasal bir güç olarak resmen yerini almıştır.

"Anayasa"ya ve Evren'in cumhurbaşkanlığına yüzde 90'ın üzerinde "evet" oyu verdiği açıklanan kitlelerin, bu "anayasa"yı ve "cumhurbaşkanı"nı dayatan egemen güçlerin ekonomik ve sosyal politikasıyla çelişkisi vardır. Kitleler, güvenilir seçenek bulduklarında, tüm kurumlarıyla ve sembolleriyle bu faşist devlet yapısının karşısında yeralacaklardır.

KİTLELERİN aradığı seçeneği yaratmak, en başta, Türkiye solunun görevidir. Artık ne parlamento içi dengeler veya komuta kademesinde "gerçekçi çizgiler" arama, ne de "Atatürkçülüğün gerçek mirasçıları" üzerine spekülasyon ve hesaplar yapma olanağı kalmıştır.

Bu seçeneği yaratabilmek için, gerek marksist kadrolarıyla, gerek sosyal demokrat kadrolarıyla, Türkiye solu, geçmişin gerçekçi bir değerlendirmesini yaparak, yeni koşulların gerektirdiği ideolojik, politik, örgütsel mücadele normlarına kendini hazırlamak zorundadır.

Örgütsel planda, kendinden menkul tüm hiyerarşik üstünlük taslamalar son iki yılın pratiğinde esasen iflas etmiştir.

Ne Türkiye toplumunun iç dinamiklerini hiçe sayarak "bütün" adına "parça"ya komuta etme iddiaları, ne de kendi içinde parça bölük olduğuna bakmaksızın ve nesnel koşulları dikkate almaksızın kitleler adına konuşma sorumsuzlukları, kitlelerin gerçek arayışına yanıt verebilir. Yanıt, en geniş kapsamlı anti-faşist birliktedir.

7 Kasım'da tarih düşmüştür.

Yeni koşullar, yeni kadroları, yeni oluşumları dayatacaktır.

Ömer Polat'ın röportajı:

TABANCAYI MASANIN ÜSTÜNE KOYDUM

Arabamız, güneşli, insanlı bir Ortadoğu kentinin caddelerinde girmiyor da yürüyor sanki. Oysa ben gideceğimiz yere acele yetişmek istiyorum. Teslim Töre ile görüşeceğim. Üzerine bir yığın söz edilen, boyalı Türk basınından temsili resimleri yapılan katil suratlı, gözsüz, yüzsüz, iki tel saçı başında dağınık duran Teslim Töre ile. Acelem bundan. Ama caddelerde insanlar kayıtsız. Hindistan ineklerinden daha sakin yürüyorlar arabaların arasında. Cadde ortasında sohbete duranlar ise bir başka alem. Çevrelerini dolanmak gerekiyor. Kırmızıda geçen, yeşilde geçen belli değil. Hele trafik polisi kim hiç belli değil.

Uzatmayalım, varıyoruz varacağımız yere. Bir apartman dairesinin kapısını çalıyoruz. Adını arıyorum kapıda Teslim Töre'nin. Buluyorum bir yazı, ama Arap harfleriyle yazılı. Bir Arap evine geldim sanısına kapılıyorum. Kapıyı temiz giyimli, saçları arkada toplamış, güler yüzlü bir hanım kız açıyor, "*buyurun*", diyor arı bir Türkçeyle. Seviniyorum, giriyoruz. Karşımıza ikinci çıkan geniş omuzlu, gür saçları kırlaşmış, uzun boylu, gülen gözlü bir adam. Elimizi coşkuyla sıkıyor, bizi içeriye buyur ediyor. Bir salona geçip oturuyoruz. Ama gözüm hep Teslim Töre'yi arıyor. Ağır toplar arkadan gelir diye geçiyorum içimden. İçeri girip bize "*hoşgeldiniz*" diyen her yüzde Teslim Töre'yi arıyorum. Yok. Boyalı basının bir güzel kafama nakşettiği o katil suratlı, yüzsüz, gözsüz adam yok ortalarda. Sağdan soldan konuşuyoruz, çayın biri geliyor, biri gidiyor, ama Teslim Töre gelmiyor. Gelmez ya, ağır top. Çay faslı bitiyor, biz hala "*ne var, ne yok*"lardayız. Gelecek ki konuya girelim. Bu sefer açlığımız soruluyor hanım kız tarafından güler yüzle. Daha biz yanıt vermeden kır saçlı, gülen gözlü adam, "*hele sen sofraya bir kur yoldaş, aç olup olmadıklarını o zaman anlayalım,*" diyor.

Kuruyorum sofra. Ne yok ki! Bizim turşudan tut, Diyarbakır salatasından fırın güvece kadar. Dinsizi imana getiren bir sofra. Çöküyorum başına.

"*Teslim gelmeyecek mi?*" diye soruyorum biraz da utangaç.

Bütün başlar, gözler kır saçlı, gülen gözlü adama dönüyor, Bakıyorum ben de. Gözgöze geliyoruz. Önce bir küçük tebessüm, ardından küçük derelerin şırıltısı gibi bir kahkaha. Utanıyorum. Kusura kalma, diyorum, sizi hep boyalı basından, tanıdım, diyorum falan. O gene gülüyor ağız dolusu. Ve böylece tanışıyorum Teslim Töre ile.

BU ADAM BİR AJANDIR

Sohbet yemeklen başlıyor. Gidiyoruz ta eskilere. Yetmişli yılın başlarına. Çok şey konuşuyoruz ve söz dönüp dolaşıp bir yere geliyor:*Ajan Yüzbaşı* İlyas Aydın meselesine. Mahir'leri ihbar eden, onca insanın katili Yüzbaşı İlyas Aydın meselesine. Bir iki öksürüyor, herkes susuyor. Kiminin başı önünde, kiminin gözü o kır saçlı adamın dalgın gözlerinde. Başlıyor ağırdan:

Şimdi bu İlyas Aydın, Mahir'in ifadesinden sonra, şu mahkemedeki ifadesinden sonra, hani mahkemede: "*Elrom'u Ilyas öldürdü,*" biçimindeki ifadesinden sonra, bizim kafalarımıda bir sürü soru işareti doğmuştu. Şöyleki: Biz Mahir'i biliriz. Mahir bir arkadaşını böyle laf ederek mahkemede ele veremez. Yani kendisini idamdan kurtarmak için "*bu işi ben yapmadım da filan adam yaptı*" diye bir şeye tenezzül edemez. Onun için de düşündük. Acaba Mahir neden böyle söyledi. Daha sonra kulaktan kulağa gelen bir takım fısıltılarla biz, İlyas'ın ajan olduğunu duymaya başladık. Başladık ama, elimizde kesin bir ip ucu, kesin bir belge yok.

Bir gün, Türkiye'den buraya bir yoldaş geldi. O arkadaş bize, Ankara'dan bir adamın geldiğini, "*ben büyük devrimciyim, yalnız konuşsam konuşsam bir Teslim Töre ile konuşurum,*" diye konuştuğunu anlattı. Ben, bu adam kimse gidin takip edin, çünkü bu adam ajandır, dedim. Çünkü bir devrimci her seyden önce böyle serselik etmez, öyle şunla görüşürüm, bunla görüşmem demez. Devrimciyse bir görevi vardır, görevini yapmaya gelmiştir. Biz bu sözler ve şüphemiz üzerine buradan Türkiye'ye bir adam gönderdik, araştırma yaptırdık. Aldığımız bilgiler şunlardı: Adam Ören'de üç ay şoförlük yapmış ve daha sonra Kilise köyüne gelmiş. Hani o bizim silahların yakalandığı köy. Silah deposunun bulunduğu köy yok mu? Hani muhtarı bunlar boruydu diye iddia etti, öyle inandılar. İşte o köye gelmiş. O köyde de traktör yapmış.

İşte bu bilgilerden sonra biz bu adamı yakalamak için harekete geçtik. Araştırıyorduk.

Gene bir gün Türkiye'den buraya bir kaç devrimci geldi. O zaman bizim bir kampımız vardı. THKO'ya ait. Türkiye'den kim gelirse oraya gelirdi. Nöbetçisi de, sorumlusu da bizdik. O zaman bizde askeri bir nizam vardı. Dışarıya çıkacaksın kamp komutanından mutlaka izin alacaksın, nereye gittiğini, ne iş yaptığını söyleyeceksin. Yani sıkı bir disiplinimiz var. Tabii bu THKO oluşumuzdan, yani ordu oluşuzdan gelen bir şey. Vaziyetler de biraz sıkı o zaman.

Türkiye'den gelen o son gruptan iki kişi bir gün kaytarıp gitmişler kamptan. Habersiz. Bunlar akşam dönünce kamp sorumlusu sıkıştırmış, neredeydiniz, nereye gittiniz, diye. Biraz geveleyince, kamp komutanı ciddiye almış, bunları sorguya çekmişler, söyleyin bakalım neredeydiniz, ulan, diye. Biraz sıkıştırınca, biz demişler, gittik, İlyas'la görüştük. E, nerede İlyas? Valla burada bir yerde kalıyor.

Tabii benim olaydan haberim yok. Ben o gün sınırdan geldim, evde hiç durmadan kampa gittim. Kampta bir de çadır vardı o zaman. Baktım yoldaşlardan biri elinde silah nöbet tutuyor çadırın dibinde. Ben, hayrola, boş çadırı niye bekliyorsun, diye sorunca: "*Boş değil;*" dedi. Eğildim çadırın kapısından baktım ki içerde o son gelenlerden biri. Neyse, girdim yanlarına. Hoş, beş ettik, öpüştük. O demeye kalmadı nöbetçi birden bana: "*Kalk*" dedi, "*kalk ordan.*" Nöbetçi Antepliydi. Daha ben , ya ne oldu, ne var demeden, baktım tüfeği düzeltmiş üstüme. "*Sana ordan kalk*" diyorum dedi yeniden. Baktım iş ciddi, kalktım. Ne oldu, diye sorunca da:"*Git, komutana sor,*" dedi. Gittim, sordum. Anlattılar hikayeyi: Bu adamlar böyle kaytardılar, sıkıştırınca da: "*İlyas'ın yanındaydık,*" diye söylediler. Peki, neredeymiş İlyas, diye sordum, "*Valla yeri söylemiyorlar, biz de dayak mayak atmadık, ayıptır, olmaz.*" Dedim iyi etmişsiniz. Devrimciysele söylerler yerini. İlyas'ı devrimci biliyorlarsa, biz de devrimciyiz.

Sonra çocukları çektim, konuştum. Gizlemenize gerek yok, ayıptır bu, dedim. Benim yerimi söylediniz mi İlyas'a? "*Söyledik,*" dediler. Peki onun yerini söylemiyorsunuz? Bu yaptığınız ayıp değil mi? O devrimci de, biz değil miyiz, diye sordum. Sonunda söylediler. Demokratik Cephe'nin bir evinde kalıyormuş.

Biz doğru Demoratik Cephe'ye gittik. Müracaat ettik, dedik yanınızda böyle bir Türk varmış, bizim onunla konuşmamız, görüşmemiz gerekir, biz o adamı istiyoruz.

TABANCALARI ÇIKARDIK

Demokratik Cephe durumu İlyas'a bildirmiş, o da hemen:"*Beni burdan götürün!*"demiş. Onlar da almış Beyrut'a götürmüşler. Ama biz Demokratik Cephe'yi sıkıştırıyoruz, bu adamı bize verin, diye Sonunda Beyrut'a götürdüklerini açıkladılar. hemn bir jipe atladık, kaçak yoldan doğru Beyrut'a gittik, Beyrut'ta Demokratik Cephe'nin önünden geçereken gördük onu balkonda. Yanında da bizim öğretmen Ali Gülü. Bizim oralı, Doğanşehir'li. Topraktepe köyünden. Çocukluğundan tanıdığım biri...

Biz İlyas'ı istemek için Demokratik Cephe'nin binasına girdik, Dev-Gençliler de orada o zamanın THKPC' lileri. Arkadaşlar Demokratik Cephenin ikinci sekreteriyle konuşuyorlar. Adı Yasir olan kişiyle. Biz, hemen orada arladaşlar la tanıştık. Biz THKO'luyuz, dedik, onlar da biz de THKPC'liyiz dediler! Neye geldiklerini sorduk. "*İlyas bunların yanında. Bende Mahir'in el yazması mektubu var. Karısı Gülay'a gönderdiği mektup. İlyas'ın ajan olduğunu yazıyor bu mektupta. İstiyoruz, vermiyorlar.*"dedi birisi. Valla biz sadece şüpheleniyoruk. Götürüp sorguya çekecektik. Ama elinizde yazılı belgevarsa onu alırız, dedik. Bu sefer ben gittim Yasir'le görüşmeye. Biz THKO'luyuz, dedim, tanıştık. Böyle bir adam var sizde, dedim. Ve arkadaşların elinde yazılı belge de var, bu herif bir çok devrimci arkadaşımızın kanına girdi, bizim bu adamın ifadesini almamız gerekiyor, bu adamı bize teslimetmeniz gerekiyor. "*Onu biz biliriz,*"dedi,"*bizim sorunumuz o. Gerekeni soracağız. Biz de bir örgütüz burada.*" Şimdi, adam böyle söyleyince kan beynime sıçradı. O zaman biraz da THKO'luluk var serde, tabancayı çıkardık, masasına koyduk. Biz bu adamı almaya geldik. Bu adam bizim yoldaşlarımızı katletmiş bir insandır. Bunun hesabını siz değil, biz soracağız. "*Bu ne biçim bir tavır? Biz de kominístiz,*"dedi," "*Böyle şey olur mu?*" Dedim, böyle şey kardeşim. Biz burada sizinle düello yaparız ve alırız sizden. Eğer siz de komünistseniz, buyurun arkadaş, bu ortak bir iş derseniz ve siz de yanında olmak kaydıyla adamla görüşürüz. Dedim, ben bir saat sonra yeniden geleceğim.

Karar verin, Eğer vermeseniz biz onu alırız.

Uzatmayalım oradan El-Feth'e gittik, durumu anlattık ve bu sefer onlar araya girdi ve bir saat içinde meseleyi hallettik,"*gelin alın!*" dediler sonunda. Gittik, biz bir odada beklerker. Demokratik Cephe'nin askerleri onu getirdiler. İçeri girer girmez:

"*Sen Teslim Töre'sin,*"dedi bana, ben Teslim Töre falan değilim ulan, dedim.

"*Yok, sensin, ama gizleyebilirsin!*" dedi. Peki, nereden biliyorsun benim Teslim Töre olduğumu diye sorunca:

"*Ben resimlerini gördüm,*" dedi. Nerede gördün? Kimin elindeydi resimler, diye sordum. Yalan söylüyordu. Öyle bir şey yoktu. Bu sefer: "*Tarif ettiler,*" dedi. Kim tarif etti? Hangi teşkilat tarif etti sana, diye sordum. Söyle bakalım, hangi teşkilatta çalışıyorsun? "*Ben THKPC'nin askeri kanadındanım,*"dedi. "*Sorumluyum, şerefim vardır,*" Dedim, bırak o palavraları şimdi, Hangi ajanlık teşkilatındansın onu soruyoruz. Hangi polis teşkilatındansın? O zaman: *O senin baban,*" falan dedi "*nasıl bana böyle söylersin?*" Dedim bak, biz böyle eli-kolu bağlı adam dövmeyiz. Çıkardım tabancayı arkadaşa verdim, kalk dövüşeceksen dövüşelim, dedim. "*Yok, ben dövüşmem!*" dedi. O zaman konuş dedim.

Bu sırada THKPC'li arkadaş girdi araya.

"*Senin Mahir'e güvenin var mı?*" diye sordu.

"*Sonuna kadar güvenim var,*"dedi.

"*Onun söylediği her şey doğru mudur?*"

"*Her şey doğrudur!*"

"*Sen Mahir'in yazısını tanır mısın,*" diye sordu bu sefer THKPC'li arkadaş.

"*Tanırım!*" dedi.

Arkadaş elindeki mektubun bir kısmını gösterdi ve:

"*Bu kimin yazısı,*" dedi.

"*Mahir'in yazısı,*" dedi.

"*Öyleyse al oku,*" dedi arkadaş. mektubu eline verdi.

Okumaya başladı ve mektup bir yerinde kaydı, düştü elinden.

"*Mahir söylemişse doğrudur,*" dedi zor duyacağımız bir sesle. Bırak kaypaklığı.

Bu doğru mu? Sen bir ajanmısın, değil misin, dedim.

"*Ben ajanım!*" dedi.

Artık eli ayağı titriyor, dudağı seğiriyordu. Anlat, dedik o zaman, Bu işi niye yaptın, nasıl yaptın? Anlattı:

ARTIK SİZİN DEVRİM YAPACAĞNIZA İNANIYORUM

"*Çok mutaassıp bir ailem vardı,*" diye başladı söze. "*Kominizmin düşmanı olarak yetiştirildim. Sonra Harbokulu ve askerlik.Düşmandım koministlere. Hemen göze girdim ve MİT'e alındım. Üsteğmendim o zaman. Bu hareketi çökertmem görevi verildi ana. Severek kabüllendim. Orhan Savaş'ın yardımıyla girdim Mahir'lerin arasına. Olup biten her şeyi ya telefonla, olmasa şifreyle bildiriyordum MİT'e. Yüzbaşı oldum. Mahir'ler tartışınca, Mahir benim neden katılmadığımı soruyordu. Ben de biz askeriz, siz karar alır bize bildirirsiniz,biz ise uygularız, diye geçiştiriyordum. Oysa bilmiyordum kendimi. Bir başlasam kusacaktım Marksizme. Tutamayacaktım kendimi. Ama zamanla, onları tanıdıkça bu düşmanlık soğumaya başladı. Başladım ama, görevimi de yürütüyor, günü gününe rapor veriyordum merkeze. Elrom kaçırıldığı zaman evi ben tutum ve sonra da ihbar ettim.*

Olayda sonra da kaçtım. Bir zaman İzmir'de kaldım. Orada da iki avukatı ele verdim. Sonra benden Mit hüviyetini aldılar ve:"Senin burada işin bitti. Şimdi THKO ile uğraşacaksın. Teslim Töre'nin işini bitireceksin," dediler. "*Gerek diri, gerek ölü önemli değil,*". Önceden İsrail İstihbarat Örgütü'nde kurs görmüştüm. Bana yeni parolalar verdiler ve yola düştüm. Malatya'ya geldim, Kürecik'te giderken ayağıma kurşun sıktım ve köylülere polisle çatışırken yaralandığımı söyledim. O köylüler aylarca baktılar bana. Kadınlar ayağımı temizlediler, sırtımı keselediler. Ama ne o köylüleri ne de o kadınları Mit'e bildirmedim. Artık sizin devrim yapacağınıza inanıyorum. O köylüleri, o insanları gördükten, beri, beni yakalayabilmenizden sonra inanırdım buna. İsterseniz bundan sonra size çalışırım."

"Artık dökülüyordu. Konuşan bir insan değil de bir cesetti sanki. Ne istesek yapmaya hazırdı. Bize insan gerek, dedik. Bize senin gibi ölmüş insan derek değil, dedik. Bir yandan acıyor, bir yandan nefret ediyorduk. Karşımızda duran, bunca inasanın katili bir cani, bir zavallıydı. Artık yalvarıyordu:

"*Beni öldürün,*" diye yalvarıyordu. "*Ben ölümü haketmiş bir insanım. Benimgibi bir insanın yaşaması doğru değil. Bıraksanız bİe yaşayamam. Gücüm yok. Kurtarın beni, öldürün.*"

Yaptık dediğini. Akdenize doğru bakan bir yamaca gömdük. Oradan Akdeniz gözüküyordu. Ak köpükleriyle.

Arabamız gidiyor muydu, duruyor muydu ayrımında değildim. Uzaktan uzağa Akdenizin ak köpüklü dalgalarının sesini duyuyordum. Gelecekte emperyalizmden, kapitalizmden arınmış barış türküleri söyleyen ak köpüklü dalğaların sesini...

GELECEK SAYI: SAVAŞ ANILARI •

Bir yanım Filistin Bir yanım yurdum

Ömer POLAT

Vize kontrolundan geçtik. Dış hatlar bölümündeyim. Beni Ortadoğu'ya götürecek uçağın kalkmasına bir saat var daha. Heyecanlı mıyım, değil miyim, bilemiyorum. Bir garip duygu içindeyim. Türkiye'nin üstünden uçup geçeceğim. Sevdamız, güzel yurdumuzun üstünden. Düşman işgali altındaki yurdumuzun üstünden. Bir selam göndereceğim mavi gök yüzünden aşağılara. Hapiste yatanlara, direnenlere, zulme, işkenceye karşı savaşanlara. Ve de yüce halklarımıza. O yüzden bir yanım mahzun. Öbür yanımsa Filistin'de.

Uçağımız kara bulutlara doğru havalanıyor. Kara gözlü hostes şeker uzatıyor, "şükran" diye kendi dilinde teşekkür ediyorum. Gülümsüyor. Kara gözleri ışıl ışıl parlıyor. Bir şeyler söylüyor Arapça, anlamıyorum. Yeniden gülüyor, uzaklaşıyor. Dönüşünü bekliyorum. Bir çocuk sevinci doluyor içime. Dönüyor. Gözleri ve saçları bir dünya eder. Ama geri kalan? Geri kalanı bu güne kadar müebbet hapse mahkum edilmenin sonucu çarpık, uyumsuz. Hiç yakışmıyor o gözlere, o saçlara.

Bir arap müziği dolduruyor uçağın içini. Sihirli bir dünyaya götürüyor insanı. Çölde batan günün önünden deve kervanları geçiyor ağırdan. Resimleri kızıl ufka düşmüş.

Saatıma bakıyorum, dakikaları hesaplıyorum. Yarım saata kalmaz Türkiye üzerinde oluruz. Geçmiyor zaman. Gözüm ne arap hostesin kara gözlerini görüyor, ne sihirli melodiyi duyuyor. Dayamışım başımı pencereye, aşağıları görmek istiyorum. Altımda ak bulutlar. Sanarsın Çukurova pamuğu sermişler altımıza. Atlayasım geliyor.

Artık yurdumun üstündeyiz. Nereden mi anlıyorum? Bulutsuz, lacivert gökyüzünden, tek tük ışıklar gözüken yoksulluğundan anlıyorum. Dalıp gidiyorum aşağılara. Çocukluğuma, Murat nehrine olan hasretime, acılara soygunlara, zulumlara. Hostesin sesiyle geliyorum kendime. Yemek tepsisini uzatıyor. Gözlerim bir an kıllı kollarında kalıyor, kara gözlerine yöneliyor, gülümsüyoruz. İlki gibi gülümsemiyor nedense. Bir hostes gülümsemesi sadece. Alıyorum tepsiyi. Tavuk ve marul salatası. Tavuk bir başka tavuk, bil bizim köylerimizde yediğin tadına. Ya marul? Sulu sulu. Ağzıma Murat suyunun kokusu doluyor. Bitmesin istiyorum. Yanımdaki Alman'a bakıyorum. O çok ciddi yiyor yemeğini. Yüzünde ne beğenmişlik var ne beğenmemişlik. Marulu nasıl bulduğunu sormak istiyorum heyecanla. Ama marulun almancası bir türlü aklıma gelmiyor. Hergün eve götürdüğüm Almancası "kopfsalat" olan marulun adını bulamıyorum. Vaz geçiyorum sormaktan. Yeniden başlıyorum aşağılara bakmaya. Güneye yaklaştığımı anlıyorum. Kürt ellerine. Aşağıda tek ışık yok. Gören çöl sanar. Biliyorum bu yüzden güneyde olduğumu. Bin selam gönderiyorum aşağılara. Diyarbekir cezaevine bin selam. Yüreğim sizin yanınızda, diyorum içimden.

İniyor uçağımız bir havaalanına sonuda. Ortadoğu'dayım. Uçaktan dışarı ilk adımda serin çöl yeli karşılıyor beni. Dört bir yanıma bakıyorum. Küçük bir havaalanı. Işıklar az, yapılar eski. Her an bombalanır düşüncesiyle pek önem verilmemiş.

Geçiyoruz pasaport kontrol bölümüne. Uzun bir kuyruk oluşturuyoruz. İki Japon ve bir Alman'dan başka hepimiz Ortadoğu'luyuz. Kuyruk ağır gidiyor nedense. Japonlar Buda heykelinden sessiz. Alman bir kitap okumaya çalışıyor. Geri kalanlar sohbete durmuşlar. Gören bunları kuyrukta değil de Kemal dayının kahvesinde sanırlar. Alman bırakıyor okumayı. Canının sıkıldığını o kendilerine has tiklerinden anlıyorum. Ama nazik görünüyor. Yüzüne bakanlara dudaklarının kıvrımında bir gülücükle bakıyor. Ama içinden çok kızdığını, kuyruğun ağır gidişini gördükçe tiklerinin arttığını görüyorum. Sıra bana geliyor sonunda. Memur içerde çay sohbetinde. Hücre penceresine benzeyen delikten pasaportumu uzatıyorum, yüzüme bakmadan alıyor, birinci sayfasını açıyor, duruyor, çayından bir yudum, ardından bir kullep sigara, yanında oturana birşeyler söylüyor, yeniden ağır, kayıtsız pasaportumun sayfalarını çeviriyor, istemeye istemeye bir damga vuruyor, bana uzatıyor.

Bavulların geleceği tarafa geçiyoruz. Karşıda karşılamaya gelenler. Yüzlerce karakafa. Gözüm bizimkileri arıyor. Birbirimizi hiç görmemişiz. Ama tanıyoruz birbirimizi. Nasıl mı. Sırdır, söylemem. Belki gözlerimizden, belki hasretimizden ne bileyim işte. El sallıyoruz birbirimize. Ben boş dönen bantı başına gidiyorum. Dönüp duruyor bant. Bir bakıyorum herkes alemine dalmış. Çay içenler, nargilesini hopurdatanlar, sohbete duranlar. Bir, evet bir ben, Alman ve iki Japon boş dönen bantın başındayız.

Bekliyoruz. Boş bant dönüp duruyor dolapçı beygiri gibi. Yok bavullar ortada. Biz dört kişinin dışında herkes bir Ortadoğu tevekkülü içinde. Sakin, kayıtsız, alışmış. Alman homurdanmaya başlıyor. Japonlar Buda heykeli ben ise huzursuz. Utanıyorum birden. Ben gidip bir çay alıyor, çöküyorum bir köşeye. Kayıtsız görünmeye gayret ediyorum olmuyor. Biraz Almanlık bulaşmış,biraz ne de olsa.

İki saat sonra bavullar gözüküyor bantın ucundan. Onlar da uymuş Ortadoğu tevekkülüne, kayıtsız kayıtsız, salına salına geliyorlar. Kapıyorum bavulumu. Koşuyorum gümrüğe. Arkadaşıyla çay sohbetine durmuş olan gümrükçü ne yüzüme bakıyor, ne bavuluma. Eliyle şöyle bir geç işareti yapıyor, geçiyorum.

Karşıda dört karayağız delikanlı. Bıyıkları kaytan, gözleri ışıltılı dört delikanlı. Gözlerinin ışıltısında güzel geleceğimiz. Sarılıyoruz. Bin yıllık hasretliler gibi hem de.

Devamı gelecek sayıya.

KAÇMAZ: "Acil hedef, Cunta'dan kurtulmaktır"

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz Demokrat Türkiye Gazetesi'nin sorularını yanıtlıyor. Gazetemiz yazarlarından Hüseyin Erdem Avrupa'da bulunan Türkiye'li siyasi parti ve örgüt liderleriyle yaptığı röportajlardan ilkinde sizlere TSİP Genel Başkanı'nın görüşlerini sunuyor. Hüseyin Erdem sordu, Ahmet Kaçmaz yanıtladı.

Soru: 12 Eylül 1980 darbesine nasıl gelindi?

Tekelci burjuvazinin derinleşen ekonomik ve sosyal bunalımına bir çözüm bulabilmek için bu darbeyi tezgahladığı açık. Ve çaresiz kaldıkça da daha anti demokratik olması, sivil faşist güçleri desteklemesi herkesçe bilinen bir gerçek.. Ne ki faşist uygulamanın da meşrulaştırılması, "**makul**" bir temele oturtulması lazımdı. Bir yandan MHP olayı, bir yandan MİT, Kont-Gerilla vasıtasıyla tezgahlanan sistematik terörü bu kapsam içinde görmek lazım.

Aslında generaller, "**biz gelmeden önce günde 20 kişi öldürülüyordu, biz geldik insanın en kutsal hakkını, yaşama hakkını kurtardık**" diye kendilerini haklı göstermeye çalışıyorlar. Kaba bir demagoji, hatta düpedüz yalan. Nedeni: sanıyorum darbeye gelmeden önce iki yıla yakın bir sıkıyönetim dönemi oldu. 1 günde öldürüldüğü söylenen yirmi kişi de sıkıyönetimin bulunduğu yerlerde öldürüldüler. O zaman da asker tam yetkiyle donatılmıştı teröre karşı. Neden o zaman durmadı terör? Bu apaçık... Terörün artması hoş görüldü, teşvik edildi. Dahası MİT, Kont-Gerilla vb. "**legal-illegal**" kuruluşlar vasıtasıyla terör sistamatik olarak tırmandırıldı ve yaygınlaştırıldı. Başka türlü darbecilere bir gerekçe bulunamazdı. Bu işin içinde ABD'nin gizli açık her türlü servislerinin olduğu açık. Zaten MİT'le iç içeler. ABD'nin benzer gelişmeler karşısında izlediği politika bu.

Çok daha öncelerden iri boy patronlar "**bize bir Güney Kore tipi yönetim lazım**" diyorlardı. Biliniyor Güney Kore'de demokrasi düşmanı amerikancı faşist bir cunta halk üzerinde acımasız bir terör estiriyordu. Böylesi bir cuntayı işbaşına getirecek bir darbe ancak terör altında yığınlar bezdirilerek tezgahlanabilirdi.

Soru: Sözünü ettiğiniz terörü biraz açıklarmısınız?

Bu tırmandırılan terör karşısında kendisini savunma olgusu var. Buna sorumluluk yüklemek pek doğru değil. Bir de faşizme karşı mücadeleyi faşist öldürmeye indirgeyen bir anlayış var. Bu hem anti faşist mücadeleye zarar veriyor, hem de terörün sağlı ve sollu olduğu riyakarlığına, demagojisine bir ölçüde malzeme sağlıyor.

Soru- Darbenin başarılı olmasında sol güçlerin izlediği politikaların da rolü olmuş mudur? Olmuşsa bunu nasıl açıklarsınız?

"**Sol güçler aralarında bir birlik sağlamış olsalardı, bu darbe olmazdı**" demek kolay değil. Tabii sol güçler arasında bir birlik olsaydı, darbe daha büyük bir direnişle karşılaşırdı ve bugün yurt içindeki direniş daha ileri boyutlarda olurdu. Aslında tırmanan faşizme karşı sadece sol güçlerin birliği yetmez.

Komintern'in 7. Kongresinde kabul edilen **anti-faşist mücadele ilkeleri** bugün de geçerli Dünyada ve Türkiye'de... O da, faşizme karşı demokrasiden yana tüm güçlerin işbirliği. Burada kastettiğimiz demokrasi de proleterya demokrasisi değil ! İşçilerin emekçilerin kanı canı pahasına kazanılmış burjuva demokratik hak ve özgürlüklerinin savunulması... Böyle olunca da solun dışında kalan demokrasi yanlılarıyla faşizme karşı işbirliği yapmak büyük bir önem taşıyor. Kısaca söylemek gerekirse, solun sosyal demokrasi ile işbirliği olarak somutlanabilir bu. Soldan kastım, başlıca Marksist-Leninistler ve küçük burjuva kökenli yurtsever devrimciler. Solu böyle genel bir çizgi içine oturtmak mümkün. İşte faşizme karşı mücadelede temel ilke, bu solun toplumdaki diğer anti-faşist güçlerle işbirliğini sağlamaktır: O günkü şartlarda faşizme geçit verilmemesinin yolu bu idi. Oysa hatırlardadır, değil solun böylesi bir geniş anti-faşist cephe oluşturması, kendi arasındaki birliği dahi sağlanabilmiş değildi 12 Eylül öncesinde.

Soru: 12 Eylül öncesinde işçi sınıfının ve anti-faşist halk güçlerinin birliği sizce hangi nedenlerle sağlanamamıştır?

"**Bizim dışımızdakilerden hiçbiri bu meselenin gereklerini yerine getirmiyorlardı.**"kestirmesiyle bu konuyu geçiştiremeyiz. Hemen işaret edeyim ki, TSİP farklı kapsamlardaki her türden birlik meselelerinin yoluna konması için ilkesel yapıcı, esnek ve ısrarlı bir politika izledi. Ancak meselenin bir de objektif temeli var. İşçi sınıfı "**kendisi için sınıf**" olma yolunda bir hayli mesafe katetmesine rağmen söz gelimi sendikal örgütlenmede dahi önemli bir olumsuzluk mevcuttu. İşçilerin büyük bir bölümü sarı sendikacıların sultası altındaydı. İşçi sınıfının siyasi örgütlenmesindeki bölünmüşlüğü, dağınıklığı hepimiz biliyoruz. Faşizme karşı mücadelde öncülüğü işçi sınıfı, onun siyasi temsilcisi yapar. Bu noktada bile dahi bir hayli **eksiklik**, bir hayli handikap varken çok geniş kapsamlı bir anti-faşist cephenin oluşması zordur. Ülkemiz genel olarak işbirliği, cephe türünde konularda deneysizdir, geleneksizdir. Kısacası masa başında çok kolay çözülebilen birlik meseleleri somut pratiğe gelince toplumsal gelişmenin objektif şartlarından kaynaklanan handikaplarla karşılaşmaktadır. Anti-faşist bir cephe oluşturulması girişimlerinde subjektif faktörlerin de payı olmuştur kuşkusuz. Bu noktada da, en önemli rolü, grupçuluk, sekterlik, dar günübirlik eylemcilik oynamıştır denebilir. Ama bizce sadece şu kişinin yahut bu siyasetin olumsuz tutumları nedeniyle anti-faşist güçlerin birliğinin sağlanmadığını açıklamak, arabayı atların önüne koşmaya benzer.

Soru: 12 Eylül sonrasında, devrimci demokratik halk hareketinin karşı karşıya kaldığı sorunların ve olumsuzlukların ortaya çıkışında örgütünüzün ya da kişisel tavrınızın sorumluluk payı var mıdır?

"**Devrimci demokratik halk hareketi**"ne bir açıklık getirmek lazım. Böyle bir örgüt yok. Bu kapsam içinde görülebilecek çeşitli siyasi akımlar var. Bunları da genel olarak komünistler, yurtsever devrimciler, Kürt ulusal demokratik hareketi, sosyal demokratlar şeklinde sınıflamak mümkün... Böylesi bir yelpaze içindeki güçlerin başlıca stratejik hedefi, Türkiyede işbirlikçi tekelci burjuvazinin damgasını taşıyan egemen güçler iktidarına son verip, halk demokratik devrimi gerçekleştirmektir. Bunun için de, bunların bir **halk cephesi** içinde örgütlenmeleri gerekir... Konuya değin çeşitli arayışlar, çabalar var. Ancak bu konuda da hem bilinç seviyesi, hem de tecrübe yetersiz. Böyle olunca iki şey birbirine karıştırılıyor. Bunlar, burada andığım halk cephesiyle anti-faşist geniş cephedir.

Faşist Evren cuntasını devirmenin tek yolu olarak devrim yolu öngörülünce, devrimci halk cephesiyle anti-faşist cephenin işlevleri birbirine karıştırılıyor. Sonuçta faşizme karşı mücadele verebilecek en geniş demokrasi güçlerinin bir cephe içinde örgütlenmeleri zorlaştırılıyor. İki yıldır her ağzımızı açışta önemle altını çiziyoruz. Dimitrov'a kulak verelim diyoruz. Ne diyor Dimitrov faşizmin alabildiğine bastırdığı 1930'ların ortasında? Söylediklerinin anlamı özetle şu: Proleteryanın bugün acil hedefi faşist saldırıyı göğüsleyip defetmektir. Şu anda **proleterya diktatörlüğü için değil, demokratik bir hükümet için mücadele vermekteyiz. Bu nedenle burjuva demokratik hak ve özgürlüklere sahip çıkmak, onları sonuna kadar savunmak hayati bir önem kazanmıştır. Ve böylesi bir hedef için savaşacak her siyasetin birleşik cephede yeri vardır.**

Soru: Bugün Türkiye'de yaşanan olaylar ve gelişmeler karşısında görevlerimiz ve hedeflerimiz neler olmalıdır?

Acil hedef bu cuntadan bir an evvel kurtulmaktır. Onun için de faşizme karşı mücadele verebilecek tüm güçleri bir araya getirmek **ilk görevdir.** Bu konuda da temel ilke, burjuva demokratik hak ve özgürlüklere sahip çıkmak, mücadeleyi yığınsallaştırmak, cuntayı kitle mücadelesiyle devirmek ve demokratik bir yönetim getirmektir. Faşizme karşı savaşabilecek herkesi, her siyaseti mücadeleye kazanmanın bundan başka yolu yoktur. "**Faşizm ancak devrimle yıkılır**" demek, arabayı atların önüne koşmaktır. Üstelik bu tutum, anti-faşist cepheyi daralttığından faşizmin devrilmesiyle değil, cuntanın ömrünün uzatılmasına yarar. Faşizme karşı savaşabilecek toplum güçlerinin bir bölümünü cephe dışına iterek mücadeleyi zayıflatır ve pasifize eder. Faşist Evren cuntasını altetmenin tek yolu olarak devrimi önerenler yakın geçmişte olup bitenlerden de mi ders almıyorlar? Yunanistan, Portekiz ve İspanya halkları faşist yönetimlerden kurtuldular da fena mı oldu? Bu durumda, devrimden başka çıkış yolu olmadığında ısrar edenler bu ülkelerde devrimci durum şartları oluşana kadar Papadopulos'un, Salazar'ın ve Franko'nun faşist iktidarlarının devamını savunuyor durumuna düşmüyorlar mı?

Tabi işçi sınıfı, halk güçleri demokratik bir yönetimle hiçbir zaman yetinemez. Bu taktik bir hedeftir... Halk güçleri cuntanın alaşağı edilmesinden sonra, burjuva demokrasisinden özde tamamen farklı olan halk demokrasisine, demokratik halk iktidarına doğru yollarına devam ederler.

Meselenin ilkesel konumu böyledir ve böyle olması, Evren cuntasının demokratik halk devrimiyle yıkılması alternatifini dışlamaz. Türkiye gibi bir ülkede devrimci durum şartlarının ortaya çıkması son derece olasıdır. İşte bu noktada sorumluluk bizlere, devrimcilere düşer. Anti-faşist mücadelenin genel süreci içinde halk güçleri her an devrime hazırlıklı bir oluşum içinde bulunurlarsa, bir başka deyişle subjektif şartlardaki eksiklikleri gidermiş olurlarsa, devrimci durumun oluşmasıyla birlikte Evren cuntası devrimle alaşağı edilir. Yerine halk güçlerinin devrimci iktidarı, Dimitrov'uu deyişiyle **proleterya diktatörlüğünün özgül bir biçimi olan halk demokrasisi** kurulur.

Soru: Solun birliğinin sağlanması konusunda (eylem birliği, cepheleşme yeniden partileşme vb.) neler düşünüyorsunuz?

"**Solun birliği**" deyimi biraz popüler ama herkezin kendince yorumuna açık. O nedenle, bizim değişik türden birliklerden neyi kastettiğimizi açıklayalım.

Bugün Türkiye'de 3 türden 3 ayrı platformda birliklerin oluşturulmasına ihtiyaç var. Bunlardan **başta geleni** işçi sınıfı siyasi hareketinin birliği; daha somutlarsak Marksist-Leninist ideolojide, proleterya enternasyonalizminde ve dünya devrimci sürecinin; sosyalist sistemin öncülüğünde, kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı hareketi ve ulusal kurtuluş hareketlerinden oluştuğu doğru tanımında birleşenlerin birliği. Bu birlik sağlandığı takdirde işçi sınıfı güçlü bir siyasi önderliğe kavuşmuş olacaktır.

Birlik platformlarından **ikincisi** halk cephesidir. Bunun da oluşturulması için işçi sınıfı devrimcilerinin, yurtsever devrimcilerin Kürt ulusal demokratik hareketinin ve sol sosyal demokrasinin bir araya gelmesi şarttır.

Bir **üçüncü** ve bugün en acil olan geniş anti-faşist cephe ise, halk cephesi güçlerine ilaveten sosyal demokrasinin tümünün ve burjuva demokrasisinden öteye gitmeyecek liberal akımların kazanılmasını gerektirir.

Bütün bu birlik platformları görüldüğü gibi iç içedirler. Bu nedenle herhangi birindeki gelişmeler diğerini de etkiler. Önem bakımıdan şu veya bu birlik platformu öncelik gösterse de, biri gerçekleşmeden ötekine el atılamaz denemez. Bunlardan herhangi birinde meydana gelebilecek olumlu gelişmeler, diğerlerini de olumlu yönde geliştirir ve bu karşılıklı etkileşim örgütlenme süreçlerine büyük ivme kazandırır.

Soru: Görüş belitmek istediğiniz başka bir konu var mı?

Önümüzde acil bir konu var cuntanın "**anayasa**"... Metin Toker, "**Bu Anayasa taslağı bütün Türkleri aşırı sağdan aşırı sola kadar, ona karşı olmak konusunda birleştirdi**" diyor. Çok veciz bir itiraf. Tabi sadece Türk'leri değil, bütün Türk'leri ve Kürt'leri... Bu nedenle 7 Kasım önemli bir gün. Anti-faşist mücadelede bir dönemeç olabilir. Aslında 7 Kasım Referandumu bir formalite. Şimdiden ayan beyan ortada ki, toplumun ezici çoğunluğu bu "**Anayasa**"ya karşı. Bu durumda referandum "**Hayır**" sonucu vermemesi imkansız. Eğer referandumdan "**Evet**" çıktığı ilan edilirse gerçek durumun örtbas edilmediğine kimseyi inandırmak mümkün olmaz. Ama bütün anti-demokratik uygulamalara rağmen, gizli oy açık sayım kuralına uyulursa, cuntanın "**Anayasa**"sına hayır çıkması mümkün değildir. Bu da aynı zamanda **cuntaya hayır** demektir. Ve bu noktadan sonra cuntanın devrilmesi süreci önemli bir ivme kazanabilir. Yeter ki, bizler cuntaya hayır diyen potansiyeli örgütlemede, çekip çevirmede, mücadeleye seferber etmede ortaya çıkan elverişli şartları hakkıyla değerlendimesini bilelim...

Paris'teki DİSK'le dayanışma gecesine 3500 kişi katıldı

Paris'te 31 Ekim 1982 pazar günü yapılan "DİSK ile Dayanışma Gecesi"si büyük yankılar yaptı. Geceye 3500 dolayında kişi katıldı. Fransa'nın en büyük işçi kuruluşlarından biri olan Confederation Française Democratique du Travail (CFDT) ile merkezi Brüksel'de bulunan DİSK ile Dayanısma Bürosu tarafından birlikte düzenlenen geceye konuşmacı olarak Yılmaz Güney'de katıldı. Yılmaz Güney konusmasında Türkiye'deki gelismeler hakkında görüşlerini acıkladı.

DİSK Temsilcisi Yücel Top ise yaptığı konuşmada DİSK Davası ve Anayasa konusunda açıklamalar yaptı.

Gecede Türkiyeli ilerici, devrimci sanatçılardan Tülay German türküler söyledi. Işık Yenersu ise Nazım Hikmet'ten şiirler okudu. Geceye grubu ile katılan Fuat Saka ise ilk kez Paris'te yaşayan Türkilyeli işçilere devrimci türküler okudu.

DİSK ile dayanışma gecesine, Avrupa Sendikalar Konfederasyonu, Fransız Sosyalist Partisi ile Uluslararası bazı kuruluşlar ve Türkiyeli devrimci hareketlerin de destek mesajları gönderdiği öğrenildi.

Avrupa Sendikalar Konfederasyonu DİSK'li Sendikacıların da katılımıyla Anayasa üzerine bir panel düzenledi

Merkezi Brüksel'de bulunan Avrupa Sendikalar Konfederasyonu (CES), yeni Anayasa hakkında Türkiyeli Sendikacılar ve öğretim üyelerinden bilgi almak ve yeni durum karşısında Uluslararası işçi kuruluşlarının Türkiye'ye karşı tavrını yeniden gözden geçirmek amacıyla bir toplantı düzenledi.

22/23 Ekim 1982 tarihlerinde Brüksel'deki CES Genel Merkezi'nde yapılan toplantıya, yurtdışında DİSK'le dayanışma çalışmalarını sürdüren DİSK Temsilcisi Yücel Top ile DİSK'e **bağlı Sendika Yöneticilerinden** Nakliyat-İş Genel Başkanı Şemsettin ERCAN, Dev-Maden Sen Genel Başkanı Müslim ŞAHİN, Yeraltı Maden-İş Genel Sekreteri Gültekin BEKDEMİR ve Genel Başkan Yardımcısı Hüseyin AKBULUT ile birlikte Türkiyeli bir profösör ve Hamburg Üniversitesi'nde öğretim üyeliği yapan Profösör Hakkı KESKİN katıldı.

Toplantıya, Uluslararası İşçi Kuruluşları adına katılanlar ise şunlar;

Mr. B. Jonckheere, Mr. P. de Junge (Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu ICFTU), Flor Bleux, Mr. François Vandroogenbroeck (Dünya İş Konfederasyonu - CMT), Tom Etty (Hollanda İşçi Sendikaları - FNV), Peer Carlsen (Denimarmarka İşçi Sendikaları), Jon Ivar Nalsund (Norveç Sendikalar Birliği), Sait Kozacıoğlu (Danimarka İşçi Sendikaları), Muharrem Karaman (Belçika - CSC), Mathias Hinsterscheid (Avrupa Sendikalar Birliği -CES- Genel Sekreteri), Bjorn Petterson (CES Genel Sekreter Yrd.), Wim Bergons (CES Basın Dairei Müdürü), Alain Benlezar (CFDT-Uluslararası Sekreterya görevlisi), K. Sardegren (Norveç Sendikalar Birliği), H. Fogerston (İsveç Sendikalar Birliği).

Toplantıya bu sendikacılarla birlikte, daha önce Türkiye'ye giden üç Avukat ta katıldılar.

Anayasa, Türkiye'deki yeni gelişmeler ve DİSK ile dayanışma konularını görüşmek üzere düzenlenen

toplantının sonucunda, Avrupa Sendikalar Kenfederasyonu, Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu, Dünya İş Konfederasyonu, Uluslararası Çalışma Örgütü ve DİSK temsilcileriyle Avrupalı Hukukçular sonuç olarak şu karara vardılar.

Anayasa her yanıyla anti-demokratiktir. Bu Anayasa ile demokrasiye geçileceği bir yutturmacadır. Görülmektedir ki referandum sonucu - -zorlamayla- EVET olacaktır. Bu Anayasa kabul edildikten sonra Türkiye daha dikkatli izlenmelidir. Bu anayasanın en azından 27 maddesi Avrupa İnsan Hakları sözleşmesinin 5, 10 ve 15. maddeleri ile açıkça çelişmektedir.

LEONID BREJNEV ÖLDÜ

Sovyetler Birliği Devlet Başkanı ve Komünist Parti Genel Sekreteri Leonid Brejnev, geçtiğimiz 10 Kasım günü Moskova'da yaşma gözlerini kapadı.

19 Aralık 1906 yılında Ukranya'da küçük bir kasabada doğan Leonid Brejnev, bir çelik işçisinin oğludur. 1927 yılında Ziraat Yüksek Okulunu bitirdi. Daha 17 yaşındayken Komünist Partisi'nin Gençlik Örgütüne girdi. İkinci Dünya Savaşına bir Tank subayı olarak katıldı. Savaş boyu gösterdiği üstün başarılardan sonra generalliğe yükseldi.

Leonid Brejnev, Kruşçef zamanında Kazakistan'da ve Ukranya'da önemli çalışmalar yapmış ve bu çalışmalar onun parti içinde yükselmesini sağlamıştır. 1960-64 yılları arasında Prezidyum Başkanlığı yapan L. Brejnev, daha sonra 1964 yılında Komünist Parti Genel Sekreterliği görevini yüklenmiş ve ölümüne değin bu görevini sürdürmüştür.

İfade edildiğine göre, L. Brejnev, son yirmi yılın önemli liderlerinden birisidir. Tüm yaşmı boyunca dünya barışına büyük önem vermiş ve bu yolda büyük başarılar sağlamıştır. 18 yıl süren başkanlığı döneminde dış politikada çok dengeli bir tutum izlemiş, bunalım yaratmaktan özenle kaçınmıştır.

L. Brejnev döneminde Sovyet ekonomisinin önemli bir gelişme gösterdiği, Sovyet askeri gücünün büyük ölçüde güçlendiği bilinmektedir.

Leonid Brejnev'in ölümü ile boşalan Komünist Partisi Genel Sekreterliği görevine Juri Vladimrowitc Andropov seçilmiştir.

Merkez Komitelerinin oybirliği ile yeni görevine seçilen Andropov, Komünist partisinin 26. Kongresinde alınan kararların gerçekleştirilmesi için büyük çaba harcayacağını söyledi. 68 yaşındaki lider, Brejnev'in çizdiği barışçı politikayı sürdüreceğini söyledi ve şunları ekledi:

"Emperyalist güçler, bizim çağrılarımızın barışçı amaçlar taşıdığına inanmayacaklardır. Emperyalistlerden barış dilenmenin zaten bir anlamı yotur. Bu nedenle barışı ayakta tutabilmek için Sovyet Silahlı Kuvvetlerinin görünmez gücüne sığınmamız gerekir." dedi.

Not: Gazetemizin baskıya verildiği bir sırada olayın meydana gelmiş olması nedeniyle konuya ilişkin ayrıntılı haber ve yorumlara yer verme fırsatı bulunamamıştır.

Disk Uluslararası Dayanışma Komitesi ve CFDT Paris'te Türkiye Üzerine bir Basın Toplantısı düzenledi

31 Ekim 1982 tarihinde CFDT yöneticileri, DİSK'den sendikacılar ve Yılmaz Güney'in de katılımıyla Türkiye üzerine bir basın toplantısı düzenlendi.

Toplantıda CFDT (Fransa Demokratik İsçi Sendikaları Konfederasyonu adına ilk sözü alan Genel Sekreter Jak Chereque. Cunta tarafından hazırlanan Anayasanın anti-demokratik bir Anayasa olduğunu, bu Anayasa ile demokrasiye geçilemeyeceğini, temel hak ve özgürlüklerden sözedilemiyeceğni, sendikal hak ve özgürlüklerin ayaklar altına alındığını söyledi. Bundan böyle DİSK'le ve Türkiye Halklarıyla daha aktif bir dayanışma içinde olacaklarını açıkladı.

Daha sonra söz alan Yılmaz Güney'de konuşmasında; demokratik Batı kamuoyunun ve özellikle basının Türkiye konusundaki suskunluğunu kınadı. Halka zulüm ve baskıdan, işçilerin ve yoksul köylülerin daha fazla sömürülmesinden başka bir şey getirmeyen askeri faşist cunta Anayasasının derhal reddedilmesi gerektiğini söyledi. Bu Anayasanın tartışılmasının bile yapılmasının mümkün olamayacağını belirterek, demokrasi güçlerinin birliği sağlanarak bu Anayasa ve cunta defedilebilir ve halkın özgür birlikteliği sağlanabilir, diyerek sözlerini tamamladı.

DİSK ile dayanışma Paris bürosu adına söz alan Gültekin Bekdemir'de konuşmasında; bugün toplumun karşısına çıkarılan Anayasa daha 12 Eylül öncesinde gerici faşist güçlerin iç tartışmalarında oluşturulmuştur dedi ve özetle şunları söyledi: **"Bu güçlerin devrimci demokratik mücadeleyi bastırmada, ekonomik bunalımı aşmada, siyasi istikrarsızlık ortamına son vermede tıkandıkları için generaller iktidarı gaspetmişlerdir."**

DİSK temsilcisi Yücel Top ise konuşmasında DİSK davasının ve idam taleplerinin düzmece iddialara dayanarak yapıldığını söyleyerek, esas gerekçenin ülkede sürmekte olan demokratik sendikal mücadelenin ve demokrasi mücadelesinin silahla ve devlet terörüyle susturulması olduğunu açıkladı.

Anti-faşistlerin kongresinde cuntanın anayasası protesto edildi

" Cuntanın Anayasasına Hayır Konferansı" 30-31 Ekim tarihlerinde Köln'de yapıldı. 200'ün üstünde Avrupalı ve çeşitli görüşlerden Türkiyeli temsilcinin katıldığı konferansa, yurtdışında bulunan DİSK yöneticileri, politikacılar ve Avrupa'da yaşayan Türkiyeli sanatçılar da katıldılar. Avrupa ülkelerinden çok sayıda sendikacı, bilim adamı ve parti sözcülerinin ve milletvekillerinin de katıldığı toplantıyı, BİRKOM, HDF, FİDEF, KOMKAR KKDK, Kürt Halkevleri de destekleyerek katıldılar. Açış konuşmasını Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice Boran yaptı. Boran konuşmasında, özetle şunları söyledi: Cunta Anayasası **"Demokrasiye dönüşü"** sağlamayacaktır. Tersine cuntaya elbise değiştirerek iktidarını sürdürme olanağını getirecektir. Cunta her fırsatta halkın desteğini, güvenini kazandığını belirtse de bu Anayasa onun halka güveninin değil, halktan korktuğunun ifadesidir. Anayasanın oylandığı şu günlerde zindanlar demokratlarla dolup taşmakta, sistematik işkence, baskı, terör ve idamlar sürdürülmektedir. Cuntanın Anayasası, Avrupa Kamuoyunu yanıltmaya yöneliktir. Bu duyarlılığın Türkiye'ye yansıtılması Türkiye'deki demokrasının geleceği yönünden son derece önemlidir dedi.

Avrupa kuruluşlarından gelen çok sayıda mesajın okunduğu konferansta Avrupalı ve Türkiyeli kuruluş ve örgütlerin temsilcileri konuştular. İngiliz İşçi Partisi Milletvekili Bop Pery, Yunanistan PASOK Barış Komitesi adına Prof. Nikolinakos, İngiliz İşçi Sendikaları Konfederasyonu adına Ellan Braun, Dünya Sendikaları Birliği Adına Preis de birer konuşma yaptılar. Sosyalist Parti ve İşçi Partisi milletvekilleri adına yaptığı konuşmada İngiliz milletvekili Pery, **"Türkiye'deki askeri yönetimi ve bu yönetimce hazırlanan Anayasaya karşı kampanyayı desteklediklerini"** belirtti. Prof Nikolinakos'ta askeri yönetimlere karşı deneyimli Yunan demokratlarının selamlarını ve Sosyalist Parti Milletvekili ünlü besteci Theodorakis ve şair Ridsos'un özel mesajlarını da iletti. Dayanışma mesajı gönderen kişi ve kuruluşlar arasında çok sayıda sendika başkanı, Avrupa Parlamento üyesi ve Avrupa Parlamentosu Başkan Yardıcısı Van der Molden, Avrupa Konseyi Danimarka Grubu Başkanı Quvist ve yine Avrupa Konseyi Hukuk Komisyonu Başkan Yardımcısı, Belçika İnsan Hakları Birliği Başkanı, Francois Ricaux, Fillandiya Metal İşçileri Sendikası Dış İlişkiler Sekreteri Heikki Timonen, Uluslararası Demokratik Hukukçular Birliği Genel Sekreteri Joe Nordman bulunuyordu.

Konferans süresince askeri cuntanın insan hak ve özgürlüklerini çiğnediği vurgulandı. Cuntanın anayasası protesto edildi. Türkiye'deki baskıya zorbalığa karşı uluslararası dayanışmanın sürdürülmesi önerisi tüm delegelerce benimsendi. **"Yaşasın Uluslararası Dayanışma"** alkışlarıyla konferans sona erdi.

LANET KÖR ŞEYTANA!..

KEFİLİN KEFARETİ

Kenan Evren paşa diline kilit, koluna kelepçe vurduğu kitlelerin karşısında nutuk çekerken:

"Bu Anayasaya ben kefilim !" dedi.

Allah Allah !..."**Anayasa**" adı verilen bu zulüm yasasını yapan kim ? Kim, kime kefil oluyor ? Adam süngü zoruyla gelin güvey olmaya alıştı bir yol!..

Zorbadan kefil!..Ya senin kefilin kim paşam ?.. Reagan mı ? Peki Reagen soytarısı yarın senin kefaretini ödeyebilecek mi ? Hiç sanmıyoruz. Öylese bu kendiliğinden kefilin kefaretini kim ödeyecek ?

Herhalde paşanın yine kendisi, kellesi ve kanlı kefeni ile!..

BİLMEZ GÖRÜNÜYOR

Cunta şefi, helikopterle Ordu üzerinden geçerken uyarmışlar: **"Yüksekten uçun, ateş edebilirler."**

Evren' in pek zoruna gitmiş bu uyarı:

"Genel Kurmay Başkanı ve ordu komutanları, sanki kendi topraklarımızda değil de muharebe meydanında düşman mevzileri üstünden geçiyoruz!.." diyerek yakınıyor.

Hoppala!..Bunda yakınılacak ne var? Elbet de Türkiye toprakları, Nato birliklerinin vatanı değildir. Elbet de Nato' nun işgal orduları komutanları Türkiye halklarının dostu olamazlar, düşmanı olurlar ancak. İki yıldan bu yana yurtsever yurttaşlarımızı öldürerek, zindanlara doldurarak bu düşmanlıklarını kanıtlamadılar mı?..

Türkiye kendi topraklarıymış!

Haydi oradan dış güçlerin maşası, Nato' nun Türkiye paşası !..

ŞAPKA ASMA

Çin Halk Cumhuriyeti Genel Kurmay Başkan yardımcısı Zhanozhn:

"Türkiye'de kendimizi kendi evimizde gibi hissettik!" dedi.

Yahu Cunta geleli beri bu Türkiye'ye bir hal oldu. ABD Dışişleri Bakanı Haig de Türkiye'ye daha ayak basar basmaz; **"Kendi ülkeme geldim !!"** diyerek sevincini belirtti.

CIA Başkanı da kendi ülkesindeymiş gibi gelip gidiyor, silah kaçakçısı Kaşıkçı da..

Haydi kapitalistleri, saman altından su yürüten ajanları, hovarda patronları anladık ama ya şu kominist, dinsiz, Allahsız Çinlilere de ne oluyor ? Çok memnun kaldıklarına göre demek ki girdikleri evlerde kolayca şapkalarını asabiliyorlar!..

Ne diyelim umuma açık bir evde kapitalisti de komünisti de uçkur çözebilir.

Bereket versin hepsi de generallerin evlerini ziyaret ediyorlar!

KÜÇÜK BİR DÜZELTME

Cuntanın ücretli uşakları, aylığ bağlandıkları tarihin birinci yılını kutlamışlar. Gazeteler bu haberi, **"Danışma Meclisinin birinci yılı kutlandı."** biçiminde verdiler.

Yanlış !

Doğrusu şöyle:

"Askeri Cunta sivil uşaklığının birinci kuruluş yılı, kravatlı, papyonlu uşaklar arasında törenle kutlandı."

Düzeltiriz.

SAHİBİNİN SESİ

PTT' nin 142. yılı da bu yıl, "**törenlerle kutlandı.**" PTT Genel Müdürü, Ulaştırma Bakanını ziyaret ederek bir şilt ve bir masa filaması verdi.

Genel Müdür şilt töreninde ezcümle şunları söyledi:

"Sayın Bakanım sizden ilham aldık, şevke geldik. Başarılarımızı size borçluyuz." dedi.

Bu başarıların neler olduğunu da biz sıralayalım:

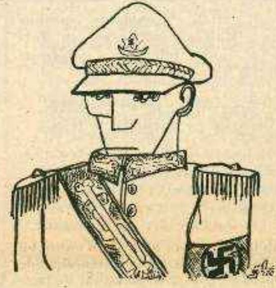
1) Türkiye'nin dış dünyayla bağlantısı kesik.

2) Mektuplar, paketler ya açılır ya da kaybolur.

3) Telefon almak isteyen bir yurttaş en az 15 yıl beklemek zorunda.

4) İki milyon kişi telefon kuyruğunda.

Şevke gelmiş de, başarılarını "**Sayın Bakanına**" borçluymuş da... Gidinin tasmalı finosu, cuntanın törenlerinden esinlendiği nasıl da belli, tıpkı sahibinin sesi!..

UMUDUMUZ KAŞIKÇI

Ünlü silah tüccarı Kaşıkçı bir kurtarıcı gibi gazete manşetlerinden düşmüyor:

"Kaşıkçı Türkiyeye yatırım yapacak"

"Kaşıkçı İskenderunda çimento fabrikası yapacak"

Kaşıkçı turizme yatırım yapacak...."

Kaşıkçı yapacak da yapacak!

Cunta Anayasa yapacak, Kaşıkçı da yatırım.. Ve Türkiye kurtulacak!..

Şinanay da şinanay !..

SALIK VERMESİ BİZDEN

NATO Genel Sekreteri Lunz, bir demeç patlatarak NATO Generali Evren' in yardımına yetişti:

«Kenan Evren, Türkiye'yi tam anlamı ile bir demokrasi ile yönetecek"dedi.

Bilindiği gibi **"Tam anlamıyla demokrasi"**, ABD tarafından kukla cuntalara verilen eylem proğramı adıdır. Kenan Evren' in silah zoruyla halka onaylattırdığı "**Anayasa**" işte bu eylem proğramının bir parçasıdır.

Ancak iki yıldan bu yana cunta oldukça yıprandı, özellikle ekonomik yönden çuvalladı.

"Tam anlamıyla demokrasi"-nin geleceği tehlikede!..

Bu nedenle yıpranmamış yeni bir cuntaya şiddetle ihtiyaç vardır. Sayısına bereket, bizde NATO generali mi yok!..

Salık vermesi bizden!..

AL SEPETTEN BİR TANE

"**Anayasa**" oyunlaması günü İstanbul' da bulunan İngiliz muhafazakar millet vekili Sir Frederik Bennet, **"İlk defa bu kadar demokratik halk oylaması gördüm !"** demiş.

Bu Avrupa'dan bazan çok malın gözü tipler çıkıyor.

Sen neredeydin, neyi gördün be adam? Bırakalım ötesini. Eğer sen Türkiye'nin herhangi bir yerinde seçmen olsaydın ve de "Evet" dediğini oy pusulasının altına adını yazarak kanıtlamasaydın en azından ananın bellendiğini görecektin!..

Mübarek milletvekili değil, sanki Isparta hıyarı!

O GÜNLER GELECEKTİR

Oyunlamada "**Anayasa**" nın "**Evet**" le sonuca bağlandığı gece Kenan Evren çok mutlandı. Ancak ölen eşinin yanında olamayışına kahrederek sabaha değin uyuyamadı.

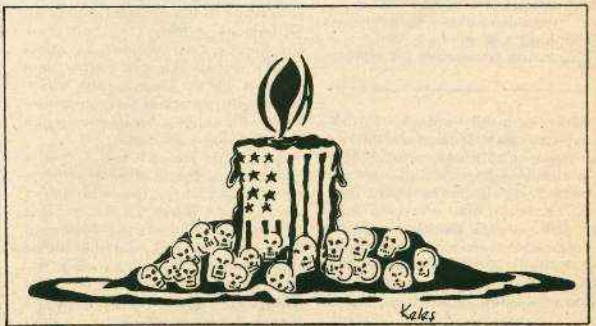
Boyalı basın gözyaşları içinde bu hazin tabloyu Evren Albümü ile daha da pekiştirerek paşanın hüznüne ortak oldu!..

Ölenin ardından sevinilmez. Ancak... Ya Evren'in cellatlarına katlettirdiği onca insan, onca yurtsever!... Ve onların dul kalan çiçeği burnunda eşleri, boyunları bükük, aç, susuz yetim yavruları!.. Ya, en yiğit evlatlarını kaybeden babaların gözyaşları, anaların ağıtları!.. Onlar insan değildi, Öyle mi ?

Eceliyle ölen bir fanin ardından matem tutanlar ve göstermelik gözyaşları ile peşref çekenler, öldürülen yüzlerce yiğidimizin ardından sadistçe haz duydular. Ve onlardan geriye kalan acılı insanların gözleri önünde onlara hala küfrediyorlar.

Bilinmeli ki ölenlerimizin acıları Anadolunun taşında, toprağında, milyonların yüreğinde damar damar büyümektedir. Bu acılar, öfkeler gün gelecek zalimi-zorbayı ve onların peşrefcilerini bir solukta kahretmeye yetecektir.

O günler mutlaka gelecektir.

Bir Alman'ın gözüyle Türkiye :

"HİKAYEMİ BİRLİKTE GÖTÜRÜN..."

Rainer Kascha, bir Alman ve iki Türk arkadaşıyla birlikte geçtiğimiz Ağustos/Eylül aylarında Türkiye'yi ziyaret eder. Dört "arkadaş" cennet yurdumuzu bir baştan öbür başa dolaşırlar. Bu arada Türkiye insanını tanımaya, onun içinde yaşadığı, turizm broşürlerinin ötesindeki gerçekliği paylaşmaya çalışırlar. Ancak bu kez de "*cehennem*" ile yüzyüze gelmişlerdir.

Rainer Kascha'nın aşağıda yayınladığımız gezi izlenimlerini Türkiye'yi gerçek insanlarına "*cehennem*" edenlere ithaf ediyoruz.

"Yaşlı Bulgar gümrükçüsü, mahmur gözlerle önce pasaportlarımıza, sonra eğilip otomobilin içine bakıyor. **"İyi iyi, çok iyi"** diyor yüz hatları aydınlanırken, **"iki Türk iki Alman bir arada. Beraber olmak, kaynaşmak çok iyi"**.BİR ARADA OLMAK! Gezimizin parolası da bu zaten..."

"İstanbul üzerinden Karadeniz kıyıları boyunca Rusya sınırlarına, - oradan Ararat dağına uzanıyor, Erzurum, Elazığ, Malatya ve K.Maraş'tan aşağı, Akdeniz'e iniyoruz. Işıltılı güney sahillerini izleyip Ege'ye ulaşıyor - oradan gezimizin başlangıç noktasına, İstanbul'a dönüyoruz. Türkiye ziyaretimizin rotası böyle..."

ALMANYA TÜRKİYE'DEN BİR BAŞKA GÖRÜNÜYOR

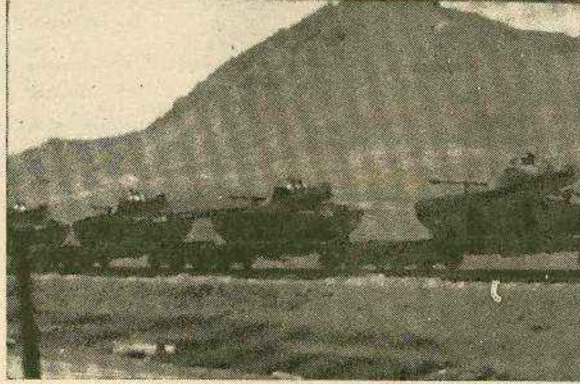
"Bir Avrupa'lı için Türkiye'ye gitmek işten değil. Yolda geçen zamanın ötesinde hiç bir zorluğu yok. Oysa Türkiyeliler için Avrupa'ya gelmek bir ızdırap. Bu yüzden kızgınlığım ve şaşkınlığım daha da büyüyor Almanya'ya gelmek isteyen bir Türk'ün önüne dikilen zorlukları öğrendiğimde. 'Olmaz böyle haksızlık!' - başka söyleyecek söz bulamıyorum. 'Vize' diyorlar bu uygulamanın adına. Vize alabilmek için Alman Konsolosluğuna dilekçe verilmesi ve bunun kabul edilmesi gerekli. Dilekçeyi verebilmek içinse Almanya'dan birinin davet belgesi yollaması gerekiyor. Davet edenin de edilenin de serveti, malı mülkü, ikamet ve çlışma durumu hatta niyeti hakkında beyanda bulunması isteniyor.

Vize uygulaması bana 50'li yılların Almanya'sını anımsatıyor. O zamanlar 'sınırsız olanaklar ülkesi' A.B.D.'ye gitmek isteyen Almanlar bugün Türklere reva gördükleri şeyleri yapmak zorunda bırakılmışlardır.

Bir Alman olarak garip duygular içindeyim. O insancıllıktan uzak, soğuk, çoğun tiksindirici Almanya, buradan, bu koşullar altında bir başka bir değişik görünüyor: şanslılara, seçkinlere bahsedilimiş bir yeryüzü cenneti - başı bulutlarda yalçın bir dağın doruğunda ulaşılmaz bir parlaklık, ışıltılı bir zenginlik ve mutluluk ülkesiymiş gibi geliyor insana.

Ne denli yalan, ne denli aldatıcı bir düş tanrım!

İstanbul'da Ayasofya'nın çevresinde geziniyoruz. Turistlerin, ayakkabı boyacıların, bir yerlere yetişmek için acele eden insanların arasında yürürken karşımıza bir anıt dikiliyor birden: eski bir tren lokomotifi - üzerinde, Krauss und Co. München 1896 yazıyor. Ah, öyle ya, Türkiye'de demiryollarını ilk kez, bu ülkede 1914'e değin dedikleri dedik olan Almanlar yapmıştı. Sultan Ahmet Camiindeki Kaiser Wilhelm Çeşmesi de buna örnek. Çok merak ediyorum, acaba lokomotifin üzerinde yazılı olan Krauss und Co. München 1896, bugünkü

Alman Silah Sanayii'nin meşhur Krauss/Maffay'i mi? Hani şu Türkiye'ye tank, tüfek vs. gönderen Münih'li firma ...

FINDIK BAHÇELERİNDE CENNET-CEHENNEM İÇİÇE

Mavinin ve yeşilin en derin tonlarını sergileyen Karadeniz kıyıları boyunca uzanan yolumuz Ünye'de noktalanıyor. Oradan Pontus sıradağlarına, fındık bölgesinin içlerine yöneliyoruz. Herkes, herşey seferber olmuş ürüne hazırlanıyor. Köylülerin bıraktığı ölçüde elimizden geldiğince biz de yardım ediyoruz.

Köy halkı tarifsiz bir ilgi, yakınlık ve misafirperverlik gösteriyor. Ortak yaşam, paylaşma olgusu, yemekler olağanüstü güzel, içinde bulunduğumuz atmosfer kelimenin tek anlamıyla bir cennet.

Köyde geçirdiğimiz kısa süre içinde cehennemi de tanıyoruz. Köy halkı dertli, herkes sıkıntı ve huzursuzluk içinde. Tüccarın fındığa vereceği fiyat daha belli değil. Ama herkes verilecek fiyatının ne harcanan emeği ve masrafları ne de ürünün kalitesini karşılamayacağı inancında, çaresiz bekliyor.

Ama huzursuzluğun asıl kaynağı başka, kendi deyişleriyle "hainler"! Aralarında yaşayan ama kimsenin bilmediği muhbirlerin varlığı onları herşeyden daha çok rahatsız ediyor. Sonra bir gün öğreniyoruz hikayeyi: **"Hepsi de iyi adamlardı. Daha geçenlerde geldiler köye - toprak işçisiydiler, canla başla çalıştı yardım ettiler bize. Yakındaki elektrik hatlarından ışık çektiler köye, kablolar döşediler. Sonra bir sabah kalktığımızda hepsi gitmişlerdi. Duyduk ki dağa çıkmışlar. İçimizden biri bir hain candarmaya ihbar etmiş. Askerler sonunda bir mağarada baskınla ele geçirmişler hepsini, kollarına kelepçeler takıp sürüye sürüye şehire indirmiş, zindanlara atmışlar. İyi yürekli insanlardı hepsi de. Rivayete göre Fatsa'dan, hani şu 12 Eylül darbesinden önce "Kurtarılmış Böge" sayılan Fatsa'dan gelmişlermiş."**

Köy halkı el altından muhbirin ya da muhbirlerin kimler olduğunu anlamaya çalışıyor. Herkesin gözü, kulağı bu isteğe hizmet ediyor. Biz de bulmalarını umud ediyoruz ...

ŞAMFISTIĞI AĞAÇLARI ALTINDA YÜREKLERİMİZ KAN AĞLADI

Pirinç ve çay tarlaları arasından, doğu sınırları boyunca uzanan alçak ovaların içinden, Kürt köylerini seyrederek Erzurum üzerinden Malatya'ya doğru sürüyoruz arabamızı. Yüksek yaylalarda sürülerini güden çobanları görüyoruz uzaktan. Doğa cılız mı cılız. Malatya'yı arkamızda bırakıyoruz. Halil aniden otomobili yolun sağına çekiyor. Çevremizi kaplayan ağaçları gösteriyor parmağıyla, "tanıdın mı?". "Hani Almanya'da bir sürü para veriyoruz bunlara." Tanımadım. Arabadan inip ağaçlara yöneliyoruz. "Tamam tanır gibi oluyorum şimdi - hani tuzlu bir tadı var. Evet evet şamfıstığı - ağaçları bunlar!"

Bir ağacın altına oturup şamfıstığı yiyoruz. Bir köylü gelip usulca yanımıza oturuyor. Sohbet ediyoruz - bu yılki üründen, gezimizden, Almanya'dan bahsediyoruz. Uzun bir sessizlik giriyor araya. Sonra yüreğini açıyor, bize köylü - o anlatıyor biz dinliyoruz. **"Askerler" diyor, "her hafta en az bir kere köye gelirler. Sonra başlar edepsizlik, işkence, eziyetin envaisi. Öğlenin kavuran sçağı altında dolaştırıp dururlar köyün gençlerini. Ana-babaları sırtlarında, yıkılana değin sürer bu canavarlık. Dayanamadı bu acıya yaşlı bir amca, görmemek için bu sahneleri belki de, kör oldu! Hele bir hayır de, olmaz de, ne olur yapmayın de! Hele bir diren! Dayağın sonu gelmez, bayıltıncaya kadar tekmeler, yumruklar, dipçikler. İner de iner kafana. Sonra gider askerler - ölüm sessizliği, korkunun, dehşetin karanlığı çöker hainlerin üstüne. Dilin yutar koca köy, insanlar birbirinden korkar olurlar, çekingen, ürkek olurlar."**

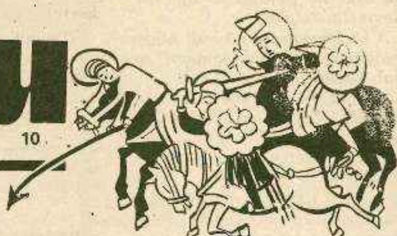
Fındık bahçelerini anımsıyoruz. Hainlerden, muhbirlerden, kısacası korkaklardan duyulan korku, zorbalığa, provokasyona karşı birlikte direnme umudunu bir ağaç kurdu örneği kemiriyor burada.

Şamfıstığı ağaçları altında söyleştiğmiz köylü hikayesini arada bir kesiyor, "ben deliyim, bana bakmayın siz" diyor. Olup bitenlerden haberi olamdığını, aklını kaybettiğini, kimseyi tanımadığını söylüyor. Soğuk, tehditkar görünmez bir rüzgar esiyor aramızda. Yine bir sessizlik oluyor. Soruyoruz: "Peki ama niçin anlatıyorsun bunları bize, elimizden ne gelir, ne yapabiliriz?"

Uzunca bir yol kat ediyor sorumuz köylünün belleğinde. "Siz" diyor kuru bir sesle, "Çok uzaklardan geliyorsunuz. Yine oralara, uzaklara döneceksiniz. Buralarda kalmayacaksınız. Ben size bunları anlatmasaydım aklımı tümden yitirecektim. İstedim ki alıp götürün hikayemi beraberinizde..."

Köroğlu

KİZİROĞLU MUSTAFA BEY KOLU 10

Ömer POLAT

Yazın Köroğlu'na bir acı name
Tez yetişsin leke kondu yurduma
Sözün haksız ise gel beni kına
Doğru kelam söyleyende şer olmaz.

Herkes derin uykulardayken Köroğlu usulca yaklaşmış tunalara. İkisi de kafesleine girmiş uyuyorlardı. Ayın ışığı altında cığları alev gibi yanıyor Köroğlu Kırat'ı usulca bir ağaca bağladı, karıncayı bile ezmekten korkar gibi yavaşca kafeslere yürüdü. Ağırdan, ses çıkarmadan açtı kafesin kapağını. Ve daha turnalar uyanıp bağırmaya fırsat bulamadan ikisini de boğazından sıktı, koltuğunun altına aldı. Çırpınmaları fayda vermedi. Usulca başlarını süsleyen cığalanı kopardı, bir güzel koynuna yerleştirdi. Sonra usulca turnaları kafeslerine bıraktı. Turnalar bir baskına uğramanın korkusuna düşüp köşelere sığındılar. Köroğlu at yedekte çıktı bahçeden. Dış kapıya varır varmaz da atladı Kırat'ın sırtına. Atı öyle mahmuzladı ki, Kırat' bir acı kişnedi, şaha kalktı, kurşun gibi öne fırladı. Gecenin karanlığında bir aklanıp, bir karalanıp gün batımına doğru aktı gitti.

Biz haberi kimden verek? Kiziroğlu Mustafa Bey'den. Kiziroğlu o geceyi bir rahat geçirmedi. İçinde bir sıkıntı döndü durdu. Karısı bir iki sorduysa da bir yanıt alamadı. Ne söylesindi Kiziroğlu? Nedenini bilmediği bir sıkıntıyı nasıl açıklasındı karısına. Sabaha doğru gözüne şöyle bir uyku gitmişti ki, turnaların acı acı ötmesine uyandı. Böyle acı ötmelerini hiç duymamıştı. Bir hayra yoramadı. Karısı sütlü kahvesini getirdi, canı istemeye istemeye içti. Giyindi, çıktı.

Bahçede bülbüller, kanaryalar ses sese katmış güneşin doğuşunu selamlıyorlardı. İçi bir hoş oldu Kiziroğlu'nun. Tam elini, yüzünü havuzda yıkamaya gidecektiki, turnalar yeniden acı acı ötmeye başladılar. Başını iki yana salladı, içinden bir "hayırdır inşallah" çekti turnalardan yana yürüdü.

Kafeslere vardı ki, varmaz olaydı. Ne göreydi böyle bir hali, ne duyaydı. Karşısında duran o cığalı, alımlı turnalar gitmiş, yerini iki tane kel hindi almıştı. Olduğu yere çöktü. Gözleri karardı, şakakları zonkladı. Öylece kaldı bir zaman. Sonra öyle bir hınçla ayağa fırladıkı, yer sarsıldı sanarsın. İlk aklına konuklar geldi. Hızla yürüdü konukların yattığı yere doğru. Baktı her ikiside horultular içinde yatar, yatar ama üçüncü atak boş. Derviş babanın yatağı. Yatağın içini yokladı, baktı buz gibi. Bir günlük değil de bir yıllık boş kalmış gibi soğuk.

"Ulan sen ettin derviş baba, benimki kaldı",dedi bağıra bağıra.

Kiziroğlu doğru tavlalardan yana seğirtti. Vardı ki, Alapaça eşinir durur tavlada. Hemen eğeri vurdu üstüne, çekti dışarıya. Üstüne atlamasıyla bahçenin içinden yel gibi gitmesi bir oldu. Konukların ağzı açıkta, geçti gitti yanlarından. Dışarı varınca Alapaça'nın dizginini çekti, at mısmar gibi çakıldı olduğu yere. Kısa bir an düşündü, gün batımına gidilecekken, birden atın başını Akçdağ'dan yana çevirdi.

Kasabaya bir giriş girdiki, görenler çil yavrusu gibi dağıldılar önünden. Sanarsın düşman üstüne gidiyordu. Yolda atın dizginin çekip birkaç kişiye, Köroğlu'nu tarif etti, böyle bir dervişi görüp görmediklerini sordu. Yaşlı bir köylü geçen gece böyle bir dervişi handa gördüğünü, köylülerle kendisi üstüne bahse giriştiğini bir bir anlattı. Kiziroğlu içinden *"Ulan eğer sen dervişsen, ben de arabım"*, dedi, Alapaça'yı gün batandan yana mahmuzladı.

Gelelim Köroğlu'na: Köroğlu bütün gece at koşturdu. Kırat tere-köpüğe bulandı, hatta bir iki tekerlenir gibi oldu, oldu ama Köroğlu aldırış etmedi. Mahmuz darbelerinden Kırat'ın karnında yaralar açıldı. Gürünü sabaha doğru geçti, gün doğanda Sarıs yaylalarına vardı. Döndü arkasına baktı,ne gelen var, ne giden. *"Kiziroğlu kuş olsa yetişemez,"* dedi içinden, güldü. Kırat'ın dizginlerini çekti at olduğu yerde çakıldı. İndi attan, eğeri aldı Kırat'ın üstünden terini kuruladı, saldı çayıra. Kendisi de bir ulu çınarın gölgesine oturdu, azık torbasını çıkardı, daha yemeğin yarısındayken esnemeye başladı. Koynundan cığaları çıkardı, gülümseyerek bir zaman seyretti, sonra her ikisini de bir ipek mendile güzelcene sardı, heybesine koydu. Heybesini başının altına yastık etti, derin uykulara daldı gitti. Rüyasında gelini gördü, saçlarına cığa takılı. Bir yakışmıştılar ki, ihtiyara sarılıp öpesi geldi. Gerçekten ihtiyar derviş yerden göge haklıydı. Bu cığalar gelinin saçlarına takılmasaydı, gelinin bir eksiği olacaktı.

Gün tam tepesine tikilende uyandı. Gözlerini zorla açtı, gözü Kırat'ı aradı buldu. Yeşil otların üstüne dört ayak uzanmış uyuyordu. yakınlarda yüzünü yıkamak için bir su aranırken ovanın sonunda bir toz bulutu gördü. Bir atlı tozu dumana katarak üstüne doğru geliyordu. Kendinden emin. Kiziroğlu'nun kuş olsa kendisine yetişemeyeceğinden emin elini gözüne siper edip gelen atlıyı beklemeye başladı. Ama bu gelen atlı öyle her gelen normal atlılara benzemiyordu.

Devamı gelecek sayıda

Türkiye burjuvazisi yol ayrımında mı?

Necdet DOĞAN

Türkiye kapitalizmin yaşadığı kriz derinleştikçe, krizin yarattığı sarsıntıdan etkilenen burjuvazinin bazı kesimlerinin uygulanan ekonomi politikaya itirazları da artmakta ve bu olgu burjuvazi içinde kalın çizgilerle tanımlanabilecek bir saflaşmayıda beraberinde getirme eğilimi taşımaktadır.

Bilindiği gibi Türkiye sanayiinin korumacılığa ve kamu desteğine dayalı bir biçimde gelişmesinin temelini oluşturan iç piyasaya yönelik sermaye birikim tarzı, 1970'lerin sonlarına doğru yoğun bir krize girdi. "İthal ikameci" olarak tanımlanan eski yapı 1950'lerden beri Türkiye'de sermaye birikiminin temelini oluştururken, 1970'lerin sonlarında birikimin sürmesi önünde bir engel teşkil etmeye başladı.

Bu koşullarda egemen burjuva kesiminin talebiyle, uluslararası yeni işbö lümüne uyan bir örgütlenme içinde, tıkanan eski yapının yerini alacak "ihracata dayalı ekonomi" modeli için ilk adım 24 Ocak Kararlarıyla atıldı ve bu girişim 12 Eylül Darbesiyle sürdü.

AMAÇLANANLAR

Uygulamaya konulan "istikrar tedbirleri" geçmişin iç piyasaya dönük yapısını adım adım degiştirerek yerine dış pazara yönelen bir yapıyı ve onun kurumlarını oluşturmayı amaçlıyordu.

Bu çerçevede, Türkiye sanayiinin uzmanlaşacağı sektörler yeniden tanımlanmış ve Türkiye'nin uluslararası işbölümünde "ucüz ve bol emek ile elverişli doğal kaynak " avantajını kullanarak gıda, tekstil, cam, çimento, orman ürünleri, deri gibi alanlarda yoğunlaşması ve bu sanayilerle dünya ekonomisine eklemlenmesi öngörülmüştür. Yeni model, kimya, petrokimya, makina, imalat, metallurji gibi ara ve yatırım malları sektörlerinde yeni yatırımlara gidilmemesini, varolanların ise süreç içinde azaltılması ya da tasfiyesini amaçlamaktadır. Yeni model, uluslararası piyasada rekabet gücüne sahip olabilmek için varolan işletmelerin yeniden örgütlenerek büyümelerini, yenilerin ise büyük ölçekli kurulmasını öngörmektedir.

BURJUVAZININ HALI PÜR MELALI

Bu amaçlara ulaşabilmek için, uygulanan çeşitli politikalarla yeni koşullara uyamayan işletmelerin tasfiyesi, böylece oradan çözülecek kaynakların istenen sektörlere akarak bu sektörlerde sermaye birikimininsürdürülmesi hedeflenmiştir. Bu doğrultuda, sermayenin birleşmesini gerçekleştirilmek için bir yönüyle teşvik edici bir yönüyle zorlayıcı tedbirler alınmış, ihracat iç pazardan daha cazip hale getirilmeye çalışılmış, gerek emekçilerin alım gücü düşürülerek gerek yatırımlar azaltılarak iç pazar daraltılmış ve firmalar ihracata zorlanmışlardır.

HERKES AYAK UYDURAMIYOR.

Yeni modelin belirlenen hedeflerine ulaşmak için uygulanan politikalara bazı sermaye kesimlerinin ayak uyduramayacağı zaten izlenen ekonomi politikanın kendi mantığının doğal ve kaçınılmaz bir sonucu idi.Ucuz kredi, ucuz döviz, hazır iç pazara alışılmış bir çok sermaye kesimi için "dışa açılma" pek de kolay değildi.Üstelik, yeni modele geçişin, dünya ekonomisinde krizin yaşandığı bir konjonktüre rastlaması da burjuvazi için ayrı bir şansızlıktı. Özellikle Batı Avrupa' da uygulanan himayeci politikalar dış pazarları daraltmıştı. Orta doğu ve Kuzey Afrika' da ise çok uluslu şirketler ve G.Kore, Taywan gibi "ihraç ekonomi"lerinin kapitalistleriyle kıyasıya bir mücadele gerekti.

Kısacası, günler geçtikçe yeni ekonomik koşullara ayak uyduramayanlar dökülmeye başlamış, piyasadan çekilenlerin işletmeleri büyük sermaye gruplarınca devralınmış, tekelleşme hızlanmıştır. 24 Ocak Kararlarıyla birlikte izlenen "istikrar tedbirleri"- küçük sapmalar dışında - kararlı biçimde sürdürüldükçe bu çöküşün girdabına kapılan kapitalist sayısı da artmaya başlamıştır. Öyle ki 24 Ocak kararlarına başlangıçta alkış tutanlar, yeni koşullara ayak uyduramadıkça çanların kendileri içinçalamaya başladığını hissetmişlerdir. Böylece devlet desteği isteme devri açılmıştır. Üstelik bu talepte bulunanlar içinde Sapmaz Holding' in Güney Sanayii; Koç' un Asilçelik' ki gibi Türkiye' nin en büyük özel kuruluşları da yeralmıştır.

ÖZAL' IN TUTUMU

Burada bir ayraç açarak "24 Ocak Kararlarının Mimarı" olarak tanımlanan Turgut Özal' ıntutumuna değinmek yararlı olacaktır. Özal, başından beri uygulanan ekonomi politikanın kendi içinde tutarlı olmasına özen göstermiş ve politikanın öngördüğü "sağlamlar yaşasın, çürükler dökülsün" anlayışını sermaye-üstü bir tutumla savunmuştu. Özal' a göre dökülenler arasında büyük sermaye gruplarının şirketleride olabilirdi. O bu "kabuk değiştirme" sürecinde devlet desteği gibi oyunun kurallarına aykırı girişimlere pek taraftar değildi.

Oysa, yukarıda da değinildiği gibi, uygulanan ekonomi politikaya genelde "okey" deseler de, politikanın sonuçları kendilerine battığında bir çok sermaye grubu kendisi için bir ayrıcalık talebini de dayatmıştı.Gerekçe de alışıldığı gibi, sermaye grubunun yararı değil,"memleket ekonomisi, ulusal servet vs." oluyordu.

Koç gibi bazı büyük holdingler açısından Özal' ın devlet desteği konusunda gösterdiği "kadirbilmez" tutum, elbette hoş karşılanmazdı. Kendileri için bir "kıyakçılık"ta mı yapılmayacaktı ? Öte yandan Özal'ın "ölen ölür kalan sağlar bizimdir" mantığının sonuçları, Kastelli olayında görüldüğü gibi beklenmedik kaoslara yolaçabilir, ipin ucu elden kaçırılabilinirdi. Özal'ın bu gözüpekliğine Cunta ortak olabilirmiydi ?

Sonuç, ekonominin direksiyonunun daha mülayim ve ulaşılmak istenen hedeflere iradi müdahalelerde bulunmaktan yana olan birinin eline teslimi oldu.

..VE KAFAOĞLU GELDİ....

Káfaoğlu,"ayrıcalık" isteyen büyük holdinglere daha anlayışlı davranmaktan, ulaşılmak istenen hedeflere ise, Özal'ın kendiliğilenci eğiliminin tersine, iradi ve kontrollü müdahaleler . bulunma yaklaşımından yanaydı. Örneğin izlenen sürecin sonunda bankaların birleşmek zorunda kalacağını savunan Özal'ın tersine Kafaoğlu "gönüllü evlendirme" den yanaydı.

Ekonominin "yeni başının"ilk elde yaptığı, bazı büyük holdinglerin ayrıcalık taleplerine karşılık vermek, devlet desteği sağlamak oldu. Güney Snayii'ye devlet ortaklığı sağlanırken, Kastelli krizinden etkilenen Transtürk Holding' in Meban'ına, ödemelerde bulunması için fon ve nefes alma süresi tanındı. Yine Kastelli olayının arkasından gelebilecek zincirleme iflasları frenlemek icin bankalara kredi desteği sağlandı. Son olarak ta Ekim ayı içinde Koç ve İş Bankasının ağırlıklı payı olan Asilçelik devletçe satın alındı.(x)

Kuşkusuz bütün bunlar yapılırken ister istemez IMF' nin koyduğu para limitleri yer yer aşıldı. Bununla birlikte, esnek bir politika izlenmeye çalışılarak "sıkı para politikası" ndan fazla sapılmamaya da dikkat edildi. Ayrıca kaynak bulabilmek için zaten gelirleri sınırlandırılmış olan küçük üretici ve işçilerin 42 milyar TL' yi bulan alacakları ödenmedi.

İTİRAZLAR. FARKLI EĞİLİMLER

Ne var ki, büyük holdinglerden bazılarına gösterilen bu ayrıcalıklı tutum, diğer sermaye kesimlerini güçendirdi. Devlet desteği isteyen 100' ün üzerinde firma sıradaydı, ama devletin eli onlara uzanmıyordu. Bu kesimlerin itirazı özellikle Asilçelik olayından sonra arttı. Sabancı gibi Koç' un ezeli rakiplerinin de yangına körükle girdikleri görüldü.

İtirazcılara göre, izlenen ekonomi politikanın yıkıcı sonuçlarına dayanma gücü pek kalmamaış durumda. Devlet kamu harcamalarını arttırarak piyasaya para pompalamalı, iç piyasayı hareketlendirmeli. Ayrıca faiz oranlarına müdahale ederek kredi fiyatını düşürmeli, biriken kur farkı borçlarını üstlenmeli.

Bunlar, açık ki, baştan beri izlenen "istikrar politikalarına ters düşen ve oluşturulmuş dengeleri alt üst edecek talepler. İtirazcıların baskısıyla bu taleplerin bir bölümü belki gerçekleşebilir, ama buna da politika yı tavizsiz bir biçimde sürdürme taraftarı olan IMF- Dünya Bankası ve TÜSIAD çatısı altındaki burjuva kesimi rıza gösterir mi ?

Bu arada dikkati çeken bir olay da Cunta' ya sunulan bir brifingte yer alan görüşler. Sadece 18 Ekim tarihli Milliyet' te yer alan bir haberde Cunta' ya verilen bir ekonomik brifingte (kimin verdiği, Cunta'nın kendi isteğiyle mi hazırlandığı belli değil) izlenmekte olan ekonomi politika konusunda bazı endişeler dile getirilmekte, istikrar programının bazı yönlerinin değiştirilmesi gerektiğinden sözedilmekte. Örneğin, sanayide korumacı önlemlerin yer alması, KİT' lere önem verilmesi, ara ve yatırım malları sanayiine de yönelinmesi, yabancı sermaye konusunda milli menfaatların ön planda tutulması, işçilerin temel demokratik ve sosyal haklarının korunması gibi önlemlere yer verilmesi önerilmektedir.

Özetle, 24 'cak Kararlarıyla birlikte başlayan sürece ayak uyduramayan kesimler, kriz derinleştikçe seslerini yükseltmeye ve farklı eğilimler giderek netlik kazanmaya başlamıştır. Dünya ekonomisinde yaşanan krizle birlikte sorunları derinleşen Türkiye kapitalizminin burjuvaziyi böyle bir yol ayrımına getirmesi ve bunun poli tik düzeye yansıyış biçimi dikkatle izlenmeli.

....

(x) Kafaoğlunun programında olmasına karşın, birçok bankanın itirazı sonucu bankaların birleştirilmesi girişiminden vazgeçildi. Bunun yerine, özel bankalar için bazı taahütler istenmesi kararlaştırıldı. Bunların başında, özel bankaların Merkez Bankası kaynaklarına dayanmadan ve bir daha yardım talep etmeden kendi güçlerine dayanarak faaliyetlerini sürdürecekleri Maliye Bakanlığına taahüt etmeleri geliyor. Ayrıca süresi Kasım ayında sona erecek olan bankaların asgari sermayelerini 4 Milyar TL' ye yükseltmeleri koşulu da yumuşatılarak bu limit 2 Milyar TL' ye indiriliyor. İki özel banka (bunlar muhtemelen Hisarbank ve İstanbul Bankası) için ise özel bir kurtarma formülü üzerinde duruluyor. Bu formülün devlet ortaklığı çerçevesinde olması ihtimali yüksek.

İĞNEYİ DE ÇUVALDIZI DA

Şanar YURDATAPAN

SIRASI MI?..

- Türkiye'de insanlar öldürülürken, işkence görürken, idamdan yargılanırken bu konuları tartışmanın sırasımı ?..

Bu köşede tartışılan konulara gelen bir numaralı eleştiri bu oluyor sevgili okurlar. Bir yerde tesadüfen tanıştığımız veya yolda karşılaştığımız kişilerden en çok duyduğum soru da bu.

Şöyle diyelim önce : Bu gazete bir bütün!..Haber de veriyor yorum da yapıyor. İncelemeler de yayınlanıyor, ekonomik makaleler de.. Her sayfasının her köşesinde döne döne ayni şeyler yazsaydı, hiç birimiz ciddiye alıp okumazdık.

Demokrat Türkiye içinde "İğneyi de Çuvaldızi da" köşesi, kendi içimizdeki eksiklikleri hataları tartışmak amacıyla başlatıldı..Bunun ise HER ZAMAN SIRASIDIR...Yolumuz gerçekten uzun, acılı, yorucu.. En uzun soluklularımız alabilecek en uzun mesafeyi...100 metre koşar gibi tüm nefesini 10 saniyede tüketecek olanlar sağa sola serpilmeye mahküm ne yazık ki !.. İşte onun için "Kendimizi yargılamanın , hiç değilse bu konuda düşünmenin, tartışmanın sırası HER ZAMANDIR"..

Dilimizi eşek arısı sokacak!...

...Salt Toplumbilim adına kuramsal savlar ileri sürerken bile, kentsoyluluğun ayrıcalıklarından yararlandıkları yadsınamaz...

Açtım gelişigüzel bir "Bilimsel" kitabın gelişigüzel bir sayfasını ve çok aramaya lüzum kalmadan, yukarıdaki cümleyi buluverdim.. Ve bu da bir okurumuzun mektubundan bir bölüm :

..kitabını okuduğumda "Niçin anlamıyorum ?" diye ağladığımı, bu yüzden kitabı 5 kere okuduğumu hatırlıyorum!..

Herhalde bunun ilk nedeni o günkü bilgi yetersizliği ise, hemen ikinci nedeni de, "Özellikle çevirilerde ve bilimsel yazılarda" kullandığımız dil olsa gerek !..Öyle bir dille yazıyoruz ki dostlar, sanki "Aman kimse anlamasın" istiyoruz yazdıklarımızı..Veya anlaşılması zorlaştıkça bizim ne kadar bilgili olduğumuz mu ortaya çıkıyor kim bilir?..Nedeni için kesin bir şey söylemeyeyim ama, çektiklerimizin bir bölümünün de kullandığımız anlaşılmaz dilden geldiğini söyleyebilirim,"Bülbülün çektiği gibi"!?..

Osmanlı devrinde konuşma diliyle resmi dilin ayrı ayrı oluşu yüzünden halkın devlet dairelerinde düştüğü acıklı durumları anlatan çok hikaye yazılmış, söylenmiştir..Hele mahkemede !..Kadı hükmü okuyor, adam anlamıyor beraat mı etmiş, idam mı edilecek !?..

Dilde temizlik yapmak, yazı diliyle konuşma dilini birleştirmek, hiç kimsenin aksini düşünmeyeceği bir şeymiş o günlerde..Ve büyük bir hızla, önce dilimizi arıtalım derken, hemen bir adım sonra;kullanılan bir çok kelimeyi atıp yerine Orta-Asya kökenli yepyeni - hatta zorlamayla türetilmiş - kelimeler çıkarıkvermiş. .Benim küçüklüğüm bu kelimeleri öğrenmekle geçti okulda..Ama öte yandan, konuştuğum dili ännem-babam veya sokaktaki insan anlamıyordu!..Bıyıklarımın terlemeye başladığı yıllarda ise, Demokrat Parti bu işi tam tersine döndürdü. Anakara' daki "Bakanlıklar" otobüs durağı "Vekaletler" olmuştu."Genelkurmay" ise:

"Erkan-ı Harbiye-i Umumiye" ?!.

Hani atlar tepişirken arada olan eşeklere olur diye bir söz vardır. Ben kendimibildim bileli, dil konusunda iki görüş kıyasıya bir savaş verir Türkiye'de..Bir yandan Türkiye'yi Ortaçağ karanlığına döndürmek isteyen güçler ve "Sömürüyü örtbas etmek için bundan yarar umanlar"..Bu takım, "Güzel Türkçemiz" adı altında Arapça-Farsça karması bir dili savunur..Öte yanda ilerici güçler, onlar da Arapça-Farsçadan başka, batı dillerinin etkilerinden de sıyrılmış bir dili savunurken, işte yukarıda örneğini verdiğim dilde yazar olmuşlar - hatta ayni dilde konuşur bile olmuşuz çoğumuz da farkında değiliz!..Ortada milyonlarca insan, şaşkın anlamaya çalışıyor olup biteni...Zaten dönen sömürü çarkını göremesin diye her türlü şaşırtmaca yapılmış; basınıyla, radyo-TV., sinemasıyla, bütün çarpık kurumlarıyla üstüna saldırmışlar, gerçeği görmesini engelliyorlar.. Bir de biz tüy dikiyoruz tepesine. Biz ilerici-demokrat aydın takımı !. Onun çıkarlarını savunuyoruz ve ona anlatıyoruz, ama ANLAMAYACAĞINI BİLDİĞİMİZ BİR DİLDE !...

Haydi bırakalım bir kenara tek tek bizleri veya küçük gruplarımızı.. Ama Türkiye'nin geleceğinde söz sahibi olmak iddiası taşıyan büyük ve ciddi kuruluşlarımızda da ayni şeyi görmek mümkün..Hatta bazi yeni kelimeler öyle parsellenmiş ki, falan kelime filan kuruluşun malı sayılıyor. Bir yazıda o kelimenin geçmesi, yazının arkasında bu kuruluşun olduğu manasına geliyor.

Herkes birden ayni şeyi yapar, ayni şeyi söylerse, insan uzun süre hep kendinden şüphe ediyor..."Herhalde ben yanlış düsünüyorum" diyorsunuz. Ama gözünüzün önündeki gerçeğe bakıyorsunuz, apaçık!..70' lerin son yılları...TV' de Ecevit de konuşur Demirel de!..Ecevit, genellikle bir gerçeği anlatmaya çalışır,(Orta-Asya kökenli kelimelerle) kimse bir şey anlamaz..Arkadan Demirel çıkar, yalan söyler !..Ama hep hünerli bir laf ebeliğinin arkasına saklar yalanını; hem de halkın kullandığı gündelik dille ve o tavırla konuşur!.. Hırsımızdan tırnaklarımızı yerdik TV karşısında.

Ve aramızda tartışır, nedenini anlamaya çalışırdık..

Neden "yeni bir dil yaratmak" bizim işimiz olsun ?

"Yeni bir dil, yeni bir tarih, yeni bir millet"..Osmanlı enkazı üstünde yeni bir millet oluşturmak tarihsel olarak hangi sınıfın derdi ?..

"Tek millet, tek kültür, tek dil" bu slogan kime yakışır ?..Kimler kullanmış tarih boyunca? ..Almanya'da yaşayanlar sorsun eşe dosta.- "Televizyon yerine "Fernsehen" nereden çıkmış"..

Sonuçta o karara vardım ki, biz de bu kavga yanlış cephelerde veriliyor..Bizler, Halkın konuştuğu dili savunacağımıza, ARI DİL'e sahip çıkması gerekenler üstlenmiş bu işi...Başka ülkelere bakınca bu görüşüm biraz daha berraklaştı. Işte kapı komşumuz Yunanistan!.- .Orada ilerici yazarlar halk dili ile yazıp çiziyor..Gerici tutucu, faşist vs. takımı TARİHİ YUNANCA ' ya sahip çıkmış..Bu yüzden halk, kendinden yana olan sanatı, edebiatı ve politik görüşleri daha kolaylıkla izlemiş, hemen sahip çıkmış tabii.

Bu konuya başlarken yazmıştım: Fincancı katırlarını ürküteceğimi biliyorum..Olsun bana kızın, küfredin isterseniz...Ama bir daha düşünün, özellikle genç kardeşlerim: Bakın bakalım yazdığınız dille konuştuğunuz dil ayni mı ?..Değilse neden ?..

Bu yazıyı, "Dil" konusunda en ağır tartışmaları yaptığımız bir sevgili dostu anarak bitirmek istiyorum..Üniversiteden sınıf arkadaşım Doç.Necdet Bulut. (Karadeniz Üniversitesinde öğretim üyesi iken faşist kurşunlarıyla hayatını kaybetmişti. Onu son gördüğümde gene bu konuyu tartışmıştık, bağıra çağıra.) Bu konuyu yazmayı bu açıdan bir görev biliyorum. Necdet Bulut'un anısına..

Sizde yazın görüşlerinizi, beraber tartışalım..Saygılarımla..

THKP-C (Acilciler)

Faşist diktatörlük ancak devrimle yıkılır

Ülkemiz devrimci hareketinin en önemli eksikliklerinden biri, demokratik tartışma ortamının yeterli olmamasıdır. Bu eksiklik, birçok sorunda, ortak yanların elde edilmesine ve elde edilen ortak anlayışların yaşama geçirilmesinde aksaklıkların oluşmasına neden oluyordu. Demokrat Türkiye, Anayasa sorununda başlattığı tartışmayı, günümüzün en önemli sorunlarından biri olan 12 Eylül'ün, 12 Eylül'le oluşan ortamın ve günümüzde can alıcı öneme sahip eğilimi ittifaklar sorununun değerlendirilmesinde sürdürmesi, eksikliklerin tamamlanmasında, olumsuzlukların aşılmasında önemli bir adımdır. Girişimi takdirle karşılıyor, sürdürülmesini de bekliyoruz.

Her ülkenin tarihinde önemli dönüm noktaları vardır. Bu dönüm noktaları, birçok yönden sürece damgasını vurur. Öncesi ve sonrası değişik açılardan değerlendirilmeye tabi tutularak, anılırlar. Bu değerlendirmeler, günümüz yönelimine ve taktiklerine önemli etkilerde bulunurlar. Durumun böyle olması, bu kesitlerin çok sağlıklı, öznellikten ayrı bir biçimde değerlendirilmesini zorunlu kılar. Objektif, sağlıklı olan değerlendirmeler, yönelimde ve taktiklerde doğruluğu sağlar, tersi değerlendirmeler ise, hatayı gündeme getirir. Hatalardan kaçınmanın yolu, üzerine günümüz ve gelecek mücadelesini otutacağımız sağlıklı tahliller yapmaktır.

Ülkemizde bu tür dönüm noktaları olmuştur. Ancak, genellikle sağlıklı değerlendirmeler yapılmamış, böylece de sağlıklı yönelimlerden uzak olunmuştur. Kabaca baktığımızda şu dönemler, 1908-1923 gerici karakterli burjuva devrimleri, 1945-1950 çok partili döneme giriş, 1960 darbesi, 1971 ve 1980 faşist askeri darbeleri olarak ele almak mümkün. Amacımız bu kesitleri ve kesitlerin yanlış değerlendirilmesi sonucu düşülen hataları geniş boyutlarıyla değerlendirmek değildir. Bunu çeşitli yerlerde ve biçimlerde yaptık. Yazımızda kısaca, 12 Eylül faşist askeri darbesini, öncesi, gelişimi ve sonrasıyla, egemen güçler, ara katmanlar ve proleterya açısından değerlendirip, görevlerimizi ve devrimci güçlerin yönelimini belirlemeye çalışacağız.

12 EYLÜL'E NASIL GELİNDİ

Ülkemiz iç dinamikten yoksun, çarpık bir biçimde gelişmiştir. Bu konumuyla sürekli bir istikrarsızlık içindedir. İstikrarsızlık, gerek iç düzenlemelerde, gerekse de dış ilişkilerde süregelmiş, devam etmektedir. Ülkemiz ekonomisinin kapitalizm sınırları içinde, bunalımdan kurtulması, istikrara kavuşması mümkün değildir. İşbirlikçi tekelcilik bu olanakdışılığı sürdürebilmek için, merkezileşme yönünde hızlı adım atmaya çalışırken, her türlü baskıyı da azamileştirmektedir. 70'li yıllar emperyalist kapitalizmin bunalımını derinleştirmiş, sistemin genelinde bunalımın etkisi yansımıştır. Bunalım, yapısal bozukluğu nedeniyle geribıraktırılmış ülkelerde çok daha ağır biçimde gündeme gelmiştir. Bu durum, sistemde kopmaları getirmiştir. Paslanmış emperyalizm zincirinden çeşitli halkaların kopuşunu sağlamıştır. Bunalımı her geçen gün daha da derinleşen, sıkıntısı daha da boyutlanan emperyalist güçler çareyi militarist eğilimlerini artırmada görmüşlerdir. Bu militarist eğilim dünyanın her yanında demokrasi güçlerini hedef alarak şiddetlenmiş, devreye sokulabilecek tüm şiddetten yana eğilimler seferber edilmiştir. Ortadoğu ekonomik, siyasal ve askeri açıdan yaşanılan kesitin en önemli alanlarından biridir. Hatta Ortadoğu alanında birçok yer emperyalist güçler açısından **"yaşamsal alan"** dır. Ama herşeye karşın Ortadoğu'da demokrasi güçlerinin gelişimi hızla sürmektedir. Emperyalizmin **"yaşamsal alanlarını"** koruyabilmesi için bölgedeki askeri dayanaklarını artırma, disipline etme zorunluluğu dayatmaktadır.

Sistemin bunalımının ülkemize şiddetle yansıması, işbirlikçi tekelciliğin bunalımının yükünü kendi dışındakilere yükleme girişimleri, işçi sınıfımızın, emekçilerin, tekelcilikle organik bağı olmayan kesimlerin yaşamsal varlıklarını tehdit etmektedir. Bu tehdit, özellikle 24 Ocak operasyonu olarak bilinen çağdışı anlayışın uygulamaya sokulmasıyla birlikte daha da boyutlandırılmıştır. Bu uygulama tüm emekçi güçleri, çok yönlü hedef almaktadır. En güçlü tekellerin mevcut ortamdan en avantajlı çıkabilecekleri koşulları oluşturmaktadır. Ancak bu girişim toplumsal muhalefetin genişlemesini düzene tepkilerinin artmasını da birlikte getirmiştir. 12 Eylül öncesinde çağdışı 24 ocak kararlarını uygulayabilme koşulları, toplumsal muhalefetin boyutlanması, bunu şiddetle bastırabilecek, istikrarlı bir yapının bulunmaması açısından kötüleşmektedir.

Belirtmeye çalıştığımız emperyalizmin bunalımının derinleşmesi sonucu istikrardan uzak ülkemiz ekonomisini daha şiddetli bunalıma düşmesi, emperyalizmin şiddet anlayışının dönem açısından boyutlandırma girişimleri, Ortadoğu'nun önemi ve uygulamaya çalışılan ekonomik-politikaya toplumsal muhalefetin artması sonucu 12 Eylül faşist cuntasına, yönetime el koydurulmuştur.

FAŞİST ASKERİ DİTATÖRLÜĞÜN GELİŞİNDE SOLUN KONUMU VE 12 EYLÜL ÖNCESİ ANTİ-FAŞİST GÜÇLERİN BİRLİĞİNİN SAĞLANAMAMA NEDENLERİ

Çürüyen bir yapıyı, yapının karşıtı gelişen güçler alaşağı edebilir. Ancak çürüyen yapıyı ortadan kaldırabilecek yerine daha ileri bir yapıyı oluşturabilecek konumda olan gelişen güçler bunu başarabilirler. Aksi durumlarda ise, çürüme daha da derinleşerek sürer. 12 Eylül faşist darbesi de bu çürümenin derinleşmesinin bir ifadesidir. Devrimci tüm güçlerin, çürümeyi ortadan kaldırabilecek anlayış ve örgütlenmede olmamaları, faşist askeri diktatörlüğün rahat hareket etmesinde olanak tanımıştır.

Ülkemiz sınıf mücadelesi, belli ölçülerde objektif konumun etkisiyle de uzun süre sağlıklı bir anlayıştan uzak seyretmiştir. Kapitalizmin çarpık gelişimi sınıfların belirgin olarak ortaya çıkmasını engellediğinden işçi sınıfı ideolojisinde uzun süre net olarak ortaya çıkamamıştır. İşçi sınıfı ideolojisinin çağımızın en devrimci ideolojisi olması, diğer tüm ara katmanların bu ideolojiyle savaşım alanına inmelerini getirmiş, sonucunda, sağlıklı bir mirastan da yoksun olan ülkemizdeki ortamı işçi sınıfı ideolojisinin bulanıklaştırılması durumu doğmuştur. Demokrasi geleneğinin eksikliği, bir yanıyla devrimci güçler arası diyalogda kopukluklar yaratırken diğer yandan devrimci ideolojinin kitlelere ulaşmasında güçlükler yaratıyordu. Bu durum 1960'larda yavaş yavaş aşılmaya başlandı. 1970'lerde özellikle de 74'ler sonrası daha da gelişti. Ancak her şeye karşın yeterli boyutta ulaşıp, işçi sınıfı ideolojisinde bir bütünleşme, ideolojinin kitleye ulaşıp mal edilmesinde gerekenlerin elde edilmesi başarılamadı.

12 Eylül ülkemiz devrimci güçlerini kabaca çizdiğimiz bu konumunda yakaladı. Bu konumun kaçınılmaz sonucu olan dağınıklık, dağınıklığın oluşturduğu kopukluklar işbirlikçi tekelciliğin 24 Ocakta devreye soktuğu ekonomik alandaki girişiminin sonucu olan otoriter yönetimi 12 Eylülde ikame etmesini engelliyemedi. Sol güçlerin objektif konumu bunu engelliyecek ne sağlıklı bir perspektife ve ne de güce sahip değildir. Kısaca, ülkemiz devrimci güçlerin öznel ve nesnel konumlarının sonucu faşist diktatörlüğü ikamesinde devrimci güçler aleyhine olumsuz bir ortamın mevcudiyeti oluşmuştur.

İşçi sınıfı ideolojisinin değişik katmanlarca da savunuluyor olması, demokrasi geleneğinin cılızlığı sonucu devrimci güçler arası ilişki ve diyaloğun kıtlığı, ideolojinin kitlelere maledilememiş olması komünistlerin ve diğer anti-faşist güçlerin birliği önündeki engeller olmuştur. Böylesi bir özellik, grupsal eğilimleri körüklemiş, anti-faşist güçlerin faşizme karşı ortak savaşımının organizesinde olumsuzluklar çıkmıştır ortaya. Bunu, aşılabilecek yaklaşımlar, çok kaba ve faydacı bir biçimde yapıldığından, herkesin kendisini merkez görüp, dışında kalanı, sapma, küçük burjuva olarak değerlendirdiğinden birliğin ortamı büyük ölçüde ortadan kaldırılmıştır.

Bu durum, zamanın gereklerine uyum sağlıyabilecek girişimleri doğuramamıştır. Tersine, çeşitli girişimler olumsuzluğun yaygınlaşmasını getirmiştir. Hemen hemen bütün yapılanmaların birlik, ittifak perspektifi olmasına karşın, 12 Eylül öncesi sonuç üretici yaklaşım yapılamamış, kalkışılan girişimlerde başarısızlıkla sonuçlanarak, gelecekteki ittifaklara kuşkulu bakma alışkanlığını yaygınlaştırmıştır. Böylece ülkemizde bir yandan komünistlerin dağınıklığı, buna bağlı olarak diğer yandan anti-faşist güçlerin dağınıklığı süreçte aşılamamıştır.

12 EYLÜL SONRASI ORTAM VE KARŞI KARŞIYA KALINAN SORUNLARA KARŞI SORUMLULUK

12 Eylül'de erke el koydurtan faşist cunta, önüne koyduğu görevleri yerine getirmek için başvurduğu girişimlerle işbirlikçi tekelciliğin iç piyasada ve dış pazarda faaliyetlerini sürdürebilecek yeterlilikte olan kesimini daha da palazlandırmak için mümkün olan her yönetimi devreye soktu. Bunu yaparken, bu kesimler dışında kalan tüm güçleri ekonomik alandan dıştalamaya çalıştığı gibi, siyasal platformdan da dıştaladı. İşçilerin, değişmez gelirlilerin, emekçi kesimlerin ücretleri her yöntemle düşürülmeye çalışılırken, iflaslar birbirini izledi. İşsizler ordusu hergün kabarırken, emekçi halkın alım gücü alabildiğince düşürüldü. Emekçi kitleler yaşamını sürdürememe konumuna itildi.

Devrimci güçlerin dağınıklığı faşist cuntanın saldırılarına karşı gereken karşılığın verilmesini sağlayamadı. Faşist cunta böylesine dağınık durumda yakaladığı devrimci güçlere karşı, gericiliğin tüm deneyimlerinden de yararlanarak gaddarca saldırdı. Emekçi kitlelere gözdağı verebilmek, korkutabilmek, devrimci mücadeleyi mümkün olduğunca gerilere itebilmek için, katliamın binbir çeşidi en insanlıkdışı boyutlarda uygulandı. Bu gelişmeler devrimci güçlerde tedirginlik yılgınlık, dağınıklık yarattı belli bir süre. Oluşan bu ortam faşist cuntaya karşı uygun tavrın takınılmasında olsun, komünist güçlerin birliğinde olsun, devrimci güçlerin ittifak yaklaşımlarınd olsun olumsuz etkiler yarattı. Ortam, sınıf savaşımının bir durgunluk dönemini getirdi. Dönem devrimci saflarda kıpırtılar yarattı. Kıpırtılar ideolojilerin netleşmesinin yanısıra, ideolojilere uygun kümeleşmelere gidilmesini sağlıyor yavaş yavaş.

Bu sorunların sorumluluğu, toplumsal muhalefet sahasında yer alan tüm güçlerindir. Elbette sorumlulukta pay eşit değildir. Ancak, sorumluluğun büyük payı, devrimci savaşımın önderi komünist güçlerindir. Çünkü komünist güçler, muhalefeti en sağlıklı tarzda, devrim için seferber etmenin yükümlülüğü ve gerekliliğiyle karşı karşıyadırlar. Bu açıdan komünistler, kendi birliklerinin sağlanmasının yanısıra, devrimci güçlerin de ortak bir savaşım programı çerçevesinde örgütlenmesinin sorumluluğuyla da yükümlü olmalarına karşın, bunu yerine getirememişler ve cuntanın toplumsal muhalefeti sindirmesinde avantajlı bir konuma gelmesini engelleyememişlerdir.

GÜNCEL GÖREVLERİMİZ VE DEVRİMCİ GÜÇLERİN BİRLİĞİ

Türkiye işbirlikçiliği tekelciliği, ne tür yönelime kalkışırsa kalkışsın bunalımını atlatamıyacaktır. Yapacağı her girişim, toplumsal muhalefetin daha genişlemesini, daha kabarmasını getirecektir. Nitekim, 24 Ocak kararlarıyla başlayıp 12 Eylül faşist askeri darbesiyle kalkıştığı yönelim umudu sonuç vermemiş, bunalımı derinleştirmekten başka işe yaramamıştır. Hakim sınıflar arası çatışmada en büyük tekeller her yöntemle paylarını azamileştirmeye çalışırken, payları azalan kesimlerin muhalefetleri karşısında zaman zaman geri adım atma zorunda kalmışlardır. Ancak ekonomik konjuktürün buna olanak tanımaması yönünden girişimler yarı yolda terkedilmek durumunda olunmuştur. Faşist askeri diktatörlüğün ekonomik ve siyasal alandaki tüm baskıları, emekçi halklarımızı aldatma, hedef şaşırtma girişimleri halklarımızın kapitalizmin dişlileri arasında ezildiğini görmelerine engel olamamıştır.

Dünya genelinde gerici güçler, konumlarının hergün artarak kötüleşmesi sonucu yok olmaya karşı dirençlerinde daha da vahşileşmektedirler. Dünya demokrasi güçleri toplumsal gelişimin önüne dikilmeye çalışılan her engeli koşullarına uygun aşma doğrultusunda, tüm dinamiklerini son gücüyle seferber etmektedirler. Bu durum, gerici güçlerin egemen oldukları tüm alanlarda, zulmün çağlardan beri edindiği deneyimlerle emekten yana güçlere saldırmasını, buna uygun yönetimlerin kurulmasını ve bu kurulan yapılarla da dünyayı kana bulama anlayışlarını oluşturmaktadır. Türkiye'de de bu konuma uygun yapılanma, gerici güçler açısından zorunluluktur. Bu zorunluluğa ülke koşulları da eklenince 12 Eylül'le oluşan yapı daha da vahşileştirilerek sürdürülmeye çalışılacaktır. Nitekim çok uluslu organizasyonlarla birlik ve Türkiye işbirlikçi tekelciliği, saltanatlarının sürmesi için her türlü düzenlemeye gitmektedirler. Bu doğrultuda uygulamalarını kılıflayacak, ileriki uygulamalarına zemin olacak, başarabildiklerince kitleleri aldatabilecek anayasal düzenlemelerini binbir baskı, tehdit aracılığıyla onaylatma girişimine başvuruyorlar.

Yaşadığımız ortam devrimci güçler açısından hala yığınla çözüm bekleyen sorunların bulunduğu bir dönemdir. Görevlerimiz: Devrim hedefinin bulanıklaşmasına kesinlikle olanak tanımayacak her türlü girişimle faşist diktatörlüğün uygulamalarına karşı çıkmak; devrimci sınıflara mensup kitlelerin nesnel konumlarına uygun tavır takınmaları için bilinçlendirme, örgütleme ve mücadeleye sokma çabalarını hızlandırmak, komünistlerin birliğini, devrimci güçlerin ittifakının sağlanması yönünde ilkeli, esnek, koşullara uyumlu girişimlerde bulunmaktır.

Faşist askeri diktatörlük, işbirlikçi tekelciliğin çıkarlarının ikamesi yönünde ekonomik, siyasal ve toplumsal alanlarda en gerici, en barbar uygulamalara gitmektedir. Bu uygulamalar ülkemizde yaşamını sürdüren tüm ulus ve azınlıkların emekçilerini hedeflemektedir. Oluşturulan yapı, hiçbir dönüşümle emekçi kitlelerin çıkarlarına uygun bir konum kazanamaz. Bu nedenle, mevcut oluşumun tek alternatifi devrimdir. Ne cuntaya giydirilecek yasal kılıf ve ne de tekelciliği şu ya da bu kesimiyle birlikte düşünülebi-

Kişisel yanıtlar

Marksist - Leninist bir p

12 Eylül darbesiyle ilgili olarak Demokrat Türkiye'nin açmış olduğu tartışma kampanyasına katılıyor ve içten duygularla destekliyoruz. Derginin açtığı tartışma kampanyasının olumlu bir adım olmasına rağmen 12 Eylül darbesinin sebep ve sonuçlarını ortaya koymaya yeterli olmayacağı kanısındayız. Bu sonuca varmamızın nedeni dergiler düzeyinde bir tartışmanın maddi bir güce dönüşemiyeceğidir. Burda kısa keserek sorulan sorulara verilen yanıtlarımıza geçelim.

(Sorulara verilen yanıtlarımız oldukça kısadır. Bunun nedeni tanınan olanağın kısa olmasıdır.)

"12 Eylül darbesine nasıl gelindi?" Yanıtımız iki noktada toplanmaktadır.

a) Orta-Doğu'daki son siyasal gelişmeler ve Türkiye'nin stratejik öneminin artması.

b) Türkiye'deki ekonomik ve siyasal gelişmeler.

a) Orta Doğu'daki son siyasal gelişmeler ve Türkiye'nin stratejik öneminin artması:

Son yıllarda kapitalist emperyalist sistem içindeki çelişkilerin hızla derinleşmesi, emperyalist tekeller arası egemenlik ve sömürü savaşımını keskinleşmesini beraberinde getirmiştir. Derinleşerek sertleşen emperyalist sistem içindeki çelişkilerin büyümesi emperyalist ekonominin içine düştüğü bunalımın tabi sonucudur. Emperyalistler arası çelişkilerin alevlendiği temel alanlar: Dünya küresindeki zengin petrol yataklarının bulunduğu alanlarla stratejik öneme sahip bölgelerde merkezileşmektedir.

Orta Doğu buna somut bir örnektir. Orta Doğu'da zengin petrol yataklarının bulunması ve stratejik bir konuma sahip olması, Emperyalistlerin bütün dikkatlerini üzerine çekmektedir. ABD'li emperyalistler geçmişte ve bugün Orta Doğu'ya tek başına hakim olmayı, dış politikalarının merkezine oturtmuşlardır. ABD emperyalistlerin Orta Doğu'daki güvenilir kalelerinden olan İran'ı kaybetmesi, büyük bir darbe yemesi idi. Orta Doğu'daki bazı gerici devletler dört başı mamur gibi ABD emperyalistlerinin hizmetinde bulunmamaları ve bezirganca bir politika uygulamaları, ayrıca Sovyetlerin Orta doğu ve Balkanlarda nüfuz kazanımları Türkiye'nin stratejik önemini arttırdı. Türkiye'de yaşanan mevcut siyasal ortam, ABD emperyalistlerin Ortadoğudaki çıkarları açısında tehlikeli bir durum oluşturmaktaydı. Kelimenin tam anlamıyla ABD için güvenilir bir ortam bulunmamaktaydı. ABD'nin emir ve isteğiyle 12 Eylül askeri faşist diktatörlük gerçekleştirildi. **Faşist cunta dış politikasının merkezine ABD'nin Ortadoğudaki bekçilik görevini koydu.**

b) Türkiye'de ekonomik ve siyasal gelişmeler:

12 Eylül askeri darbesinin oluşmasına yolaçan en temel etmen, ülkede varolan ekonomik ve siyasal krizdi. 1970' yıllardan sonra ülkede kalkınma hızı bir hayli düşmüş dış borçlar açığı bir hayli büyümüştü, enflasyon %150'lere varmış ve Türk lirası diğer paralar karşısında umulmadık değer kaybına uğramıştı. Birçok işletme hammadde yetersizliğinden kapanmış, üretimde büyük düşüş baş göstermiş ve birçok firma 1970-1978 yılları arası iflas etmiştir. Daha doğrusu, Türkiye ekonomisi **"Cumhuriyet"** tarihinde görülmemiş ekonomik kriz içine sürüklenmişti.

İçinden çıkılması mümkün olmayan ekonomik kriz toplumsal ve siyasal yapıda kendisini bütün çıplaklığıyla gösterdi. Devletin otoritesi tamamen sarsılmış, kitlelerin devlete olan güvenleri bir bütün olarak kaybolmuştu. Yaşanan siyasal kriz kendisini parlamentoda daha açık ve net olarak gösterdi. Parlamentoda para karşılığında milletvekili transfer edilirken, Cumhurbaşkanı seçimi turları birbirini kovalıyordu ve hükümet değişiklikleri günlük olaylar haline geldi.

Siyasal üst yapıda herşeyin arap saçına dönüştüğü bir ortamda, Faşist generaller devrimci muhalefetin konumunu da gözönüne alarak 12 Eylül Askeri darbesini gerçekleştirdiler.

Türkiye işçi sınıfının ve ezilen emekçilerinin mücadele düzeyi gerici iktidarı yıkmaya alternatif değildi. 12 Eylüle gelindiğinde devrimci parti ve gruplar yanlış politikaları sonucu emekçi yığınlarda ve özellikle işçi sınıfında soyutlanmıştı. Faşist generallerin 12 Eylül'de iktidara el koymalarının sebebi ülke içinde burjuva partilerinin içinde bulunduğu derinleşmiş siyasal bunalımla Türkiye'deki büyük ekonomik krizdi. Dışta ise Türkiye'nin ABD emperyalistleri için Ortadoğu ve Balkanlarda stratejik öneminin artmasıdır.

12 EYLÜL ÖNCESİ DEVRİMCİ HAREKETİN HATALARI:

12 Eylül askeri faşist darbesinden sonra bütün sol'un birleştiği temel nokta, devrimci hareketin ağır bir ye-

lecek herhangi bir çözüm, emekçi halklarımızın çıkarının ifadesi olmayacaktır. Öyleyse mücadele perspektifimizi faşist diktatörlüğün devrimle devrilmesi biçiminde oluşturmamız, işçi sınıfı, emekçi kitleler adına hareket ediyorsak bir zorunluluktur. İşçi sınıfının bağımsız çizgisinin şaşmaz savunucusu olan biz THKP-C (Acilciler)'in mücadele perspektifi de budur.

Gerek işçi sınıfımıza, gerekse de diğer devrimci katmanlara kurtuluş bilinci hala yeterince ulaştırılmamıştır. İşçi sınıfımız ve diğer emekçi güçlerin içinde bulundukları öznel konumları, nesnel konumlarıyla çelişkili durumdadır. Devrimi gerçekleştirecek bu güçlere devrim bilincinin ulaştırılması, nesnel konumlarına uygun tavır takındırılmaları komünistlerin ve diğer devrimci güçlerin temel görevlerinden biridir. Biz THKP-C (Acilciler) bu doğrultuda işçi sınıfımızın birliğinin, örgütlülüğünün sağlanması yönünde diğer devrimci katmanların devrim için seferber edilebilmesi için elimizden geleni, bugüne değin yaptığımız gibi, bundan böyle de yapmaktan geri durmayacağız.

Her devrimin temel sorunu, ittifaklar sorunudur. Ülkemizin özgülü ittifakların bel kemiğini oluşturan biz komünistlere başka görevler de yüklemektedir. Çeşitli nedenlerle dağınık olan komünistlerin birliğinin de sağlanmasıdır bu. Birlik ve ittifak sorununa yaklaşım, diğer sorunların çözümünde önemli bir etkiye sahiptir. Bu açıdan sağlıklı ve dikkatli hareket etmeyi gerektirmektedir. Böylesi öneme sahip olan bu soruna kısaca bakışımızı koyalım;

Komünistlerin birliği; ülkemizdeki çarpık gelişim her alandaki etkisini komünist ideolojnin kavranmasında da göstermektedir. Kavranmadaki çarpıklık örgütlenmeye yansımaktadır. Bu durumda komünist ideolojiye, kimi eksiklikleriyle de olsa savunan ya da savunmaya çalışan örgütlenmeler ve bireyler mevcuttur. Bu objektiflik komünist güçlerin birliğinin sağlanması için, bu güçleri ilkeli, ideolojik anlamda nitel farklılığın olmadığı anlayışların savunularak, birliğine yönelerek mümkündür. Biz THKP-C (Acilciler) uzun zamandan beri savunduğumuz ve hayata geçirilmesi için girişimlerde bulunduğumuz bu anlayışımızı, bundan sonra da sürdüreceğiz Yani komünist yada komünizme yönelimli örgütler ve örgütlülük dışı olan güçlerle çeşitli platformlar yaratarak, komünistlerin birliğinin sağlanması çabalarımızı sürdüreceğiz.

İttifaklar sorunu: Komünistlerin ittifaklarda gözden uzak tutmaması gereken sorun ittifakın devrim amacına her koşul altında hizmet etmesidir. Bu nedenle, girişilecek her ittifakta devrim amacı sürekli ön planda tutulmak zorundadır. Bizim de anlayışımız budur. Her soruna yaklaşımda devrimin propagandası ve örgütlenmesi yapılmalıdır. Bu ittifaklar sorununda da böyledir. İster geçici, ister devrimi gerçekleştirecek ittifak olsun perspektif bu olmak zorundadır. Diğer bir önemli yan da ittifak güçlerinin seçimidir. İttifak güçlerinin seçiminde kıstasımız, devrimde çıkarı olan sınıfların, devrim için bir araya getirilişidir. Devrime karşı olan güçlerle yapılacak ittifaklar, devrim sorununu bulanıklaştırdığı gibi, devrimde çıkarı olan güçlerin de alehinedir. Anti-faşist, anti-tekel içerikli demokratık halk devriminin gündemde olduğu ülkemizde bu güçler, proleterya, yoksul köylülük, kır ve kent küçük burjuvazisi, tekellerle organik bağı olmayan orta sermaye kesimi ve devrimden yana olan aydınlardır.

Komünistlerin birliği, devrimci güçlerin cephesinin sağlanabilmesi için güçlü eğilimlerin bulunduğu bir evredeyiz. Bu eğilimin geliştirilip güçlendirilmesi için herşey yapılmalıdır. Ancak, deneyimsizliğin, eksikliklerin ve çeşitli olumsuzlukların doğurabileceği zaaflardan kaçınılmalıdır. Zaaflardan kaçınamamak, kaçınılmaz olarak ilerdeki hataları üretecektir.

Örgütümüz THKP-C (Acilciler) komünistlerin birliği yönünde gerek örgütlerle, gerekse de örgüt dışı kalan güçlerle diyolag içindedir, diyaloğu sürdürecektir. Ülkemizde bugüne dek ilk kez oluşturulabilmiş, devrim hedefli programatik ilkelerde anlaşan örgütlerden oluşan Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi (FKBDC) içinde yer alarakta, devrimci güçlerin oluşturacağı cephe için üzerine düşeni yapmıştır örgütümüz. Bunların daha geniş boyutlarda sağlanabilmesi içinde görevlerin en ağırlarının altına girmekten çekinmeyeceğiz.

Faşist Askeri Diktatörlüğün Manevralarına Devrimle Engel Olalım
Faşist Cuntayı Devrimle Devirmek İçin İleri
Yaşasın Dünya Demokrasi Güçleri
Kahrolsun Dünya Gericiliği
Yaşasın Komünistlerin Birliği - Devrimci Güçlerin Cephesi
Bütün Ülkelerin İşçileri, Anadolu Komünistleri Birleşin

ALİ KASIM
THKP-C (ACİLCİLER)
GENEL SEKRETERİ

...i yaratılmalıdır

Hüseyin Dişkaya - Celal Peköz

nilgi almasıdır. Bu madalyonun bir yüzüdür. Diğer yüzü, yenilgiye yol açan koşulları incelemek ve nedenlerini arayıp bulmaktır. Görüşümüze göre yenilgi, örgütsel olduğu kadar ideolojik ve politiktir de. (Marksist Leninist ideolojinin yenilgisi değildir) Yenilgiye yol açan koşullar ve nedenler üzerinde devrimci hareketi birleştirmek sorunun can alıcı yanıdır. Türkiye'de uzun ve çetin kanlı bir mücadele deneyi devrimci duygular üzerine kurulu, devrimci mücadelenin yenilgisini acımasızca gerçekleştirdi. Her ideolojik ve politik yanlışlıkların pratik cezasını beraber taşıyacağı olgusunu bir daha kanıtladı.

Heyecanlı ve hareketli bir atmosferin içinde çok şeyin yapıldığı görünümü yarataılmaya çalışıldığı,ama çok az şeyin yapıldığı bir ortamda, Türkiye "sol" hareketi hiçbir zaman küçük burjuva ufkunu aşmadı. Yaşanan her anın somut özelliklerinin hesabını yapmadı nesnel durumun özüne uygun somut proğramlar ve perspektifler yaratılmadı. Somut siyasal amaçların somut koşullarda belirleneceği prensibine uygun davranılmadı. Körükörüne biraraya getirilen tümceciklerle yeni ayrılıklar yaratıldı. Sözcük oyunlarıyla, arapça ön takılarla "derin" ayrılıklar körüklendi. Aydınca söylevlerle, soyut mantıki oyunlarla yeni bir teori yaratma adı altında saçma sapan görüşler ve platformlar oluşturuldu. Ülkemizde küçük burjuva oportünistler ve maceracı akımların türlerinin bolluğu inanılmayacak seviyeye ulaşmıştı.

Kalabalıklara yönelmiş perspektiflere daha fazla güven duyuldu. Siyasal gerçeklerle karşı karşıya gelinmek için cesur davranılmadı. Leninizmin "az olsun öz olsun" ilkesi çiğnendi, ileri sürülen platformlarda, ideolojik perspektiflerde hesaplı kitaplı ve somut yaklaşım örnekler verilerek geniş kitleleri ve devrimcileri etkileyecek mücadelelere girilmedi. Zamanı geçmiş çekici terimler ile duygulara hitap edildi. Bireysel terörle devletin zayıflatılacağı görüşü hayli toprak buldu. Silah sıkmak, bomba patlatmak, soygun yapmak ve tek tek adam öldürmek mücadelenin merkezine oturttular. İşçi sınıfı adına çokça konuşuldu. Ama örgütlenmesi unutuldu. İşçi sınıfı örgütlenmesi grevlere ve direnişlere yan destek olmakla sonuçlandı.

Devrimci gruplar ve parti arasında çıkan çelişkilere doğru çözüm yöntemleri getirilmedi. Karşılıklı karşı devrimci değerlendirmeler gibi ucuz suçlamalar güçlü bir şekilde gelişti. Karşı devrimciler arasındaki çelişki şiddetle çözülür mantığı sol içinde silahlı çatışmalara dönüştü. Leninist örgütlenme adına herkesin herşeyi bildiği bir ortam yaratıldı.

Bu da cuntanın işini kolaylaştırdı.

Kısaca söylediklerimizi tek cümleyle özetliyecek olursak 12 Eylül öncesi sol hareketin bütünü örgütsel politik ve ideolojik olarak bunalım içerisine sürüklenmişti. 12 Eylül'de sonra yaşanan bunalım iflasla sonuçlanmıştır.

PARTİLEŞME VE CEPHELEŞMELERLE İLGİLİ OLARAK GÖRÜŞLERİMİZ

Görüşümüze göre solun ideolojik birliğinin oluşmasının nesnel koşulları yoktur. Kendi içinde çok yönlü cephelere ayrılmış olan devrimci hareketi bir parti etrafında örgütlemek mümkün değildir. 12 Eylül faşist darbesinden sonra yaşanan ağır yenilgi sonucu, küçük burjuva parti ve gruplar hep bir ağızdan birlik ve cephe bağırmaya başladılar. **Yenilginin kaynağı salt devrimci hareket içindeki, eylem birliğinin olmayışına bağlamak bizi büyük yanlışlıklara götürür düşüncesindeyiz.**

Bugün derme çatma eylem birlikleri ve direniş cepheleri oluşturulmaya çalışılmaktadır. Görüşümüze göre bu geçici bir hevestir. Yıkılmaya mahkumdur. Parti sorunu Marksizim-Leninizm bilimiyle donatılmış bir grup, uzun vadeli ve çetin mücadelelerden sonra partiyi inşa edebileceği kanısındayız.

Bugün yaratılmasının nesnel koşulları olan Marksist-Leninist bir grup, politikasıyla, ideolojisiyle, örgütlenmesiyle mevcut parti ve gruplar üzerinde etkinlik sağlamadan devrimci hareketin ciddi toparlanmasından bahsedilemez.

Bugün cephe oluşturmanın nesnel koşullarının olmadığı kanaatindeyiz. Örgütlerin dağıldığı, ağır yenilgilerin alındığı, sınıf mücadelesinin alabildiğine gerilediği, hatta sıfıra düştüğü bir ortamda cepheler oluşturulamaz. Bugünkü sorun devrimci parti ve gruplar arasındaki ideolojik, politik ayrılıklar üzerinde samimi ve dostça çok yönlü bir tartışmaya girilmelidir. Ancak böyle bir çaba devrimci grupları yakınlaştıracak ve güçlü eylem birliklerinin temelini oluşturacaktıtır.

KAWA - KPSK

12 Eylül: Tekellerin tam hakimiyeti

Türk Egemen sınıflarının yönettiği ekonomi göbekten emperyalistlere bağlı olduğu için en küçük sarsıntıdan bile büyük yaralar alır. Tefeci emperyalist tekellerin borsa oyunlarından döviz kurlarından petrol fiyatlarından hatta bir Amerikan şirketinin horozlanmasından veya bir bankerin kaçmasından acze düşen Türk Ekonomisi ve sahipleri başka pazarlara yönelmeyeceği için **"ulusal pazarlar"**ı içindeki işçi ve emekçi halka dadanır durur. Daha fazla fedekarlık, daha fazla **"kemer sıkma"** boğaz sıkmaya kadar varır. 24 Ocak kararları ve 12 Eylül darbesi ile tekellerin krizi atlatıp daha da palazlanması için bir taraftan sömürü yoğunlaştırılırken diğer taraftan işçi sınıfının ve emekçi halkın buna karşı direnme olanaklarını yok etti, aynı zamanda tekel dışı burjuvaziyi de tasfiye ederek tekellerin tam hakimiyeti sağlanmıştır.

1960'lardan itibaren hızla türeyen holdingler, 1970'den itibaren Türk ekonomisinin vazgeçilmez unsurları olur ve tekeller 12 Mart cuntası ile ekonomik ve siyasi hayatı, değişen büyüyen yeni ihtiyaçlarına göre yeniden düzenlerler. 1980'e gelindiğinde, ekonominin tek hakimi durumuna gelen tekeller, siyasi hayatın da tek hakimi olmak isterler. İşte 12 Eylül cuntası ile bu amaçlanmıştır.

Emperyalistler ve işbirlikçileri krizin faturasını ilk elden sömürge ve yarı-sömürge halklarına ödettirmeye çalıştıkları için, ilk karşı koyuşta sömürge ve yarı sömürge ülklelerde görülür. 1970'ten bu yana dünyamızda görülen kabarışlar bunun kanıtıdır. Ortadoğu, Latin Amerika, Afrika, Güney Doğu Asya'daki halklar emperyalistler ve birlikçilerine ağır darbeler indirmektedir. Hiç bir halk köleliği ve yoksulluğu kabullenmez. Dünya Halkları kapitalist-emperyalist sistemin bunalımının faturasını değil ama, özgürlüğün ve refahın bedelini ödemeye her zaman olduğu gibi hala ödüyorlar, daha da ödemeye hazırdırlar.

1974'ten sonra Türkiye ve Kürdistan'daki gelişmelere bakalım. Kürdistan işçi sınıfı hareketi doğuyor. Türkiye'de ve Kürdistan'da devrimci kabarış yükseliyor. Marksizm-Leninizm kitleler içinde enine boyuna gelişiyor, örgütlü maddi bir güç haline geliyor. Kitleler yoğunlaşan ekonomik sümürü siyasi baskı ve katliamlara karşı örgütlü veya kendiliğinden kanuni veya kanunsuz direniyorlardı. Kürdistan halkı yıllardır özlemini çektiği uğruna yüzbinlerce şehit verdiği bağımsızlık ve demokrasi talebi devrimci coşku içinde somutlaştı. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelsinin başına yıllardır çöreklenen feodal burjuva sınıf tarihin çöplüğüne atılarak ulusal mücadele devrimci özüne kavuştu. Bu 12 Eylül öncesi en önemli olgudur. Çünkü yıllardır faşist milliyetçiler tarafından örülen Türkiye ve Kürdistan halkı arasındaki düşmanlık duvarları yıkılmaya başladı. İttifakları dinamitlenen iki doğal müttefik Türkiye devrimci demokrasi güçleri Kürdistan ulusal devrimci güçleri arasında canlı mücadele ilişkileri geliştirdi. Türkiye ve Kürdistan halklarının kurtuluş mücadelesi devrimcileri yol göstericiliğinde anti-emperyalist, anti-faşist, anti sömürgeci niteliğe kavuştu ve sömürgeci faşist diktatörlüğe karşı demokratik halk iktidarı alternatifini koydu. Halkların devrimci güçleri henüz güçlü siyasi askeri ve birleşik cephe gibi iktidar organlarını yaratamamalarına rağmen Türkiye ve Kürdistanın bir çok yöresinde ikili otorite doğmuştu. Bir taraftan Türkiye ve Kürdistan halklarının devrimci otoritesi diğer taraftan sömürgeci faşist hakim sınıfların otoritesi yan yana iç içe biribirinin inkar iki otorite.

Sömürgeci faşist güçler elbette bu devrimci gelişmeye tahammül edemiyeceklerdi. Önce Türkiye ve Kürdistan'da halk arasındaki suni çelişkileri mezhep çelişkisini, aşiret çelişkisini körükleyerek halkın birliğini önlemeye çalışırken diğer taraftan sivil cinayet mangalarını devrimci güçlere saldırttılar. Halkları yıldırmak için kitle katliamlarını tertiplediler.

Egemen sınıflar artık yönetemez duruma gelmişlerdi. Egemen sınıflar arasındaki çelişkiler de keskinleşmişti. Halk güçleri karşısında iyice aşınan devlet mekanizması da tam olarak işleyemez, halka karşı güçlü caydırıcı silah olmaktan çıkarılmıştı. **"Son Türk devleti"**nin son kozu militarist güçleri idi. Halkların devrimci mücadelesi karşısında aşındırılan devlet mekanizmasını onarmak, Türkiye ve Kürdistanlı devrimcileri imha ederek halkı yıldırarak, katliamlarla zulumla devrim mücadelesini engellemek, sınıf savaşını daha avantajlı oldukları askeri alana kaydırmak, karşı devrim kampındaki çelişkileri tali plana düşürerek devrimci demokrat güçlere karşı bir kumanda altında toplayarak topyekün sonuç alıcı saldırıya geçmek,tekellerin yeni ihtiyaçlarına uyumlu siyasi iktidar biçimi oluşturmak, ekonomik bunalımın faturasını halklara ödettirmek için egemen sınıflar adına beşli generaller çetesi iktidara el koydu. 12 Eylül'e böyle gelindi.

DARBENİN BAŞARISI VE SOLUN HATALARI

b- Biz darbenin başarılı olduğu kanısında değiliz. Darbenin başarısı, generallerin önüne koyduğu hedeflere vardığı anlamında ise bizce soru sahiplerinin bir yanılgısı sözkonusudur, yoksa faşist darbenin başarısı değil.

Çünkü cunta ekonomik krizi gidermek yerine derinleştirmiştir. Egemen sınıflararası çelişkilerin giderilmesi yerine derinleştirmiştir. Cuntanın en önemli görev olarak önüne koyduğu devrimci demokrat güçleri imha etme görevini kısmen başarmıştır. Bu konuda bütünüyle başarılı olamamıştır. Devrimci demokrat güçler çok büyük kayıplar vermiştir, ağır yaralar almıştır ama yok edilememiştir. Hareketimiz KAWA-KPSK nin ve gözlemliyebildiğimiz kadarıyla devrimci demokrat güçlerin sömürgeci faşist askeri diktatörlüğe karşı mücadelesi varlığını sürdürüyor. Bilinmelidirki, ağır yara almış varlığımız bile onların uykularını kaçırmaya yeterlidir.

Sözkonusu edilen cuntanın siyasi erki gaspetmesi, devlet mekanizmasını onarması, işçi sınıfının ekonomik demokratik kazanımlarının gasbı ve devrimci demokrat güçlere darbe vurması ise olsa olsa cuntanın kısmi başarılarından bahsedilebilir.

Darbecilerin bu kısmi başarıları kazanmasında solun izlediği politikanın rolüne gelince: Gerek devrim gerek karşı devrim birbirinin hata ve zaaflarından yararlanacaktır. Bu anlamıyla darbecilerin elde ettiği başarılarda solun içinde bulunduğu hata ve zaafların da payı vardır. Ancak belirtmek gerekir ki, sol içinde değişik çevrelerin sözkonusu hata ve zaaflardaki payları ve soruluklarıda değişiktir.

1- Reformizmin güçlü olması ve reformizme karşı sistemli tutarlı mücadelenin yürütülmemesi. 1974'lerden itibaren ortaya çıkan sahte alternatif ve "umutlar"a karşı mücadele yetersiz idi ve halkların düzene muhalefetleri devrimci potaya aktarılamadı, reformizm tarafından düzenin sınırları içine hapsedildi.

2 - Revizyonistlerin teslimiyetçi politikaları darbenin başarılı olmasında payları vardır. Eylem birlikleri önüne anti devrimci ilkeyi koyan bazı talepler uğruna mücadeleyi devrim mücadelesine tabi kılınması gerekirken, devrim mücadelesini "demokratik hak ve özgürlükler" uğruna mücadeleye tabi tutan politikaları, salt MHP'nin iktidar olmasını engellemeyi hedefleyen **"faşizme geçit yok"** anlayışları ile diğer faşist güçlere geçit veren orduyu anti-empeyalist ve kurtarıcı gibi gösteren politikaları genel olarak mücadele çizgisine teslimiyetçi politikaları cuntanın başarısında payları vardır.

3- Devleti parçalamayı ve iktidar olmayı hedeflemeyen salt cinayet örgütü ve MHP ve bağlı kuruluşları hedefleyen mücadele anlayışları ve bu doğrultuda kurulan komitelerin mücadele çizgisi, devrimci demokratik halk hareketinin hedefini yanlış tesbit etmesi nedeniyle cuntanın başarılı olmasında payı vardır.

4- Büyük kayıpların olmasına neden olan legalize olma ve illegal mücadleyi yeterince örgütleyememe.

5- Halk sınıf ve tabakalaı arasında demokrasi ilkesi uygulanamaması ve bu ilkenin devrimci hareketler arasında hayat bulamaması

6- Bazı siyasi yoğunluklar arasında suni çelişkilerin hortlaması ve sol güçler arasında çatışmaların politik sürtüşmelerin büyük boyutlara vardırılması.

7- İktidar devrimci şiddetle alınır ve kazanımlar devrimci şiddetle korunur. Türkiye ve Kürditan'da yoğun devrimci potansiyele rağmen, dağınık fakat büyük askeri imkanlara rağmen askeri örgütlenme yaratma görevi ciddi bir şekilde ele alınamaması. Karşı devrimin askeri gücüne karşı halkın alternatif devrimci askeri örgtlenmesi ve T.C.'nin ordusu ile er veya geç nihayi hesaplaşma gündemlenmedi. Devrimin gücü küçümsendi. Oysa bu gün yakalanan silah askeri araç ve gerçlerin, yakalanan savaşçıların miktarı ile hala darbecilerin eline geçmemiş bir o kadar askeri araç, gereç ve savaşçılar gözönünde tutulursa devrimci güçler toplam olarak küçümsenmiyecek askeri imkanlara sahiptiler. Ancak devrimci güçler askeri örgütlenmeyi gerçekleştirmeyi ciddi olarak hedeflemediler.

8- Halkların devrimci muhalefetini bir çatı altında toplayarak sömürgeci faşist diktatörlüğe karşı seferber edebilecek anti-emperyalist, anti-sömürgeci, anti-faşist birleşik direniş cephesi yaratılamaması.

Bütün bu hata ve zaafların sonucu olarak 12 Eylül darbesi olurken devrimci güçler direnme yerine geri çekilme kararları aldılar. Bu hata ve zaaflar içinde devrimci güçler başka türlü de yapamazlardı, bu durumda doğru olan düzenli disiplinli geri çekilme olabilir.

b- Herşeyden önce Türkiye ve Kürdistan işçi sınıfının ve anti-faşist, anti-sömürgeci güçlerinin siyasal birliği salt günümüzde değil hiç biz zaman sağlanamamıştır. Kürdistan işçi sınıfı 1975'lere kadar kendi örgütünden yoksundu ve KPD gibi burjuva milliyetçi akımın peşine takılırken, Türkiye işçi sınıfı ve emekçi halkı burjuva milliyetçi akım kemalizmin peşine takılmıştı. 1975'lerden itibaren Türkiye ve Kürdistan'da M-L.nin etkinleşerek yaygınlaşması ve burjuva milliyetçiliğine karşı mücadele bir yakınlaşma sağlamışsa da yılların biriktirdiği ve hala burjuvazinin geniş imkanları ve yoğun saldırıları ile oluşturulan ulusal çitlerin yıkıldığı söylenemez.

İkinci olarak işçi sınıfının ve devrimci güçlerin bölünmüşlüğü uluslararası düzeydedir ve bunun Türkiye ve

Devamı sayfa 15'de

YALANCININ MUMU

Antenler yalan söylüyorsa
Yalan söylüyorsa rotatifler

Olsa olsa yatsıya kadar söyler.

Hürriyet

Bonn Büyükelçiliği açıklama yaptı

"Devletimiz hakların baş savunucusu olacak"

● Büyükelçilik "Duygusal karar ve tepkilere kapılınmaması, kazanılmış haklardan vazgeçilmemesi" çağrısında bulundu.

BONN, (Hürriyet)- Almanya'da son günlerde "dönüş politikası"nın Türkler üzerinde yarattığı tedirginlik nedeniyle bir açıklama yayınlayan Bonn Büyükelçiliğimiz, "Devletimizin her türlü düzeyde çaba göstererek hakların baş savunucusu olacağının bilinmesini isteriz" dedi.

Büyükelçiliğin açıklaması şöyle:

Bonn Büyükelçiliği
Basın Müşavirliği

"Federal Almanya'da son günlerde kamuoyunda yabancı [illegible]

Vatandaşlarımızın herşeyden önce tedirginliğe kapılmamalarını, yıllar boyu alın teri ile çalışarak kazandıkları tüm haklarının korunması ve geleceklerinin garanti altına alınabilmesi için devletimizin her türlü düzeyde çaba göstererek [illegible] baş savunucusu olacağının bilinmesini isteriz. Bu itibarla, [illegible]

ailelerinin geleceğine olumsuz yönde tesir edebilecek duygusal karar ve tepkilere kapılmamaları ve kazanılmış haklarından vazgeçmemeleri önem taşımaktadır. Sayın Başbakanımızın bizzat ifade ettikleri gibi, vatandaşlarımız bulundukları ülkenin yasal himayesi altındaki sosyal haklarından ve özellikle [illegible]

Gülerler Adama

Almanya'da hükümetin değişmesi ile entegrasyon falan bir kenara bırakılarak insanlarımızın nasıl geri döndürüleceği üzerine tartışmalar başladı. Türkiyeliler böylesi bir baskının altındaiken geri döneceklerin ellerindeki dövizleri düşünen Cunta, sözcüsü Bonn Büyükelçiliği'ni harekete geçirdi: Neymiş efendim "devletimiz hakların baş savunucusu olacak"mış... Gülerler adama, gülerler!

Yeni yaptıkları anayasayla işçilerin elindeki her hakkı alan, grev yapmayı imkansız hale getiren, başkaldıranlara işkence eden bir devlet, yani bizzat işçilerimizin hakkına göz dikmiş bir devlet nasıl olurda hakların baş savunucusu olabilir?!.

ÇİÇEK VERDİLER: Her gittiği şehirde, halkın büyük sevgi gösterileriyle karşılanan Devlet Başkanı Evren'e Erzurum'da çocuklar çiçek vermek için yarıştı.

Evren: Diktatörlük heveslisi değiliz

● Diyarbakır'da konuşan Devlet Başkanı "İstikbal Türkiye için parlaktır" dedi. Evren, siyasi partilerin, demokratik rejimin vazgeçilmez unsurları olduğunu ancak yegane unsur olmadıklarını belirtti...

BİLDİRİ HAZIRLADILAR: Anayasa'ya hayır kampanyası açan yasadışı aşırı sol ve sağ örgüt militanları binlerce kartpostal, broşür ve bildiri ile yakalandı. Yasadışı "Devrimci Halkın Birliği", "Proletaryanın Kurtuluşu", "TKP" ve "Akıncılar" örgütlerinin militanlarının evlerinde yapılan aramada çok sayıda silah da ele geçirildi.

50 "Hayır"cı gözaltında

● Anayasa'ya "Hayır" oyu verilmesi için ev ve işyerlerine kartpostal, broşür, bildiri dağıtan aşırı sol ve aşırı sağ örgütlere bağlı 50 militan kıskıvrak yakalandı...

MANTIĞA BAK HİZAYA GEL

Öyle bir mantık ki anayasaya hayır diyenler "Hayırcı" ilan edilip gözaltına alınıyorlar. Cuntanın şefi ise Diktatörlük heveslisi değiliz diyebiliyor. Evetden başka cevap, boyun eğmekten başka yol tanımayan düzen, diktatörlük değildir de nedir?..

Bu iki haberi yanyana yayınlayan Hürriyete de bravo doğrusu!..

HALKIMIZIN SİYASET CAMBAZLIĞI YAPMAYA NİYETİ YOKTUR!..

Ülkemizde eşi görülmemiş bir baskı ve sömürü sürdürülmektedir. Halkımız gittikçe yoksullaşmakta, işsizlik ve açlık artmaktadır. Yandaki örnek küpürler, boyalı basınımızdan alınmıştır. Burjuva basını bile, zaman zaman, halkımızın yürek sızlatıcı sefaletini itiraf etmek zorunda kalmaktadır.

Bütün bunlara rağmen başkanlar başkanı Cumhurbaşkanımız Kenan Evren Paşa bakın ne diyor: Evde, işyerinde, sokakta siyasi meselelerle uğraşmayın!..

Evren şunu çok iyi bilmektedir. Halkımız siyasetle uğraşırsa kendilerinin yaptığı gibi siyaset cambazlığı yapmayacaktır. Ezilmişliğinin sebebini sorup, araştıracak, sorunlarını evde, işyerinde, sokakta konuşacaktır. Öyleyse 'nedir Evren beyin sözlerinin anlamı?..

İşsizlik coğalsa da, evsiz, yakacaksız, doktorsuz, öğretmensiz kalsanız da, biz sizi iliklerinize kadar sömürsek de, siz evde, işyerinde, sokakta bu meselelerle uğraşmayın.

Merak etmeyin sayın Evren halkımızın hayatı sorunlarının çözümlenceği, güzel günler gelecektir. O zaman tıpkı sizin söylediğiniz gibi olacak insanlarımız evde, işyerinde, sokakta hayatı sorunları üzerine konuşmayacaklardır. Çünkü buna ihtiyaç kalmayacaktır. Çünkü yöneten bizzat kendileri olacaktır. Çünkü bu sorunlarını çözmüş olacaklardır.

Ama "o" zaman geldiğinde sizin Osmanlı Padişah'larından kalma tahtınızda, tahtakurularından başka bir şey kalmıyacaktır!..

"TEK ÇAREM BUYDU" [illegible] (Fotoğraf- Reşit ÇAĞLAYANGİL- İZMİR)

Ameliyat faturasını görünce çocuğunu hastaneden kaçırdı

İşsiz kalan genç kadın kucağında yavrusuyla kendini nehre attı

GECEYİ DIŞARDA GEÇİRDİLER: [illegible]

Sokağa atıldılar

Tezek bile 50 lira

BU KOKAYAKIT KULESİ 40-50 BİN LİRA

Öğretmensiz okulda bekçi ders veriyor

● Kayseri'nin İncesu İlçesi'ne bağlı Avşarobası Köyü'ndeki 51 küçük öğrenci 2 yıldan beri öğretmen yüzüne hasret...

Evde, işyerinde sokakta siyasî meselelerle uğraşmayın

İstanbul Ticaret Odası fiyat araştırması yaptı

Pahalılık Eylül'de tırmandı

● Araştırma sonuçlarına göre fiyatlar yılbaşından bu yana yüzde 18,9 arttı. Eylül ayındaki artış ise yüzde 3,3

● En hızlı artış yüzde 5.9 ile giyim eşyalarında görülürken, kış ardesinde ısınma ve aydınlatma fiyatları da yüzde 3.6 yükseldi

● HABERİ EKONOMİDE

ÖNCE ONURUMUZ

Sema POYRAZ

Genelkurmay Sıkıyönetim Askeri Hizmetler Koordinasyon Başkanlığının 10.2.81 tarihinde Türkiye radyo ve televizyonlarında ve sonra da gazetelerde yayınlanan bildirisi ile ben ve diğer dört sanatçı Türkiye'ye dönmeğe ve güvenlik kuvvetlerine teslim olmaya çağrıldık.

Yapılan suçlamanın özeti şöyle: "Türkiye' deki aşırı sol örgütlerin paralelinde görüş ve davranış içerisinde bulunmak, 12 Eylül Harekatından sonra Türk vatanı aleyhindeki zararlı faaliyetleri yurtdışında da sürdürmek."

Teslim olmazsam Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığından atılacağım.

-Bana yardımcı olacağını zannettığım kişiler yanıma gelmeye bile cesaret edemiyorlar.

-Askeri Cuntanın bu davranışından gurur duyman lazım. Türkiyeye bir gün kahraman olarak döneceksin.

-Hadi kız meşhur oldun.

-Vatandaşlıktan atılacak başka kimse kalmadımı sanki ? O da ne yapmış ki ?

-Arkamdan fısıldanarak konuşulanlar ve yüzüme söylenilenler.

Son zamanlarda genel pasifizm içinde olan bazı sol görüşlü arkadaşlar için yeni bir fırsat, bir iki bildiri çıkarmak için. Ve işte böyle anlar, olaylar insanları, kimlerin gerçek dost olduğunu daha iyi tanıtıyor bana, sonsuz acı vererek.

Senelerdir Türkiyeye gidemeyen, Türkiye özlemini Rakı sofralarında, veya Yunan adalarında karşıdan Türkiyeyi seyretmekle gidermeye çalışanların bunalımına girmek istemiyorum. Her şeyi göze alıp dönmek istiyorum.

-Türkiyede siyasi tutuklu sayısı her geçen gün artıyor.

-Mahkemeler dürüst yargılama yapmıyor.

-İskencede ölenler.

-İdam taleplerinin artışı.

Türkiyeden gelen haberler bunlar, dönmeye cesaret edemiyorum açıkçası.

"Keşke beni vatandaşlıktan atsalar da Almanya'da kalabilsem."

Teselli edermişcesine sık sık söylenen bir cümle.

Asıl değinmek istediğim konuya girebilmek için uzun bir giriş oldu farkındayım. Teselliye kalkan bir çok arkadaşın düşünmedikleri veya düşünmek istemedikleri bir konu var. Almanya da yabancı olarak, özellikle de bir Türkiyeli olarak yaşamanın sorunları.

-Almanya da yabancı düşmanlığı artmış öyle mi ?

Görüş açısı geniş, ilerici Alman arkadaşlardan gelmesi böyle bir sorunun beni şaşırtıyor.

Gittiğim bazı lokantalarda bize servis yapılmadığını, alışveriş de sıra bende olduğu halde satıcı kadınların beni atlayıp arkamdakilerine ne arzu edersiniz ? diye sormaları, tesadüfen ayağına bastığım için; metroda yakama sarılıp sizleri kurşuna dizmeli diye bağıran yaşlı alman kadınları, başımda yemeni olduğu için Berlin' in en lüks caddesinde faşist bir Almanın beni yumruk atarak yıkmasını anlatıyorum. İnanamıyorlar.

Geçenlerde Gerhard Kromschröder diye bir gazeteci Türkiyeli işçi kılığına girip Almanların yabancı düşmanlığını araştırmış ve deneyimlerini Stern dergisinde anlatmış. Benim anlattıklarımı abartıyor diye düşünenler; neyseki Stern de çıkan yazıdan sonra biraz düşünmeye başladılar. İki sene önce gazeteci bir kadın arkadaşla kılık değiştirip ayni araştırmayı yapmıştık. Bizim izlenimlerimizi basacak dergi bulamadık. Belki de Alman olmadığımız için.

"Almanlar da haklı. Entegrasyon için hiç gayret etmiyoruz ki, öz eleştiri yapmak gerekir"diyen arkadaşlar var.

Nasıl bir entegrasyon olacakmış merak ediyorum. Çocuk olarak geldiğim bir ülke Almanya. Hiç bir ön yargım olmadan. Ama her gün sana yabancı olduğunu vurgulayan, seni aşağılayan bir toplumun içerisindesin. Ön yargılar nasıl gelişirmiş onu iyice kavradım.

Annemle alış veriş ettiğimiz büyük mağazalarda kaç kere bir şey çaldık mı diye torbalarımızı araştıran dedektifler geliyor aklıma. Donup kalırdım utancımdan. Annem bildiği bir kaç Almanca kelimeyle bağıra bağıra savunurdu bizleri. Bense olay oldu, herkes bizi izliyor diye şaşkına dönerdim, tek arzum olay yerinden kaçmak olurdu. Bu sefer de annem -niye susuyorsun ? diye banaçıkışırdı.

Geçenlerde kız kardeşimle büyük bir mağazada alış verişte idik. Günlerden cumartesi. Müthiş bir kalabalık içindeyiz, aman hemen dışarı çıkalım diye acele ediyoruz. Kardeşim birine çarptı. Özür dilerim diyip yürüdü.

"Aşağılık Türk karıları" diye çirkin bir ses duyuldu arkamızdan. 40-45 yaşlarında Alman bir satıcı kadın bağıran.

"Sizler daha Nazi geçmişinizi unutmadınız değil mi?" diye sinirlenerek bağıran kız kardeşim."Lütfen sus diyorum", sinirleri iyice bozuk hiç dinlemiyor. "Burada şef satıcı kim ?" diye yüksek bir sesle sordum. Zayıf, uzun boylu, takım elbiseli gençten bir adam geldi yanımıza . Olayı kısaca anlatıp "Satıcılarınızı daha iyi bir eğitimden geçirin, müşteriye nasıl davranılır öğrensinler" dedim.

Olay büyüdü. Bize küfür eden satıcı kadın çağrıldı. Bizlerden özür diletildi.

Almanlarda genel olarak izlediğim bir olgu var - otoriteye karşı ses çıkarmama, boyun eğme eğilimi.

İstemeye istemeye bizden özür dileyen zavallı bir kadın.Ve bizlerdeki tatmin olma duygusu o andaki kişisel zafer. Almancayı ve Almanları bildiğimizden, kendimizi savunabilmek için uyguladığımız metodlar.

Bunlar bilinen şeyler, niye yazmış diyeceksenız.

Bağımsızlık ve demokrasi için verilen savaşımın yanı sıra aşağılanarak yıpratılmak istenen göç etmiş bizlerin, kişiliğimizi korumak için de mücadele vermek zorunda kaldığımızı, vurgulamak istedim. •

Baştarafı orta sayfada

Kürdistan'a yansıması doğal ve kaçınılmazdı. İşçi sınıfının birliğinin ve atifaşist, anti-sömürgeci güçlerin birliğinin sağlanamamasının özgül nedenleri kısaca, devrimci hareketler arası çatışma ve düşmanlık, grupçuluk, her hareketin kendi sınıf temeline oturmuş olgunluğa erişememiş olması, siyasi yoğunluklarda kendini dünyasının merkezine koyan küçük burjuva anlayışları hakim olması ve Kürdistan özgülünde feodal parçalanmışlığın ve feodal çelişkilerin devrimci güçlere yansıması vs. şeklinde belirtebiliriz.

OLUMSUZLUKLARDA PAYIMIZ

Bugün devrimci hareketler mücadelenin başında sınıf mücadelesinin bütün gereklerini layıkıyla yerine getirdikleri iddiasında değildirler. Ancak, devrimci hareketler arasında bir hesaplaşma olursa bugünkü olumsuzluklardan an az pay hareketimize düşecektir.

Bugün devrimci demokratik halk hareketinin karşılaştığı sorunlar ve olumsuzlukların kaynağında 12 Eylül öncesi ve 12 Eylül sonrası hata ve zaaflar yatmaktadır.

12 Eylül öncesi devrimci demokratik halk hareketinin zaaf ve olumsuzluklarını yukarıda 8 madde halinde saydık. Hareketimiz bunlardan 1,4,7 8. maddelerde sayılan hata ve zaafların ortak sorumluluğunu kabul eder. KAWA-KPSK darbeden bir ay sonra topladığı Ekim konferansında aldığı kararlarda bu doğrultudadır. Özgül olarak 3 dünya ihanet akımının, 1978 sağcı pasifist çizginin etkileri, hareketimizin sınıf mücadelesinin gereklerini yerine getirmesini engellemek istemiş ve bazı zaaflara yol açmışlardır. Örneğin, Parti, askeri örgütlenme ve eylem birlikleri konusunda.

Geçmişin yol açtığı bugünkü dağınıklık ve olumsuzlukların diğer bir nedeni bu olumsuzlukları ve dağınıklığı gidermede bugün yeterince derlenip toparlanma çabasının yetersizliği konusunda hareketimizin özgül bir hataya ve özel sorumluluğa sahip değildir. Ekim 1980 konferansının kararları doğrultusunda mücadeleyi sürdürüyor. Hareketimiz birleşik direniş cephesinin amacını derlenip toparlanma olarak tespit etmiyor, birleşik direniş cephesi iktidar organıdır.

3-a) Bugün yaşanan olaylar ve gelişmeler karşısında ki görevlerin üstesinden gelmek ve gelecekteki görevleri doğru tespit etmek öncelikle her devrimci hareket yakın geçmişin tutarlı bir eleştirisini ve özeleştirisini yapmalıdır.

Devrimci hareketler arasında uzun vadeli istikrarlı eylem birlikleri oluşturulmalıdır.

Cuntanın teşhir ve tecriti görevini yerine getirmek için propaganda ve ajitasyon çalışmaları öne çıkarılmalıdır. Sağlam illegal örgütlenme ilişkileri geliştirilmektedir. Generaller çetesine karşı mücadele siyasi iktidar mücadelesi ile birleştirilmeli, burjuva demokrasisi sınırları reddedilmeli ve sahte alternatifler engellenmeli, halk demokrasisi alternatifi geliştirilmelidir. Cunta birçok sınıf ve tabakaların muhalefetini kazanmıştır. Bu sınıf ve tabakalara yeni yaklaşımlar sağlanmalıdır. Cuntanın yarattığı **"ya bizdensin ya da komünist bölücülerdensin"** ikileminden yararlanmak gerekir. İdeolojik politik inşa derinleştirilmeli, küçük burjuvaziye has yılgınlık ve teslimiyet çizgisine karşı mücadeleye özel bir önem verilmelidir.

b- Solun birliğinin hangi düzeyde ve hangi platformda gerçekleşeceği önemlidir. Devrimci halk cephesi bir iktidar organıdır ve devrimci dalganın kabardığı dönemlerde yaratılması aciliyet kazanır. Bunun şartları 1975-1979 yılları arasında Türkiye ve Kürdistan'da yaşandı. Bugün devrimci güçlerin önüne koyduğu görevlerin yerine getirilmesi dağınıklığın giderilmesi ve dayanışmanın sağlanması istikrarlı uzun vadeli eylem birlikleri ile yerine getirilebilir. Bugün yaratılacak birlikler, eylem birliklerine özgü görevleri önüne koyar, yoksa iktidar organı olacak cephenin değil. Devrimci demokratik güçlerin bugünkü teori ve pratiği de bunu doğrulamaktadır. Bu konudaki görüşlerimiz, Newroz gazetesinde etraflıca anlatılmıştır. •

Askeri yönetime karşı olduğu gerekçesi ile Emrullah Gürsel'in pasaportu iptal edildi.

Oslo Türkiye Konsolosluğu, 7 yıldır Oslo'da yaşayan Anadil öğretmeni Emrullah Gürsel'in pasaportunu iptal etti. Yeni pasaport için konsolosluğa baş vuran Gürsel'e Türkiye'deki yönetime karşı faaliyette bulunduğu gerekçesi ile yeni pasaport vermeyi reddeden konsolos, eski pasaportunu da iptal etti.

Kamu oyunda tepkilere yol açan olaya, basında da geniş yer verildi. Norveç İşçi Partisinin yayın organı olan "Arbeiderbladet" de — Konsolusluk Türke pasaport vermeyi reddetti. Korkutarak susturmak istiyorlar,—başlığı ile verilen haberde, 700 000 üyeli Norveç Ulusal Sendikası LO'nun avukatı Karl Nandrup Dahl'ın ; Türk Konsolosluğunun bu tip davranışlarla, kanuni haklarını kullanan vatandaşlarını korkutmaya çalışması bizim açımızdan ciddi sorun yaratır, dediği belirtiliyor.

LO Başkanı Tor Halvorsen dışişleri bakanı Stray'a gönderdiği mektupta "Türk Konsolosluğunun bu tutumunu Norveç yetkilillerince ve Norveç işçi hareketi için kesinlikle kabul edilmeyecek bir tavır olduğu, Bakanlık nezdinde Türk Konsolosluğu ile ilişkiye geçilmesi gerektiği" belirtiliyor. Mektupta ayrıca "Norveç'in demokratik bir ülke olduğu" hatırlatılarak "Burada oturan yabancıların da aynı temel haklara sahiptir, Türk Konsolosluğu ise kendi yurttaşlarını korkutarak ve tehdit ederek bu haklarına engel olmaya çalışmaktadır." denildi.

Generaller, Avrupa'ya demokrasi dersi veriyor! •

avukatınız diyor ki

Hans OHM

İşkence sığınma nedeni sayılacak mı?

Türkiye'de işkence gördüğünü kanıtlamış bir yurttaşımızın sığınma başvurusu, Hessen Eyalet İdari Mahkemesince, **"İşkence cezai kovuşturmanın bir parçasıdır"** denilerek reddedilmişti.

Kammuoyunda **"hukuk skandalı"** olarak nitelenen karara, Federal İdari Mahkeme 20.08.1982 tarihinde temyiz (Revision) yolunu açtı.

Birçok Türkiyeli sığınmacayı ilgilendiren yargısal sorun böylece sonuç aşamasına gelmiş oldu.

"Sığınmacılardan yana bir kararın çıkma şansı var mıdır? - Politik sığınma yasası kimlerce uygulanmaktadır? - Bugün gelinen nokta neresidir?"

Köşemizde bu kez de bu soruları yanıtlamaktayız.

Yabancı ülkelerden gelen sığınmacıların başvurmaları Zirndorf'taki Federal Daire tarafından incelenmekte ve karara bağlanmaktadır.

Sözde bağımsız bir kurum olan F. Daire (Bundesamt), gerçekte hükümet politikalarını doğrudan hayata geçirmektedir. Doğu Avrupa ülkelerinden kaçmak ile tek başına sığınma almak için yeterli sayılırken, Türkiyeli sığınmacıların başvuruları istisnasız reddedilmektedir. Kabul oranı birkaç yıl öncesine değin bile %1-2'yi aşmıyordu. Şu anda bir bölüm başvuru (yaklaşık 2.000 civarında) F. Daire tarafından reddeilmediği için raflarda bekletiliyor.

F. Dairenin Türkiyeli sığınmacılara karsşı izlediği düşmanca tutum, F.Almanya'nın Türkiye politikasının bir gereğidir. Bu esas nedenin yanında Türkiye'den çok sayıda sığınmacının gelmiş olması da rol oynamaktadır. F. Daire **"sahte sığınmacı"**, **"ekonomik sığınmacı"** gerekçelerine haklılık zemini yaratabilmek için bu denli çok başvuruyu reddedmektedir. Hükümet politikasını hayata geçirmek için bu türlü demogojiler sığınma makamları için vazgeçilmezdir.

İDARİ MAHKEMELER

İdari Mahkemeler (Verwaltungsderichte) politik sığınma başvurularını karara bağlayan en alt düzeydeki hukuk kurumlarıdır. Bunlarda büyük ölçüde hükümet politikalarına hizmet etmektedirler. Ançak bazı İdari Mahkemeler (Stade, Hamburg, Berlin, Minden, Gelsenkirchen, Düsseldorf, Köln, Wiesbaden) sığınma başvurularına zaman zaman **"evet"** de demişlerdir. Bunların içinde yer alan bazı komisyonlar; Türkiyedeki gelişmelere temelden karşı çıkarak sert bir dille eleştirdiler.

EYALET İDARİ MAHKEMELERİ

Uyuşmazlık Mahkemeleri de denilen Eyalet İdari Mahkemeleri (Oberverwaltungsderichte ya da Verwaltungsgerichtshöfe), uyşmazlık Berufung) hallerinde devreye girmekte, reddedilen başvuruları yenide incelemektedirler. Hessen, Nordrhein Westfalen ve Baden Würtemberg Uyuşmazlık Mahkemeleri Türkiyeli sığınmacılara karşı acımasız bir tutum içindedirler. Bu mahkemelerin kararları çoğun kamu oyuna yansımamaktadır. Ancak Hessen Eyalet Uyuşmazlık Mahkemesince 11.2.1982'de verdiği bir karar büyük yankılara yol açtı. Mahkeme kararında, **Türk Ceza Kanunu'nun 141.maddesinin adi suçları cezalandırdığı, politik bir amacının olmadığı** belirtiliyordu. Bu mantıkla yola çıkan mahkeme, **Askeri Mahkemelerce sürdürülen kovuşturmaların politik niteliğinin bulunmadığını, cezai motiflerden hareket edildiğini söylüyordu. Şöyle sürüyordu kararın gerekçesi:** "Türkiye'de işkence, yukarda sözü edilen cezai kovuşturmalarda, sanık ifadesi **elde etmek için uygulanmaktadır. Bu şekilde işkencenin yöneldiği amaçlar politik değil, cezai olmaktadır."**

Karara hemen her yönden sert tepkiler geldi. Stuttgart'daki ÖTV sendikası içinde yer alan Hakim ve Savcılar Komisyonu, **"mahkeme işkenceyi haklı çıkartmaya çalışıyorlar" dedi.**

FEDERAL İDARİ MAHKEME

Federal İdari Mahkeme (Bundesverwaltungsgericht), yalnızca temyizle (Revision) ilgilenmektedir. En üst düzeyde bu İdari Mahkeme hukuki yanlışlara müdahale etmekte, yasaların yanlış uygulaması halinde temyiz yolunu açıp, kendisi karar vermektedir.

Son yıllarda Türkiyeli sığınmacıların hemen tüm temyiz istemlerini reddeden F. İdari Mahkeme, Hessen Eyalet İdari Mahkemesi'nin yukarıda sözünü ettiğimiz kararına karşı temyiz yolunu actı. Sığınmacılar açısından bu durum kuşkusuz sevindirici bir gelişmedir. Mahkeme, işkencenin politik sığınma nedeni olup olmadığı konusunda kendisi karar vermek istemektedir.

NE YAPMALIYIZ?

Yargı ve kararın gerçekte kamuoyu tarafından verildiğini unutmamalıyız. Alman Mahkemeleri de verdikleri kararlarda çoğunluk kamuoyu görüşü yönünde hareket etmektedirler. Türkiye'deki gelişmeler karşısında kamuoyunun takınacağı tavır mutlaka Mahkemelere de yansıyacaktır.

Türkiyeli politik sığınmacılar ve avukatları çok daha titiz ve ciddi çalışmalıdırlar. Kamuoyuna Türkiye'deki gerçekler yoğun bir şekilde anlatılmalı, aydınlatma daha etkin biçimleri aramalıdır. Türkiye'den elde edilen politik takibatla ilgili belge ve dökümanlar tek tek sığınma başvurularının yanısıra, kamuoyunu etkilemesi yönünde de değerlendirilmelidir.

ERKEKLİK!

Dursun AKÇAM

S.N.P.'de gecenin geç saatleri yaşanıyordu. Ayyaşlar, orospular, karabaş lümpenler kalmıştı sokaklarda. Kaldırımlarda sızanlar vardı, korku duvarını aşarak nara atanlar ve onları izleyen polislerle yaşam sürüyordu

Sonbaharın son ayı. Hava soğuk. Yağmur başladı ansızın. İri yapının daldasına yöneldim, bir gölge kıpırdadı. Yaklaştım, küçücük suratlı, kara-kuru bir adam, kısa boylu. İnce bıyıklı. Üstünde kolsuz bir kazak. Ceketsiz.

İlgiyle baktığımı görende irkildi, öksürerek korkusunu yenmeye çalıştı.

"Türk müsün ?"

"Nicht, nein !" diyebildi. Sırtını döndü, yürüdü. İranlı, Pakistanlı da olabilirdi. Yunan da. Yaban ellerde savruk bir garip kişi.

Bitişikteki meyhanenin kapısını ittim. Leş gibi bir koku. Bira şişeleriyle sarmaş dolaş insanlar, çarpık yüzlü, çarpık gövdeli yaşlı kadınlar, erkekler. Kimileri oldukları yerde sızmış kalmış, kimileri bir şeyler konuşuyorlar, öpüşüyorlar sözüm ona. Biri ne diyor, öteki ne anlıyor belli değil. Bir uğultu, diriler mezarlığı. Meyhaneyi tokmak gibi döven müziğin gürültüsü ile yaşıyorlar. İçlerinde en dinç görünenler, içkisi tükenmiş kart yosmalar. Sürekli müşteri arıyorlar. Çıplak baldırlarını salıvermişler ortaya, bir şişe biraya. Dudaklarında yalancı bir gülümseme, küçülmüş kanlı gözlerinde bir umut. Alıcı gözle bakanlara baş sallıyorlar, öpücük sunuyorlar uzaktan uzağa.

Stereoyu yeniden bağırttı, kolları kaplumbağalı bir yosma. Çıktı ortaya kalça kıvırdı, göbek attı. **"Bravo!"** diyerek alkış tuttu, palabıyık bir kara kafa. Sonra kart yosmasına sarılmak istedi. Yosma kolunu itti Palabıyıkın, boş bardağını gösterdi. Palabıyık garsona ünledi:

"Herr Ober, kola und room bitte!" dedi, cüzdanına davrandı. Kim bilir bu kaçıncı **"kola und room"**du?

Kapı açıldı, kara kuru adam gölge gibi düştü içeri. Az önce gördüğüm kişi, süzme bıyık, ceketsiz. İri kıyım garsonun sert bakışları üstüne binende geri geri gitti. Yalvaran bir sesle:

"Mein Mantel!" dedi dili dolaşarak.

Garson hışımla yürüdü üstüne. Adam pire gibi sıçradı gitti kapıdan. Olay kimsenin ilgisini çekmedi. Palabıyık bir hamle daha yaptı, yine öpemedi. Yosma hopladı yerinden, karşı masada bir Alman'ın kucağına oturdu. Palabıyığın kaşları gerildi, **"schlecht!"** dedi. Daha çok şey diyecekti ama Almancası yeterli değildi. Kendisini izleyen hemşehrilerinin bakışları altında ezildi. Tutamadı kendini, **"orospu!"** diye bağırdı Türkçe. **"Benim paramla başkalarının kucağına ha!.."**

Öfkeyle kalktı, yosmanın elindeki **"kola und room"** şişesine yapıştı. Yosma vermek istemedi. Alman araya girdi. Palabıyık bir yumrukta devirdi Almanı. **"Kola und room"**kadehi ötelere fırlamaştı, param parça!..

Palabıyık, iki yumruğu iki yanda çark etti:

"Erkeklik öldü mü yahu ?" dedi, hemşehrilerine baktı.

"Erkeksin!" diyerek karşılık verdiler, hemşehrileriyle övündüler.

Palabıyığın erkekliğini açıkta bekleyen kart bir yosma da kutladı. **"Aferin!"** dedi, kolunu girerek kendi masasına götürdü, **"Kola und room"**içeceğini söyledi.

Palabıyık cüzdanına davranırken, üçü, üç garip turna bir masada boyun boyuna oturan hemşehrilerine grurla döndü:

"Bu meyhanede bize avrat mı yok yahu! Evel Allah!..."

Üçü de imrenerek baktılar palabıyığa. Üçü de pek sessizdiler ve yalnız gözleriyle yaşıyorlardı. Meyhaneye yeni geldikleri belliydi. Belki de Palabıyık getirmişti onları, kurs gösteriyordu !

Soluğu dışarıda aldım. Kara kuru adam yine eski yerinde, yapının gölgesindeydi. Beni görür görmez adımlarına davrandı. Ardından yetiştim:

"Sen Türk değil misin?"

Durdu, yan yan baktı:

"Neden sormaktasın?"

"Hemşehri değil miyiz?"

"Aldırma, bu memlekette hemşehrilik ölmüştür. Yere düşsen üstüne basar geçerler. Bir feniğe, bir sidikli orospuya satarlar seni!"

"Sigara?"

"Eyvallah!"

"Nerelisin?"

"Kayseri'den"

"Adın?"

"Buzdoğar. Ya senin?.."

"Benim de..."

Senli-benli olduk Bozdoğar'la. Sigarasını duman duman indirdi ciğerlerine, derinden soluklandı:

"Gurbet bu hemşehrim, başa gelen çekilir." diye başladı, **"Tam on gün oldu, on gün, on gece oldu paltomu ararım... 40 liraya almıştım 40 Alaman Markına. Paltomun cebinde pasaportum, karımın, iki kızımın nüfus cüzdanları..."**

Sarhoş bir kadın geçti önmüzden, saçı başı darmadağınık. Sarsılarak yürüyordu. Düşecekti, duvara tutundu. Yavaştan yığıldı oraya. Kusuyordu, **"Mein Got!"** diye inledi. Ne onun "Got"u, ne de bir başkası yardımına gelmedi.

"Aha şorada duruyordum, gene bu palto meselesinden. Gelenin geçenin paltosunu kontrol ediyordum, belki birisinin üstünde görürüm diyerekten. Aniden polis önümde durdu. Bir şeyler didi annayamadım. En netice *'paşaport, paşaport!" didi.* **Paşaportum, paltomnan kayıp.** *'Nicht, nein, kein!'* **didim, lakin ağnatamadım. Götürdü beni karakola, dıktı içeri. Gene** *'paşaport'* **did.** *'Nicht, nein, kein!'* **diyerekten ifademi tekrarladım. Gece yarıyı geçmişti. Orada sabahladım. Lakin iyi de oldu. Karakol sıcaktı, bir güzel ısındım..."**

Bir sigara daha yaktı, soluklandı:

"Aldırma!" Bozdoğar. **"Bunlar her gece böyle. Betonun üstünde sabahlarlar, bir şey olmaz. Ben de sabahlarım bu palto meselesinden. Lakin..."**

Bozdoğar karşıdan bize doğru gelen polisleri görünce sözünü yarıda bıraktı, kolumdan asıldı:

"Şöyle gezinek." dedi, **"Bu Alman polisleri bir beter. Şüphelendiler mi o saat pasaport sorarlar!"** Eli ile meyhanenin köşesini gösterdi:

"Sabahnan tercüman getirdiler. İfadem alındı, künyem, adresem soruldu. *'Asıl şikayetçi benim!'* **didim,** *'Paltomu çaldılar'* **didim,** *'karımın, kızlarımın nüfus cüzdanı...'* **didim. Lakin onlar, şüpheli şahıs olaraktan beni dama atacaklarını söylediler. Bereket virsin, bilumum kayıtlarım sağlam çıktı salıverdiler."**

"Nerede çaldırdın paltonu?"

"Daha ağnamadın mı? Kayfede didim sana, şoradaki kayfede!" Başını salladı, ellerini iki yana açtı, **"Dilim yok, bir güzel soramıyom, derdimi anlatamıyom. Kayfeye girerekten asılı paltolar arasında paltomu arıyom. Hırsız diyerekten kovuyorlar..."**

Durdu. Boynunu yana kırarak:

"Bi de sen sor hemşehrim!" dedi.

"Neyi"

Öfkelendi:

"Sen dinlemiyon mu yavu? Paltomu sor diyom, kayfeden sor! Seni kovmazlar. Herhalde Almancan eyidir. Dirsin ki, *'Birisi yağnışlıkla giymiş olabilir!'* **dirsin,** *'Zati sarhoşlar her daim bu yağnışlığı yaparlar!'* **dirsin,** *'Bu yağnışlığın farkına vardılar mı ossaat getirirler!'* **dirsin!.."**

"Doğru söyle Bozdoğar, sen o kayfeye kadın tavlamaya mı gitmiştin?

Bozdoğar'ın dudakları yayıldı:

"Avratsız kalanda... Erkeklik bu, ayıp deel ya!" dedi, **"Bizim Kayserili Memet adında bir hemşehrim var. Bir gün bana didi ki,** *'Ben bi kayfe bilirim, avrat dolu. Bir şişe bira içirdin mi avrat tamam! Gel gidek!'* **didi.**

'Olur' **didim. Erkeklik, ayıp deel ya!.. Lakin o ipneye güvenerek peşine dakılmıyacaktım!"**

"Sonra?"

"Bindik U. Bahn trenine, geldik o kayfeye... Memet puştu, osaat bir arvatla işaretleşti, gitti yapıştı avrada. Ben galdım bir masada tek başıma. Dil bilmiyom, bir arvatla iki söz edemiyom. Ne de olsa yeni gitmiştim, kayfenin acemisiydim. Memet'e bakıyom, hiç aldırmıyor. Ben baktıkça ancak o avrada sarılaraktan bana çalım yapıyor... Sonra efendime söyleyem, garson iki de bir karşımda dikilir, bi şeyler söyler ağnamam. O ne dise, ben de mecburen, *'Ya'* **diyom. Ben** *'Ya!'* **didikçe garson bira getiriyor.** *'Nicht, nein, kein'* **disem, korkuyom kayfeden atar! En neticede beş şişe mi, altı şişe mi içtim, bilemem. Param bitti. Kafam da adam akıllı gızdı. Vardım yanına Memet'in,** *'Ulan puşt!'* **didim,** *'Beni bi orospuya sattın dürzü!'* **didim bir dokat attım çenesine gaçtım!..."**

Sustu, yere tükürdü:

"Çıktım dışarı, yapılar başımda dönüyor. Ne yana gideceğimi bilemiyom. Zati cebimde U Bahn treni parası da yok. Göz kararı doğrulttum, yürüdüm. Git babam git!... Sabah soğuğu başladı. Bi de baktım, sırtımda paltom yok. Başıma ataş aldı. Ossaat geri döndüm. Kayfeyi bulmak ne mümkün! Koca şehrin içinde bir karınca. Kaybolmuşum..."

Başını yumrukladı:

Ah benim gara başım... On gün, on gecedir... Soramıyom, soramyom yavu, kovuyorlar!..."

"Palto dert değil, pasaport, cüzdanlar..."

"Dert olmaz olur mu? 40 Alman Markı saymışım, tekmil..."

"Çalışmıyor musun?"

"Hayır!"

"İşsizlik parası?..."

"Yok..."

"Neden?"

"İşçi ailesi olarak geldim. Yani karım çalışır, ben onun kocası olaraktan geldim."

"Bekar olduğunu söylememiş miydin?"

"Bekar sayılırım. Karım Kadınlar Heiminde..."

"Sen?.."

"Onun bunun gapısında, bazen sokaklarda..."

"Evin yok mu?.."

"Karım gitti, kirasını ödeyemedim, attılar."

Ellerini ovuşturdu, utanarak:

"Açım, cebimde hiç param yok!" dedi.

"Karın vermez mi?.."

"Vermez... Kaldığı Heimi bilmiyom. Adresesini saklı tutuyorlar. Zati polisler de bırakmazlarmış..."

Dişlerini gıcırdattı:

"O garıyı bir ele geçirirsem!.."

"Neden aranız açıldı?"

"Hiç yavu, hiç... Bir gün kafam kızdı, iki dokat attım. Bana karşı gelerekten kulağımı ısırdı. *'Ulan erkeklik öldü mü Bozdoğar!'* **didim. Aldım dekmenin altına yir misin, yimez misin! Yüzü koyun bayılttım, çıktım... Akşam döndüm baktım karı da yok, kızlarım da... Alamanlar üçünü de bir Heime götürmüşler..."**

Diskoteklerin gümbürtüsü Bozdoğan'ın sesini boğuyordu:

"Erkeklik öldü mü yavu!" diyerek bağırdı yeniden, **"Karı kazanmaynan... Ben onun kocası deel miyim, ben erkek deel miyim!..."**

Bozdoğar erkekti. •

YERLİ VE YABANCI YÜZLERCE İŞÇİ; SOSYAL HAKLARIN KISITLANMASINA VE SİLAHLANMAYA KARŞI ÇIKTI

Hristiyan, liberal koalisyonun, çalışanların canına ot tıkayan ekonomik önlemleri, işçi ve emekçilerin sert tepkisiyle karşılaştı. Alman Sendikalar Birliği tarafından düzenlenen **"Sosyal hakların kısıtlanmasına ve silahlanmaya hayır"** gösterilerine beklenilenilenin üzerinde bir katılım oldu.

Yüzbinlerce yerli ve yabancı işçi **"bizi kimse bölemez"** sloganı ile omuz omuza yürüdü. 23 Ekim'de Frankfurt'ta 50 bin, Nürnberg'de 100 bin. Dortmund'da 100 bin emekçi bir ağızdan **"silahlanma çılgınlığına son" "herkese iş ve güvence"** diyorlardı. Bir avuç zenginin korunması uğruna, milyonlarca dar gelirlinin cebine el uzatılmasına müsaade etmeyeceklerini, mücadelede kararlı olduklarını haykırdılar.

30 Ekim'de Hannover'de 50 bin, Stuttgart'ta 150 bin, 4 Kasım'da Bremen'de 30 bin, 6 Kasım'da Hamburg'ta 100 bin, Saarbrücken'de 20 bin yerli ve yabancı emekçinin, milyarların silahlanmaya akıtılmasına, kamu hizmetlerinin kısıtlanmasına, üniversitelerin işçi çocuklarına kapatılmasına, yaşlıların ve hastaların bir kenera itilmesine karşı görkemli birliği sermaye çevrelerinin yüreğine korku saldı. **"Alman ve yabancı işçilerin dayanışmasından güç doğar"** yazılı pankartların arkasından yürüyen emekçiler, krizin suçunu yabancı işçilere yüklemek isteyen çevrelere gereken cevabı verdiler.

Alanları dolduran bu baş kaldırı, giderek artacak bir direnmenin başlangıcı idi. İşçilerin talepleri, durmadan yenilenen sosyal ortaklığının sınıf işbirliğinin çok ötesinde, sınıfsal bilincin damğasını taşıyordu. **"İşçiler yönetime, haftalık çalışma saatlerinin 35 saate indirilmesi, İşten atılmalara son, Yabancı düşmanlığına son v.b."** talepleri, DGB'nin yapısını da aşan nitelikteydi.

DGB'nın Almanya'nın 5 Büyük şehrinde düzenlediği ve onbinlerin katıldığı bu miting Bonn'daki politikacıları büyük ölçüde rahatsız etti. •

Köln Konsolosluğu işgal edilerek anayasa protesto edildi

3 Kasım, çarşamba günü Köln Başkonsolosluğu işgal edildi. Devrimci Sol tarafından, faşist cuntayı ve yeni anayasayı protesto etmek amacıyla yapılan işgal 15 saat sürdü.

Devrimci Sol sempatizanlarının baskınından kısa bir müddet sonra konsolosluk çevresi polis tarafından geniş bir alanı içine alacak biçiminde sarıldı. Olay, çatışma çıkmadan 9 işgalcının teslim olmasıyla sona erdi. İşgalin başlamasından sonra WDR her saat başı; Türkiyedeki askeri cuntayı ve yeni anayasayı protesto etmek amacıyla Köln Başkonsoluğunun işgal edildiğini, işgalcilerin Türkiye büyükelçisi ile görüşmek istediklerini haber olarak verdi.

Çarşamba günü saat 11 sularında, kapıdaki görevli tarafından üzeri aranan birisinin tabancasını çekerek, görevliyi etkisiz hale getirmesiyle başlayan işgali, bu sırada konsoloslukta işlem yaptırmakta olan bir kişi şöyle anlatıyor: "On kişi kadar vardılar.Silah seslerinin arkasından içeri daldılar. Bize(Konsolosluk tarafımızdan işgal edildi.Kimse kımıldamasın, işlem yaptıranlar bir kenara ayrılsın, kimseye zarar verilmeyecektir) dediler .Tabi çok korktuk ama bizi yarım saat sonra serbest bıraktılar."

İşgalden bir saat sonra pencereden dışarı ,Üzerinde"Faşist cuntanın anayasasına hayır. Türkiyedeki Nato demokrasisine hayır. Kurtuluşa kadar savaş. Devrimci Sol" yazılı bir pankart sarkıtıldı. Bu arada konsoloslugun çevresi polis tarafından sarıldı. Geniş önlemler alındı. Çevre binalar boşaltılarak GSG-9(özel eğtim görmüş vurucu tim) yerleştirildi. Yol trafige kapatıldı. Bina 300 metrelik mesafeden barikatlarla çevrildi.

Türkiye Büyükelçiliği , işgalcilerle görüşmeyi reddederek, alman polisine baskının sona erdirilmesi konusunda tam yetki verdi.

Cuntaya ve anayasaya karşı olmak dışında somut bir talepte bulunmayan işgalcilerin Alman'yadan serbestçe çıkmak istekleri Alman makamları tarafından kabul edilmedi. Politik sığınma talepleri de reddedilen işgalciler, politik sığınma için dilekçe verdiler. Köln Emniyet Müdürü Jürgen Hosse ; sığınma dilekçesinin kabul edildiğini ancak bunun iltica hakkınıntanındığı anlamına gelmeyeceğini bildirdi. İltica dilekçeleri hakkındaki kararın Zirndorf Federal Mülteci Dairesi tarafından verileceği belirtildi.

İşgal süresince Alman ve Türkiyeliler konsolosluk çevresinde toplanarak gelişmeleri izlediler.

İşgal gece saat 02,30 a doğru işgalcilerin teslim olması ile sona erdi. İşgalcilerin serbest bırakıldığı sırada dışarda bir grup, "faşist cuntaya ve onun anayasasına hayır, Kurtuluşa kadar savaş,"vb. sloganlar attılar.... •

TEHLİKELİ GELİŞMELER

Bütün dünyayı gittikçe daha geniş ölçüde sarmakta olan ekonomik buhran, pahalılık ve işsizlik gibi sıkıntılar sonucu her insanın günlük ekonomik davranışında değişmelere neden oluyor. Örneğin ,içinde yaşadığımız toplumları göz önüne alırsak otomobil kullanan kişi bir yenisini almaya karar verecek yerde elindeki arabayı alışılmış olan sürenin daha çok üstünde kullanıyor; buz dolabı, çamaşır makinası ve benzeri ev aletlerini kullananlar ,aletin eskimesine bakmaksızın ömrü yettiğince onu elden çıkarmamaya çalışıyor; tatile çıkanlar bir lokontaya oturup yemek yiyecek yerde bu yönlü gereksinmelerini daha ucuz bir yönden gideriyorlar.

Bolluk dönemlerde giyime bol para harcamaya alışmış olanlar, artık bu alışkanlıklarını değiştirmeye, elde bulunanı daha dikkatle ve daha uzun ömürlü olarak kullanmaya başlıyorlar. Böylece tüketici parasını tutumlu harcamış oluyor, borca girmiyor, yada daha sıkıntılı günler için tedbirli davranmış oluyor. Buraya kadar iyi hoş. Böyle bir tutumu övmekten başka ne yapabilir.

Ancak konunun bir de ikinci bir yönü var. Özel tüketim denilen bu harcamalar azaldığı zaman ekonomi önemli bir dürtüsünü yitirmiş oluyor ve ekonomik durgunluk önce bununla başlıyor.

ALICI OLMAYINCA...

Federal Almanya'da gayri safi milli gelirin yüzde 55'inin kaynağını özel tüketim oluşturuyor. İnsanlar yer içerse, kullanırsa ve tüketirse, ekonomi de üretmek gereksinmesini ya da zorunluğunu duyuyor. Alıcısı olmadıktan sonra, vitrinlerde yığılıp kalan malların kime yararı olur ki...Bu malı üreten zarar eder, bir yenisini daha üretmez, o malın üretildiği yerlerde çalışan insanlar işsizlikle karşı karşıya kalırlar. Örneğin Türkiye'de,son yıllarda ücretlerin fiyatlardan daha az artış göstermesi, malların depolarda ve vitrinlerde yığılması sonucunu doğurdu ve buna parelel olarak işsizlik de arttı.

Buna çare olarak, birçok ülkelerde ekonomik yaşamı düzenlemek le sorumlu olanlar, ekonomik durgunluk tehlikesi başgösterince tüketicinin alım gücünü arttırmaya eğer tüketicinin alım gücü varsa tüketim konusundaki eğilimleri körüklemeye çalışırlar. Ekonomik canlanmanın ve tüketimi harekete getirmenin başka bir yolu da, ekonomik yatırımları hızlandırmaktır.

NÜFUS PATLAMASI

Gelişmiş sanayi ülkelerinde yeni yatırımlara gitmekten önce önem taşıyan nokta, üretim kapasitelerini canlı tutmak, üretilmekte olan ürünlere ve mallara tüketici ve pazar bulmaktır. Şu sıralarda Batı Avrupa'da görülen büyük işsizliğin başlıca kaynağı, ekonomik mekanizmanın bu çarkının yeterince işlememesinde yatıyor.

Federal Almanya'da kapatılan elektronik malzeme yapım işletmeleri, uçak fabrikaları, gemicilik yapım firmaları, dünya ölçüsündeki mal isteminin azlığının sıkıntısını çektiler. İşsizliğin en az olduğu İsviçre'den bir örnek verilirse; dünyanın en ünlü saatlarını yapan fabrikaların bulunduğu birkaç küçük kent, şu sıralarda en sıkıntılı günlerini yaşıyor. Çünkü artık hiçbir memlekette pahalı ve iyi saat arayan insana rastlanmıyor, yada çok seyrek rastlanıyor. Dünyanın şu yada bu köşesinde böyle insanların olmaması, İsviçre'nin her hangi bir kentindeki insanların işsizliğine neden oluyor.

Bunun yanında, yapısal eskimelerden ileri gelen istem azalmaları da var. Örneğin bazı tüketim araçları var ki, dayanıklı olmaları yüzünden bunlara gereksinme duyan insanların sayısı artık azalmıştır. Bundan dolayı, onları yapan fabrikaların artık kapanması gerekir.

Bunlar, gelişmiş ülkeler açısından bakıldığı zaman görülen sorunlar. Bir de az gelişmiş ülkelerin sorunları var ki, bunlar daha ağır ve ekonomik durgunluğun asıl nedeni de orda yatıyor.

Dortmund Arbeitsamt'ında ,kuyrukta bekleyen işsizler

Az gelişmiş ülkelerin birinci sorunu, nüfusun hızlı artışı.

AÇLIK TEHLİKESİ

Uzmanların gözlemlerine göre, son on yıl içinde az gelişmiş ülkelerde yatırım oranları, tarihte görülmedik bir ölçüde büyük olmuş ve büyük üretim kapasiteleri sağlanmıştır. Buna karşılık ortaya çıkan sonuç hayret verici ve yukarda saptanan durumla tam bir çelişki halindedir; az gelişmiş ülkelerde açlık tehlikesi de, tarihte görülmedik bir ölçüye ulaşmıştır.

Tüm uzmanların birleştiği bir nokta daha var: Yatırımları boşa çıkaran, ekonomik gelişmeyi önleyen ve boşa götüren, nüfusun hızla artmasıdır.

Tarih boyunca her yerde insanların çoğalması, az gelişmiş ülkelerde görülen hızda olmuştur. Ancak, eskiden salgınların ve hastalıkların çoğalmayı boşa çıkarması ve nüfus artışını önlemesine karşılık, son kırk yıl içinde sağlık alanında sağlam başarılar ölüm oranını azaltmış ve bunun sonucu da büyük bir patlama olmuştur.

Türkiye'yi göz önüne alırsak, artan büyük iş gücüne yetecek kadar iş yeri sağlamak hiçbir ekonomik sistemin üstesinden gelebileceği bir iş değildir. Öyleyse, bir de bozuk bir ekonomik uygulama buna eklendiği zaman büyük bir işsizlikle karşılaşmak elbetde doğaldır.

Ekonomik yatırımlarla nüfus planlaması yan yana gitmediği zaman ekonomik kalkınmanın olanaksızlığı artık anlaşılmıştır.

ÇİN ÖRNEĞİ

Bu zorunluluğa karşı ilk çareyi düşünen Çin Halk Cumhuriyeti oldu. Bundan birkaç yıl önce çıkarılan bir yasa ile ,bir ailenin birden çok çocuk sahibi olmasını önleyici önlemler getirildi. Bu önlemlerin sonucunu almak ve tam olarak uygulamak uzun zaman gerektiriyor. Ancak bugün Çin'in yalnız bir büyük kentinde bir milyon işsizin bulunduğu göz önüne alınınca, bir aileye bir çocuk formülünün gerçekleşmemesi halinde, Çin'i büyük tehlikelerin beklediği öne sürülüyor. Bu tehlikelerin kaynağı da elbette en başta, artan nüfusa yada iş gücüne iş yeri bulmak ve dolayısıyla insanların karnını doyurmak olacak.

Hızlı nüfus artışının getirdiği ikinci büyük güncel tehlike, yiyecek maddeleri sıkıntısı olmuştur. Vaktiyle büyük açlıklar ve kıtlıklar ya savaş sonralarında yada büyük kuraklıklardan sonra oluyordu. Günümüzde ise açlık, insanlığın sürekli bir derdi haline gelmiştir. Dünyada yaşayan tüm insanların üçte biri yeterince beslenememekte ve az gelişmiş ülkelerde açlık yüzünden dolaylı yada dolaysız olarak yılda otuz milyon insan ölmektedir. Artan nüfusla birlikte doğa kaynaklarının insanlar tarafından bilgisizce yok edilmesi, yiyecek maddeleri üretimini, dünya ekonomisinin bir numaralı konusu haline getirmiştir.

HERKESE EKMEK

Uzmanlar olsun, politikacılar olsun, sorunu oldukça geç kavramışlardır. En zengin ülkelerin insanının mutfağına kadar ulaşan açlık sıkıntısının tek çaresi, dünyada, özellikle tarıma elverişli toprakları bulunan ülkelerde yiyecek maddeleri üretimini artırmaktır. Bu konuda Türkiye için önerilerde bulunan yabancı uzmanların alayla karşılanması, gülünç olduğu kadar üzücüdür.

Sanayi kalkınması ile tarımsal kalkınmanın yan yana gitmesi dengeli gelişmesinin birinci koşuludur. Buna gerektiği kadar önem vermeyen ülkelerden gelen örneklerin sayısı çoğalmaktadır. Örneğin, daha geçenlerde yeni tip bir uçak yapmaya başladığı ilan edilen Romanya'da bir yılı aşkın bir süredir yiyecek maddeleri vesika ile satılmaktadır.

Vesika ile yiyecek alıp satmanın açlıkla eşit olduğunu bilenler çoktur. Polonyalılar bunu günümüzde en iyi öğrenmişlerdir. Bu ülkede vesika ile bile yiyecek alınamamaktadır. Vaktiyle Doğu Avrupa'nın buğday ambarı sayılan Polonya'da bugün birçok insan, bir batılı ülkede hediye yiyecek paketi gelmesini beklemektedir.

Dünyanın en geniş topraklarına sahip Sovyetler Birliği, petrol ve altın karşılığında Birleşik Amerika'dan buğday ve Ortak pazar ülkelerinden tereyağ satın alarak halkının karnını doyurabilmektedir. Osmanlı İmparatorluğu döneminde bölgenin en verimli tarım toprakları sayılan güney Yugoslavya'da geçen ay yiyecek maddeleri satışı vesikaya bağlanmıştır.

İFLASLARIN SONU GELMİYOR

Son aylarda inşaat,çelik sanayi ve makina yapımı alanlarında çoksayıda işçi işten çıkarıldı, yada çıkarılacakları bildirildi. Ancak bunların dışında kalan bütün alanlarda da bir kısım iş yerlerinin boşaltıldığı görüldü. Önümüzdeki günlerde işten çıkarmalarda azalma değil, artış olacağı anlaşılıyor.

Ekonomik buhrandan en çok etkilenen alan çelik sanayi ve özellikle Ruhr bölgesi, Saarland ve Siegerland bölgelerinde bulunan iş yerleri. Yalnızca Saarland'da Arbed çelik işletmelerinde çalışan 20 bin işçiden 5 bininin çıkarılacağı hesaplanıyor. Demir ve çelik işletmelerinde bu yılın başından beri, başta vaktinden önce emekliye çıkarma gibi önlemlerle 7 bin iş yeri boşaltıldı.

İnşaat sektörü, yeni alınan işlerin azlığı yüzünden yalnız Niedersachsen- Bremen Arbeitsamt'ı bölgesinde bu yıl 8800 işçiyi çıkardı. Hamburg, Bremen ve Niedersachsen bölgelerinde, Messerschmitt-Bölkow-Blohm uçak firmasının iflası yüzünden 1984 yılına kadar 5 bin iş yerinin yok olacağı bildirildi.

Rheinland- Pfalz'da Magirus- Deutz otobüs yapım firmasının 1600 işçisinden 1400'ü yıl sonunda iş yerlerini terketmek zorunda kalacak. Berlin'de AEG krizi yüzünden yıl sonuna kadar 4 bin işçi çıkarılacak. Bunun yanında Siemens, Eternit gibi büyük firmaların da yeni çıkarmalara gitmesinden korkuluyor.

Baden- Würtemberg'de Nef firmasının bin işçisinin çıkarılması söz konusu ediliyor. Bu eyalette en büyük konu Bauknecht firmasının iflas etmesi ve bu yüzden 2 bin işyerinin yitirilmesi.

Münih'te Agfa firmasının iflası 3800 kişinin işten çıkarılması ile sonuçlanacak. Ayrıca Nürnberg'de AEG iş yerlerinde çalışan 1900 işçinin durumu tehlikede.

Arbeitsamt uzmanlarına göre, 1982 yılında iflaslar yüzünden işten çıkarılanların sayısı yüzbini bulacak.

Yeni gelişmeler

Alman iş piyasasında kış aylarında durumun çok daha ciddi gelişmeler göstereceği tahmin ediliyor. Bir araştırma enstitüsüne göre, işsizlerin sayısı 2,2 milyonu bulacak. Bunun yanında yeni açılacak iş yeri sayısı bakımından da kötümser sonuçlar bekleniyor. Şimdiye kadar kolay iş bulma alanı sayılan hizmetler sektöründe çalışanların sayısı önemli azalmalar gösterecek.

Enflasyona karşı yapılan savaşımda batılı sanayi ülkeleri bu yıl önemli başarılar elde ettiler. Bunda dünya çapında ki ekonomik durgunluğun önemli payı var. Hammaddelere, yarı işlenmiş mallara ve tüketim mallarına karşı gösterilen istem, fiyatlar üzerinde baskı aracı oluyor ve rekabet sonucu fiyatlarda yükselme oluyor. Buna söz konusu ülkelerin hiçbiri, artan işsizliğe karşı henüz bir reçete bulamadı.

Frankfurt'taki bir mahkeme, ikibuçuk aylık bekleyişten sonra AEG firması için servet saptama işlemi açtı. Bununla firmanın durumu birazcık olsun düzelmiş oluyor ama, genede firmanın bir kısmı varlığını kurtarmak için ilk adım atılmış oluyor. Böylece, firmanın tamamen iflas etmesi tehlikesi de önlenmis oluvor.

Hollanda'nın Fokker uçak yapım firması 9500 işçisinden 1400'ünün işine son verdi. Buna ek olarak çok sayıda işçinin de kısa çalışma dönemine girmesi bekleniyor.

•

Daha az kömür

İçinde olanlar daha iyi bilir ve bu içinde olanların da büyük bir kısmı Türk işçileridir Ruhr bölgesinde, Ruhr bölgesinin kömür ocaklarında.

Maliyetinin petrole oranla daha yüksek olması yüzünden tüketimi azaldığı için Ruhr bölgesinde kömür üretimi önceleri çok düşük tutulurken, petrol fiyatlarında meydana gelen yükselmelerden sonra, sanayide kullanılan ve ayrıca yakacak olarak tüketilen kömür satışı birden artmıştı. Ancak son iki yıl içinde ortaya çıkan çelik krizi, dolayısıyla bir kısım çelik ocaklarının kapatılması, yada üretim kısıtlamasına gitmesi yüzünden çıkarılan kömür ocak başlarındaki alanlarda yığılmaya başladı.

Öte yandan, Ruhr bölgesinde, zaten yüksek olan işsizliğin kömür üretim alanına da sıçramasının uyandıracağı tepkiler hesaba katılarak büyüyen yığınlara karsın, kömür üretiminin sürdürmesine çalışılıyorsa da, bunun böyle gidemiyeceği anlaşılıyor.

Sonbir çare olarak, kömür üretiminde çalışan işçilerden 3 bin kadarının başka maden işletmelerine dağıtılması önerisi ortaya atıldı.

Kömür işletmeleri sorumlularının bütün direnmelerine karşın, kömür satışları istenilen oranda olmuyor. Oysa satışlar durgunluk gösterirken, üretimde artış daha da büyüyor.

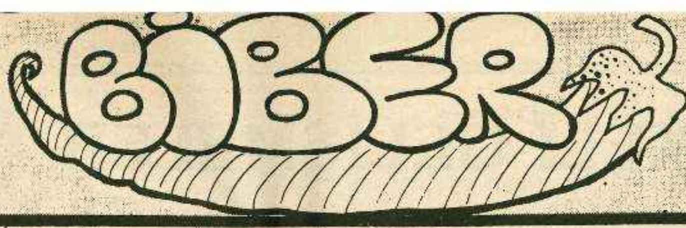
Üretimi artışının tek nedeni ise, verimliliğin yükselmesi, kömür işçisinin daha büyük çaba göstermesi. Geçen yılla karşılaştırıldığı zaman, kömür üretiminde kişi başına üretim artışı yüzde 2,6 oldu. Ayrıca kömür işçileri arasında hastalık oranında da düşmeler görüldü.

Üretimin artışından yarar yerine zarar geliyor işçiye. Yıl başından Ağustos ayına kadar işten ayrılanların sayısı 14 bin olduğu halde, yeni işe alınanların sayısı 8 binde kaldı. Bu azalma ile üretimde de küçük bir azalma sağlandı.

Üretimin dizgilenmesinde kısa çalışma yoluna gitmek uygun görülmüyor. Şimdilik bulunan çare: Üretimi sürdürmek ve önümüzdeki yıllarda üretilen kömürü satma yolunu bulmak.

•

acı söyler ama doğru söyler

"Ulan bu karikatürcü milleti yokmu, işiniz gücünüz şeytanlık, gericilik, gericisiniz efenim gericisiniz siz!..
Yok insan haklarıymış, yok şuymuş, yok buymuş bırakın bunları kardaşım.
Bir kere adı üstünde "Yeni Anayasa", yeni kardeşim, yeni. Siz de bütün gericilerin yaptığı gibi her yeni şeye ve Yeni Anayasa'mıza karşı çıkıyorsunuz.
Töbe estafurullah töbe töbee!.. Evet deyin ulan, evet deyin yoksa hepinizin elini kestiririm haa!..

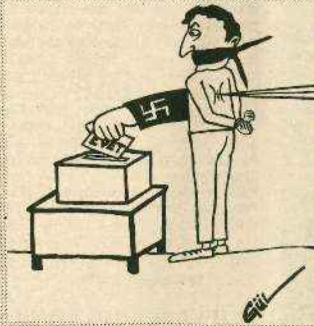
Sevgili Okuyucular

Yukardaki tatlı ve sevimli mektubu sayfamız 'Biber'e gönderen Sayın General Nurrettin Yersin'in önünde saygıyla eğiliriz. Kendilerinin anayasasını kutlamak için okuyucularımızın gönderdiği anayasalı karikatürleri yanda yayınlıyoruz.

Not: Bu karikatürlerin bir kısmı Türkiye'deki çizer arkadaşlar tarafından gönderilmiştir. Hatta bir tanesi kendi karikatürünü de çizip göndermiştir. Aşağıda yayınlıyoruz.

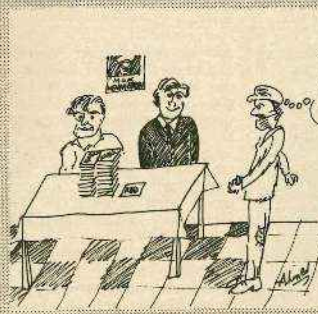
Hoşçakalın Sevgili Okuyucular

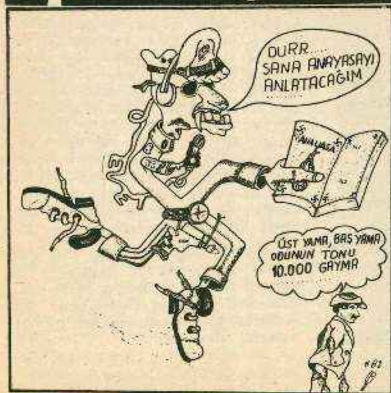

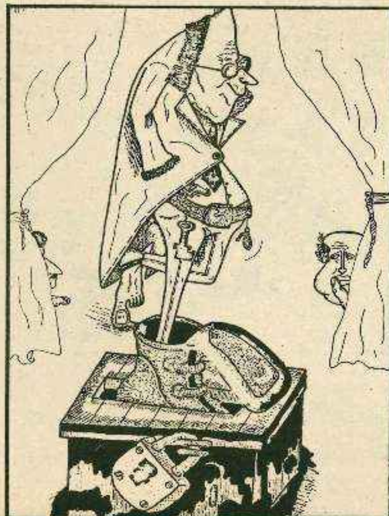

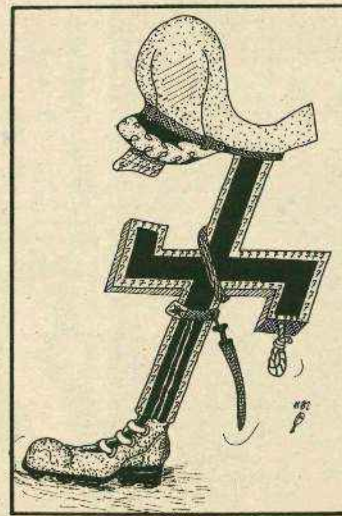
ICH HABE GESAGT DAß DU MIT TÜRKEN NICHT SPIELEN DARFST. VERSTANDEN?

SANA GÂVUR ÇOCUKLARIYLA KONUŞMAYACAKSIN DEDİM... ANLADINMI?

Diyar'dan Çizgiler

Gizli kıyım dedikleri

Son günlerde gerek gazete sayfalarında izlediğimiz, gerekse çevreden kulağımıza gelen ve bizim de sayfalarımızda bir kaç kez yer verdiğimiz, yabancılar polisinin ilginç bir uygulamasına tanık oluyoruz.

Çoğun **"Gizli Kıyım"** deniyor buna. Uygulamayı iki örnekle açalım:

Bir bayan yurttaşımız Almanya'ya eşinin yanına geliyor. Başlarda çalışmıyor. Sözgelimi üç yıl sonra herhangi bir nedenden ötürü çalışmak zorunda kalıyor ve iş arıyor. İş Bulma Kurumu (Arbeitsamt) kendisine iş yeri göstermediği (ve aramadığı) gibi, kendi çabasıyla bulduğu işyerlerinde de çalışmasına izin vermiyor. İş bulamayan yurttaşımız çaresiz sosyal yardım almaya başlıyor. Bu arada pasaportundaki sözgelimi 1 yıl ile sınırlanmış normal izni bitiyor. Uzattırmak için yabancılar polisine gittiğinde, kendisine özetle, **"iş piyasasında sana gerek duyulmuyor"** ya da çoğu daha arsızca, **"Almanya'nın çalışmayan yabancılara verecek parası yok"** deniliyor. Oturma izni uzatılmadığı gibi ülkeyi terk isteniyor.

Bir başka örnek;

Gizli Kıyım kurbanlarıyla ilgili gazete haberlerinde yer aldığı gibi, **"yıllardır"** (sözgelimi 13 yıldır) çalışan bir işçimiz herhangi bir nedenden ötürü iş yerini kaybediyor. Arbeitsamt'a işsiz kaldığını bildiriyor ve işsizlik parası almaya başlıyor. Bu arada bayan yurttaşımıza yapıldığı gibi ne kendi bulduğu işlerde çalışmasına izin veriliyor ne de bir iş yeri gösteriliyor. Sözgelimi 1 yıl 10 ay sonra işsizlik parası tükeniyor. İşçimiz bu kez Arbeitsamt'a işsizlik yardımı için başvuruyor. **"Yıllardır"** çalışıyor olmasına rağmen dilekçesi red ediliyor. Geriye kala kala sosyal yardım kalıyor. Sonuç da bayan yurttaşımızın başına gelenin aynı.

Böyle, usul usul, gizli gizli bazı yurttaşlarımıza **"kıyılıyor"**. Sesini basında ya da çevresinde duyurabilen de var duyuramıyan da. Ancak sonuç değişmiyor. Bilgisizlikten kaynaklanan bir **"Gizli Kıyım"**a uğrama korkusu büyüyor.

"Gizli kıyım" diye tanımlanan bu tür uygulamalar, firma iflas ve tasfiye istemlerinin ve buna paralel olarak kitlesel işten çıkarmaların yoğunlaştığı şu günlerde daha da güncel bir hal alabilir.

Bu arada değinmek istediğimiz spekülasyon derecesine varan bir görüş de, **"Gizli Kıyım"**ın yabancıları sonuncusuna değin sınırdışı edebilmek için Arbeisamt'ın ve Yabancılar Polisinin ortaklaşa uyguladıkları bir yöntem olduğu. Bu görüş kısmen doğru da olsa, **"Gizli Kıyım"** yöntemiyle tüm yabancıların sınırdışı edilebilecekleri iddiası yanlıştır.

BELGELERE DİKKAT

Biz şimdi gizli kıyım uygulamalarının kimleri kapsamına alabileceğini ve ne gibi noktalara dikkat etmemiz gerektiğini belirlemek amacıyla, konuyla ilgili bazı yasal bilgiler vermek istiyoruz.

13 Kasım 1974 tarihinde (yabancı işsiz sayısının yüksek olduğu bir dönem) Federal Çalışma Diresi Başkanı'nın imzasıyla, bugün de yürürlükte bulunan bir kararname yayınlanıyor. Sözkonusu kararname İş ve İşçi Bulma Kurumu'na şunları söylüyor: İş yerini kaybetmiş veya başka bir nedenden ötürü işsiz kalmış bir yabancı kurumunuza başvurduğunda, şu ilkelerden hareket edeceksiniz:

a- Boş işyerlerinde öncelikle Alman işçiler ve Alman işçilerle eşit konumda sayılan yabancı işçiler çalışabilir.

b- Alman işçilerle eşit konumda sayılan yabancı işçiler, Ortak Pazar üyesi ülkelerden gelenlerle, Almanya'da en az 5 yıl aralıksız çalışmış olanlardır.

İş Teşvik Yasası'nın 19. maddesinin 1. paragrafı daha da ileri giderek şunları söylüyor: Herhangi bir iş yerinde çalışmakta olan bir yabancı işçinin çalışma izni süresiz değilse (yani belili bir süreyle sınırlanmışsa), ve kişinin çalıştığı işyeri için bir Alman ya da ona eşit konumda sayılan bir başka yabancı işçi **sözkonusu oluyorsa** bu yabancı işçinin elinden o işyeri alınıp bir Alman'a veya ona eşit yabancı işçiye verilir. Bunu gerçekleştirmek için de çalışmakta olan yabancı işçinin çalışma izni ya uzatılmaz ya da geri alınır.

İşte **"Gizli Kıyım"**, bu iki yasanın, Arbeitsamt ve Yabancılar Polisince **"karşılıklı anlayış!"**a dayalı bir **"işbirliği!"** içinde hayata geçirilmesinden başka birşey değil.

Şimdi bu yasaların işletilişini verdiğimiz örnekler üzerinde açalım. Yalnız bundan önce açıklanması gereken bir nokta da çalışma izniyle ilgili. Yukarıdaki yasalarda sözü edilen Alman işçisine eşit olup olmama durumuna, kişinin çalışma iznine bakılarak karar veriliyor. 2 Mart 1971 tarihli Çalışma İzni Düzenlemesi'nin (AEVO BGBl., I.S.152) I. maddesinde öngörülen türden **"genel"** bir çalışma iznine sahipseniz (yani bir Ortak Pazar Üyesi ülkeden gelmiyorsanız ya da en az 5 yıl aralıksız olarak ve serbest meslek gütmeden Almanya'da çalışmamışsanız) Alman işçisine denk sayılmıyorsunuz demektir.

Gelelim örneklere. En başta, her iki örnekteki yurttaşımız da **"genel"** bir çalışma iznine sahiptir ve bu yüzden **"Gizli Kıyım"**ın kapsamına girmiştir. Bayan yurttaşımız zaten 5 yıl aralıksız çalışma bir yana, kaldığı 3 yılda da iş piyasasının dışında kalmıştır. İkinci örnekteki işçimiz de 13 yıldır çalışmasına rağmen şu ya da bu nedenle süresiz çalışma izninden yoksundur. (Çalışmasına ara vermiş, ya da serbest meslek gütmüş olabilir vb.) Yine aynı nedenden ötürü (süresiz çalışma izinlerinin olmayışından), kendilerine işsizlik yardımı da verilmemiştir. Yalnızca ikinci örnekteki yurttaşımıza hakkı olan işsizlik parası -tükeninceye değin- ödenmiştir. İşsizlik yardımı da alamayan (iş yeri de bulamayan) yurttaşlarımız zorunlu olarak sosyal yardım almışlardır. Yabancılar Polisi de Yanacılar Yasası'nda öngörüldüğü şekilde **"iş piyasasının gerek duymadığı işgücünü sınırdışı"** edebilmiştir.

YASAL KAZANIMLARIMIZA SAHİP ÇIKALIM

"Gizli Kıyım" Alman işçileriyle denk sayılmayan, yani süresiz çalışma izni bulunmayan yurttaşlarımızı bugün her zamankinden fazla tehdit etmektedir. Bu konumda bulunan ve işsiz kalan yurttaşlarımız kaçınılmaz olarak **"Gizli Kıyım"**ın pençesine düşeceklerdir. Daha da kötüsü bu durumda bulunan ama halen çalışan yurttaşlarımızda İş Teşvik Yasa'sında öngörüldüğü şekilde işyerlerini kaybedebilir ve Yabancılar Polisinin pençesine düşebilirler. Gerçi sosyal yardım tek başına sınırdışı edilme nedeni olmayabilir. (Örneğin diğer aile fertlerinin gelirleri yüksekse vb.) Ancak uzun vadeli düşünülürse sonuç değişmeyecektir.

Bugün F. Almanya'da kaç yurttaşımızın bu durumda olduğunu saptamak oldukça güç. Ancak Türkiyeli işçilerin hayli geniş bir kesimi **"Gizli Kıyım"**in kapsamı dışındadırlar. Zaten aksi olsaydı, geri dönüş teşvik, sert önlemler vb. gerek kalmazdı (!)

Yapılması gereken yasal kazanımlarımıza iş piyasasında da sahip çıkmaktadır. **"Nasılsa Türkiye'ye döneceğim" düşüncesine rağmen F. Almanya'daki emek birikimimize sıkı sıkıya sarılmalı, bize tanınan zaten az sayıdaki hakları sonuncusuna değin ele geçirmeli, yeni hak istemlerimizi her fırsatta yükseltmeliyiz.**

Kısacası, süresiz çalışma izni hakkı olduğu (Almanya'da 5 yıl aralıksız çalıştığı) halde almamış yurttaşlarımızın bugünden tezi yok bu haklarını almak için gerekli yerlere başvurmaları gerekmektedir.

Keloğlan Almanya'da

ÇOCUKLARA MASALLAR

Yücel FEYZİOĞLU

KELOĞLAN İLE KARTAL ABİ

Bir yokmuş, bin varmış. Günün birinde arabaları öküzler çekerken, insanlar atlarla, eşeklerle yolculuk ederken bir Keloğlan varmış. Türkiye'nin uzak bir köyünde yaşarmış. Bir de gariban anası varmış. Bir gün demiş ki Keloğlan:

- Ana ana, can ana, canım sana kurban ana, ben babamı çok özledim. Gidip onu bulayım. Bulup öpeyim. Alıp geleyim.

Anası durmuş düşünmüş:

- Oğul oğul, kel oğul, demiş, nasıl gidersin?
- Ana, bir yolunu ederim, ben giderim.
- Oğul etme, yokuz, yoksuluz. Paramız yok, pulumuz yok. Neyle gidersin, ne edersin?
- Ben bir yolunu bulurum ana!
- Nasıl bulursun? Anlat göreyim.
- Dur sen, demiş, benim bir abim var. Kartal abim. O yüksek kayaklarda konaklar. Yuva kurmuştur o kayaların üzerine. Ben hele bir gideyim. Gidip Kartal abime sorayım. Belki alır beni. Alır götürür Almanya'ya.
- Olur mu oğul, bir kuş alır da seni nasıl götürür?

- Götürür ana, can ana, demiş. O Kartal abi öyle büyük, öyle bir Kartal abidir ki, beni aldı mı kanatlarının arasına, atar Almanya'ya. Anasının aklı pek yatmamış. Yatmamış ya.

- Eh, sen bilirsin Keloğlan, demiş. Ses etmemiş. Keloğlan'a da güvenirmiş hani. Keloğlan dediğini yapan, işbilir bir oğlanmış.

Hemen fırlamış dışarı. Koşmuş, koşmuş. Soluk soluğa varmış kayalıklara. Orada güneş şavkırmış. Kayaların dibinden bir su, şırıl şırıl akarmış. Çimenler, yosunlar suların içinde yalap yalap yanarmış. Rengarenk balıklar dön ha dön dönermiş. Keloğlan varmış suyun kıyısına, karşıya geçememiş. Balıklara, çimenlere, yosunlara bakmış, bakmış.

Sonra başını minare gibi yüksek kayalara kaldırmış. Kayaların üstünde de kartallar dön ha dönermiş.

- Kartal abi huuuu, Kartal abi huuu! diye ünlemiş.

Kartal abi bir bakmış, aşağıda Keloğlan. Daha önceleri danasını burada güderken tanışmış, arkadaş olmuşlarmış. Kartal abi Keloğlan'ı görür görmez açmış kanatlarını. Uçarak aşağı inmiş.

- Merhaba Keloğlan, demiş.
- Merhaba Kartal abi.
- Nasılsın?
- Eh! İyi demeye de dilim varmıyor.
- Neden?
- Kartal abi, demiş, benim senden bir ricam var. Ben artık buralarda sıkılmaya başladım.
- Neden Keloğlan? Hayrola?
- Yıllar oldu. Babam gitti, dönmedi de onu çok özledim. Gitmeliyim.
- Almanya'ya mı?
- Orada çalışır babam. Ne oldu, ne bitti. Bizi unuttu mu? Yoksa bir Alman kızı mı aldı? Dönmedi bir daha. Ben çok özledim onu. Gideceğim.
- Ne yapalım şimdi? Nasıl gideceksin?
- Kartal abi, yokuz yoksuluz. Paramız yok, pulumuz yok. Ben arabayla gidemem, trene binemem. Ben dedim ki anama, Kartal abi benim hatırımı kırmaz. Alır beni kanatlarının arasına, götürür Almanya'ya. Hem biraz gezeriz, hem babamı bulur, belki aynı gün geri döneriz.

Kartal abi düşünmüş taşınmış:

- Oldu Keloğlan, demiş. Senin hatırını kırar mıyım? Gidelim. Gidip babanı bulalım.

Böylece Keloğlan danaları güderken bindiği eşeğini bırakmış. Artık onu uçuracak bir abisi varmış. Kartal abi hemen kocaman kanatlarını yere uzatmış. Keloğlan, kanatların üzerinden yürüye yürüye boynuna çıkmış.

- Sıkı tut boynumdan Keloğlan, demiş.

Kartal abinin boynuna sıkıca sarılmış. Birlikte havalanmışlar. Kartal abi önce kendi yuvasına doğru yönelmiş. Yavrularını görüp , yolculuğa çıkacağını onlara haber vermek istermiş. Süzüle süzüle gelmiş yuvasına konmuş. Yavruları ona bakıyorlarmış.

- Yavrularım, bakın, demiş. Sizin ananız burada babanız burada. Ananız her zamanki gibi size yiyecek toplamaya gitti. Birazdan getirecek yiyeceksiniz. Ya Keloğlan?...Bu bizim arkadaşımızın babası yıllardır Almanya'daymış. Onu çok göresi gelmiş. Ananız geldiğinde size bakacak, ben de Keloğlan'ı Almanya'ya götüreceğim.

Yavruları üzülmüşler ama düşünmüşler sonra. "Eee, Keloğlan'ın da babasını görmeye hakkı var" demişler.

- Baba götür Keloğlan'ı. Götür ama tez dön. Biz de seni özleriz.

Kartal abi bunun üzerine Keloğlan'a dönmüş:

- Keloğlan hazır mısın, gidelim mi?

demiş.

- Önce bir anama varalım. Varıp bir helallık alalım.
- Peki.
- Keloğlan yine Kartal abinin kanatlarının arasına binmiş.
- Ana ana, can ana, canım sana kurban ana.

Ana çıkmış dışarı:

- Ne oldu Keloğlum, keltoş oğlum?
- Biz artık gider olduk ana.

Ana şaşırmış. Önce olmayacağını düşünürmüş. Ama kocaman Kartal abiyi kapının önünde görünce anlamış ki Keloğlan artık yolcu. Keloğlan'ı tutmanın olanağı yok.

- Peki oğul, demiş. Gözleri dolu dolu olmuş. İyi ama ya sen de gidersen, gidip de baban gibi dönmezsen nice olur benim halim? Sonra ben tek başıma, bir başıma ne yaparım? Aman Keloğlan, dön geri gel. Babanı bulup selamımı ilet. Bizi unutmasın. Unutup da oralarda, o el kapılarında kalmasın. Dönsün geri yurduna, yuvasına; dönsün gelsin köyüne, toprağına. Özletmesin kendini, gariban komasın bizi.
- Tabii ana, ben gider gitmez babamı bulacağım. Bulup herşeyi anlatacağım.
- Peki Keloğlan. Baban tuluk peynirı çok severdi.Al şuradan, bir de tuluk peyniri götürür babana.

Keloğlan hemen eve koşmuş. Kocaman bir koyun derisine doldurulmuş peyniri kucaklayıp getirmiş. Kartal abinin kanatları arasına yerleştirmiş, sonra anasının elini öpmüş:

- Hadi ana, demiş, hakkını helal et. Artık Keloğlun yolcudur.

Anası sarılmış Keloğlan'a. Bir güzel öpüşmüşler.

Keloğlan yine çıkıp Kartal abinin boynuna oturmuş. O da kocaman kanatlarını sallayarak havalanmış. Köyün üstünde şöyle bir dönmüş.

Keloğlan son bir kere köyüne bakmış. Gözleri yerde eşeğini, danasını ararmış:

- Anaaa, anaaa, can anaaa! Eşeğim, danam sana emanet anaaa, demiş.

Keloğlan'ın sesini eşeği de duymuş. Anlamışlar sanki gideceğini. "Mööö" diye böğürürmüş danası. Eşeği de başını havaya kaldırıp anırmış arkasından. Keloğlan el sallmış onlara Havada yavaş yavaş süzülerek gözden yitip gitmişler.

Devamı gelecek sayıda

İflaslar, işten çıkarmalar, işsizlik çığ gibi büyüyor

SIGEN KRUP İŞLETMELERİNDE KRİZ:
Krupp Stahl AG, Siegen'deki işletmelerinde işçi çıkışlarına hazırlanıyor. Firma sözcüsünden alınan bilgilere göre işletme yönetimi ile işçi temsilciliği, halen gündemdeki işçi sayısında yapılacak indirimleri görüşüyorlar. Toplam 5300 çalışandan ne kadarının işine son verileceği bunun hangi sürede gerçekleştirileceği konusunda firma yönetimi bilgi vermekten kaçınıyor. Siegerleander gazeteleri ise yaklaşık 500 işçinin işyerini kaybedeceğini bildiriyorlar.

MÖBEL-WORTMANN İFLAS ETTİ:
Güttersloh'da bulunan mobilya firması Möbel-Wortmann iflas etti. Firma geçtiğimiz Eylül ayında tasfiyesini istemişti.
Firmanın üç işletmesinde çalışan 230 kişi işyeri kaybetti.

SCHÖLLER TEKSTİL FABRIKASI İFLAS DİLEKÇESİ VERDİ
Mössingen-Öcshingen'de bulunan Chrisrian Schöller tekstil fabrikası iflas dilekçesi verdi. Böylece son çıkışlardan sonra geriye kalan toplam 105 işçi de işyerini kaybetti. Fabrika bayan giyim eşyası üretiyordu.

HDW. KIEL İŞLETMELERİNDE DE KISA CALISMAYA GİRDİ:
Howaldswerke Alman Tersane İşletmeleri AG (HDW) simdi de Kiel'deki bir işletmesinde kısa çalışmaya gidıyor. Firma sözcüsünün açıklamasına göre, 1 Kasımda başlayacak kısa çalışma uygulamasından toplam 1000 işçi etkilenecek. Firmanın Hamburg'daki bir işletmesinde halen 1300 işçi kısa çalışma içinde bulunuyorlar.

R-G GMBH METAL İŞLETMELERİ KISA ÇALIŞMAYA GİRİYOR:
Menden'de bulunan R-G Schmöle Metal İşletmeleri 1 Kasımdan itibaren kısa çalışma uygulayacak. Toplam 1850 işçinin %15'i kısa çalışmadan etkilenecek.

AEG 2500 İŞÇİYE ÇIKIŞ VERİYOR:
AEG ev eşyası üreten 5 işletmesinde toplam 2520 işçiye çıkış vermeyi kararlaştırdı.

SCHMİT MOTOR-PİSTON KRİZDE:
Neckarsulm'daki Schmit motor-piston fabrikası 53 işçisine çıkış verdi. Öte yandan Obernburg'da bulunan halı, tekstil ve kimyasal madde üreten Enka İşletmeleri de 500 işçisine çıkış verdi.

HİLTİ KISA ÇALIŞMAYA GİRDİ:
Vorärlberg'de bulunan makina, uçak, gemi, ve otomobil parçaları üreten Hilti firması kısa çlışmaya girdi. Firmanın yılbaşından itibaren çıkış vermeye başlayacağı bildiriliyor.

DİHL ÇIKIŞ VERİYOR:
Remscheid'daki tank paletleri üreten Dihl işletmeleri 70 işçisine çıkış verdi. Çıkışların süreceği bildiriliyor.

THYSSEN'DE KRİZ:
Demir-Çelik fabrikası Thyssen Remscheid' daki işletmesinde çalışan 180 işçiye çıkış verdi.

SCHEUER TEKSTİL FABRİKASI İFLAS ETTİ
Önce kısa çalışmaya giren, bir süre sonra da iflas eden Aschaffenburg' daki Scheuer bayan giyim fabrikası 500 işçisinin çıkışını verdi.

SKF PROTESTO EDİLDİ :
Makina parçaları ve rulman üreten SKF Firması 2.OOO işçisini çıkarma kararı aldı. SKF Stuttgart işletmelerinde çalışan 1000 işçi işten çıkarma kararını yaptıkları bir gösteri yürüyüşü ile protesto ettiler.

TELEFUNKEN KRİZDE:
Telefunken radyo ve Televizyon işletmelerinin de krize girdiği bildirildi. Firma 1983 sonuna kadar Celle , Hanovver ve Braunschweig' da toplam 500 işçiye çıkış vereceğini açıkladı. Öte yandan firma, 2000 işçisini de 3 haftalık bir süre için kısa çalışmaya sokacak.

WUSTER CO VE ST POLTEN' DE KRİZ :
Avusturya' da bulunan Wuster Co. ve St. Polten tekstil fabrikaları hepsi Türkiyeli olan 50' nin üstünde işçisine çıkış verdiler.

HOLLANDA GEMİ SANAYİİNDE ÇIKIŞLAR
Hollanda gemi sanayiinin birçok tersahenesinde 1000' den fazla işçiye çıkış verildeği bildiriliyor.

MBB' DE KRİZ BÜYÜYOR :
Uçak yapım firması MBB piyasa zorlukları nedeniyle önümüzdeki yıl 500 ila 2000 arasında işçisine çıkış vereceğini açıkladı.

KLÖCKNER KISA ÇALIŞMAYA GİDİYOR :
Klöckner-Humboldt Deutz, traktör ve döküm bölümlerinde Aralık, Ocak ve şubat aylarında kısa çalışma uygulayacak. Toplam 1500 işçi etkilenecek.

"ARAP VE TÜRK OLMAYAN TERCİH EDİLİR"

Belleville son derece değişik bir kesimi Paris' in..

Nüfus yoğunluğunu başta çeşitli ülkelerden Araplar olmak üzere, değişik milliyetlerden yabancılar oluşturuyor.. Ve genel olarak emekçilerin yerleşim merkezlerinden biri. Fransa' da olduğunuzu düşünmeden dolaştığınızda, kendinizi herhangi bir Arap ülkesinde sanabilirsiniz...

Zaman zaman da Güneydoğu Anadolu' daki kentlerimizin çarşılarını anımsatan pazar yerleri, rengarenk yerel giysileri içindeki insanları, hamamları, sokaklarında dolaşan sebze, halı-kilim, saat, teyp satıcıları ile Paris'li olmayan bir kesimi Paris'in.

Konuşulan dil de sokaklarına göre aksanını değiştiren Arapça, çeşitli Afrika dilleri, Türkçe, zaman zaman Uzak-Asya dilleri..

12 Eylül ayının son haftası içinde Belleville' de bir hareketlilik egemendi.

Rengarenk yerel giysileri içinde, köşebaşlarında, Metro önlerinde alanlarda toplanan insanlar sabahın erken saatlerinden itibaren çevrede bir uğultu ve hareketlilik oluşturuyordu.

Bölgeden geçen kimi Fransızlar, bu insanları biraz şaşkınlık biraz ürküntü ile izliyor, bölgeye alışkın olanları ise bu "turistik görüntüleri" ilginç bularak yaklaşıyor ya da "dudak bükerek" uzaklaşıyorlardı.

İsrail-Filistin savaşının güncel psikolojik etkisiyle, araplar arasındaki bu hareketliliğin siyasi olduğu sanısına kapılan kimi "yerliler" ise bağrışan, sağa sola koşuşan, bekleşen bu insanları biraz ürküntü, biraz merakla izliyordu. Oysa araplar arasındaki hareketlilik, halkı müslüman olan ülkelerde kurban bayramının öncesi ve ilk günlerinde görülen doğal bayram hareketliliğiydi.

Sabahın erken saatlerinden itibaren alanlıklarda toplaşanlar, satış için geleceği duyurulan kurbanları bekleyenler, yerel yöntemlerle yapılan kurban satışları, pazar olmasına karşın tüm alış-veriş yerlerinin açık oluşu çevrede yoğun bir hareketlilik oluşturuyordu.

Öteki batı ülkelerinde olduğu gibi Fransa' da da, yoksul ülkelerden gelen "yabancı" emekçiler, kalma yerleri olarak kendilerine belirli bölgeleri seçiyorlar. Kuşkusuz ki bu seçimi ekonomik-sosyal-kültürel nedenler belirliyor. Nüfus yoğunluğunu "yabancılar" ın oluşturduğu böylesi bölgelere yaklaşıldığında, metrolarda, otobüslerde insan görüntüleri, giysiler değişiyor...

Nihat BEHRAM

Fransızların ve Fransızcanın yerini değişik uluslardan emekçi halk ve onların dilleri alıyor...

Uzaktan ve turistik bir gözle bakan bir insan için sonderece renkli olan Paris'in bu görüntüsü altında son derece ciddi boyutlara varmış olan "yabancılar sorunu" yatıyor.. Artık,bir günlük yaşantınız içinde dahi, "yerliler" ile "yabancılar" arasındaki "sürtüşmelere" birkaç kez tanık olabiliyorsunuz..

Ki bunlar, kimi zaman tartışmaları aşıp kavga boyutlarına varan "sürtüşmeler" oluyor.

Fransızların yoğun olduğu bölgelerde, şehrin diğer kesimlerinde aşağılayıcı bir tutumun hedefi olan "yabancılar" kendi yaşadıkları bölgelere yaklaştıkça, üstlerindeki rasist baskıya karşı olan tepkilerini dışarı vurmaya başlıyorlar.

Bu insanlara karşı polisin tutumu da, sömürge dönemlerindeki tutumunu anımsatıyor.

Seçimlerden önce verilen ve özellikle de "yabancıları" ilgilendiren "sokakta kimlik kontrolü yapılmayacağı" gibi bazı sözler bu bölgelerde ve bu insanlara karşı uygulanmıyor.. Şu yada bu şekilde ama sonuç olarak "yabancılar" ile "ev sahipleri" arasındaki sürtüşmenin giderek sertleşmesi, çözümü için sağlıklı bir yaklaşım olmadığı taktirde, bugün için "yatıştırılabilir olan gerginliğin büyük boyutlara varması kaçınılmazdı.

"Kültür hazinesi", "demokrasinin beşiği", "kibarlık timsali" gibi sıfatlarla nitelendirilmesine "alıştırıldığımız" Paris ve "ev sahiplerine" biraz yakından bakıldığında, rasizmin sonderece köklü ve tehditkâr bir boyutta olduğunu görmektesiniz...

Bu "yabancı nefreti" nin odağını nasıl ki, İngiltere' de Hintliler, Almanya' da Türkiyeliler oluşturuyorsa, Fransa'da da Araplar ve eski Fransız sömürgelerinin halkları oluşturuyor. Sabahın erken saatlerinde sokaklar, gecenin geç saatlerinde sokaklar, gecenin geç saatlerinde metrolar Paris' i temizleyen "siyahlar" la dolu.. Kuşkusuz ki sanayide emilen emekte de sırtlarında bir insafsızlık yükü var..

Ve aynı insanlar hayatın diğer alanlarında yoğun bir moral baskı altındalar.

Son zamanlarda sayıca çoğalmış olmasının da etkisiyle, "yerliler" de zaten var olan "Türkiyeli yabancı"ya karşı tepki daha da yoğunlaştı...

"Yerliler" in "rasizm çemberi" içinde Fransa' nın Marok gibi eski sömürge halkları yanısıra Türkiyeliler de yer alıyor..

Şampiyonluğunu Almaynya' nın elinde bulundurduğu Türkiyeli düşmanlığı, her nekadar Almanya'daki gibi duvarlara "Türkler dışarı" "Türkleri döverek öldürün" gibi sloganlar yazılması ve saldırılar düzenlemesi boyutlarına varmamış ise de, hayatın birçok alanında, Türkiyeli bir insan iseniz, yoğun bir Fransız rasizminin hedefisiniz.

Bu, sıradan insani sorunlarınızı çözmeye çalışırken, örneğin ev ararken, iş ararken, alışveriş sırasında bile bu böyle...

Ve özellikle de yoksul emekçi ailelerinin üzerinde yoğunlaşıyor.

Son zamanlarda gazetelerde çıkan "hizmetçi arama" ilanları altında "Türk ve Arap olmayan tercih edilir." notları görmeniz mümkün.

Ve Türkiyeli insanlara uygulanmaya başlanılan vize, onlar üstünde zaten varolan baskıyı başta polis nezdinde olmak üzere daha da yoğunlaştırdı..

Zaman zaman duvarlarda görülen **'iki milyon işiz-iki milyon yabancı"** sloganı, kendi ekonomik açmazlarının suçunu yabancı emekçilerinin varlığı gibi bir gerekçeye (!) yükleme anlayışından kaynaklanıyor...

Fransız burjuvazisi ve sağının **"yabancı düşmanlığını-rasizmi" çeştli alanlarda ve çeşitli yöntemlerle sürekli körüklemesi sorunu" "kimi tarafsız fransızlar" nezdinde dahi "hassas noktalara" ulaştırdı..**

Geçtiğimiz aylarda İngiltere'de, çoğunluğunu Hintliler' in oluşturduğu "yabancılarla" olan gerginliğin büyük boyutlara varması ve çatışmalara dönüşmesi, sorunu Fransız kamuoyunda da biraz şaşkınlık, biraz telaşla gündeme getirmişti.

Fransız solu ve aydınlarının çabaları ise genel olarak, bugün için, soruna köklü çözümler arama odağından çok, "kültürel sürtüşmeyi uzlaştırma", "yabancı akınını durdurma" vs. gibi "tedbirler" çevresinde dolaşıyor.

Sorunun büyük boyutlara vardığı ve çatışmalara dönüştüğü İngiltere'de "öfkeli bir İngilizin" bir hintli emekçiye "daha ne kadar burada kalacaksınız ?" sorusunu Hintli emekçi "198 sene daha" diye yanıtlamış ve şöyle sürdürmüştü:"siz bizimyurdumuzda 200 yıl kaldınız, ben buraya geleli daha iki yıl oldu.."

Bir yanıyla dünkü sömürgeci süreçlerin yükünü, öbür yanıyla sistemlerinin bugünkü kaçınılmaz buhranının yükünü sırtında taşıyan bu ülkelerde, son derece ciddi boyutlara varmış olan "yabancılar sorunu", devrimci bilincin köklü müdahalesiyle ancak çözüm olanaklarına kavuşacaktır.

Batı burjuvazisi sorunu bilinçli olarak çarpıtarak, mücadeleyi ve çeşitli milliyetlerden emekçi halk arasındaki dayanışmayı sekteye uğratmaya, kendi buhran ve açmazlarını gözden gizlemeye çabalıyor..

Öte yandan ise, batı burjuvazisinin yardakçısı, halk düşmanı sınıflar ve onların iktidarlarının, yurt dışında çalışan emekçilerin kazançlarına duydukları iştiha ve bu iştihanın pusuları yatıyor..

Ahtapotların arasında ise, sorunları hergün yeni boyutlara varan "yabancılar"..

Rasizme karşı verilecek mücadele ortaklığı, işçi sınıfı, yabancı ülkelerde çalışan emekçiler, devrimciler ve onların her ulustan Fransa'da da zaman zaman duvarlara çizilmeye başlanan "gamalı haç"lar, sağcı siyasi güçlerin ilgili ilgisiz her konuda "yabancılar sorununu", rasizmi kışkırtıcı bir biçimde tekrarlaması, hesaplanan oyuna karşı daha bilinçli olunmayı gerektiriyor.. Ve bu bilinç ancak halkların ortak mücadelesinin bir halkası olarak kavrandığı oranda anlamını bulacaktır.

İspanya seçimlerini sosyalist parti kazandı

28 Ekim perşembe günü yapılan İspanya seçimlerini Felipe Gonzalez'in Sosyalist Partisi kazandı. İspanyol Sosyalist Partisi, meclisteki 350 sandalyeden 201'ini tek başına kazanmış bulunuyor. Sosyalist Parti'nin zaferi, Madrid Sokaklarında sabaha kadar süren şenliklerle ve parti başkanının **"şampanya içmeyin, ben evimde şarap içeeceğim"** demesine karşın, açılan şampanya şişeleriyle kutlandı.

Franco faşizminin ertesinde, ihtiyar diktatörün ölümünden sonra, kendine özgü bir demokratikleşme süreci yaşayan İspanya'da 1982 Ekim seçimleri, bu süreç açısından ayrıca bir önem taşıyordu. İspanya'da bir süre önce Yarbay Tejero'nun meclisi basarak giriştiği hükümet darbesi teşebbüsünün arkasında bulunan frankizme bağlı yüksek rütbeli subayların bir bölümünün ortaya çıkmasının yarattığı toplumsal gerilim daha başka bir söyleyişle bu ülkede Franco dönemine bağlı ordu güçlerinin bulunduğunun bilinmesi, genç demokrasinin başlıca sorunlarından en önemlisi olmaya devam ediyordu. İspanyol demokrasisine karşı girişilen son tehdidin atlatılmasında da, kral Juan Carlos'un ağırlığını demokrasıdan yana koyması önemli bir rol oynamıştı.

Felipie Gonzalez'in Sosyalist Partisi oyların %46,5'ini alarak, mecliste 201 milletvekilliği kazanmıştır. Milletvekili sayısının bu ölçüde fazla olmasında İspanya'da uygulanan barajlı d'Hont seçim sisteminin de rolü vardır. (Sosyalist Partisi'nin oy oranları sırasıyla: 1977'de %29,12 - 1979'da %30,5; Milletvekili sayısı da 1977'de 118, 1979'da 121'dir.) Sosyalist Parti'nin bu seçim zaferinin yanısıra Manuel Fraga Iribarne'nin liderliğinde bloklaşan sağ güçler de bu seçimle büyük ilerleme göstermiş bulunuyorlar: 1977'de, oyların %8,02'sini alarak, sadece 16 milletvekili çıkarmış olan, sağcı lider Fraga'nın Halkçı İttifakı, 1979 seçimlerinde %9 oy alarak, 9 milletvekiline düşmüştü. 1982 Ekim seçimlerindeyse, bu parti oyların %25,3'ünü alarak, mecliste 105 yer elde etmiş oluyor. Franco'nun bu eski bakanı, ittifakının gerisinde bütün muhafazakarları, merkezcileri ve aşırı sağcıları toplamış bulunuyor. Bu yüzden, 1979 seçimlerinde %34,9 oranında oy toplayarak 168 yere sahip olmuş bulunan Demokratik Merkez Birliği'de, yeni seçimlerde ancak %7,2 oranında oy alarak 11 milletvekili çıkarabildi. Yeni mecliste kalan azınlığın da 12 temsilcisi bulunacak.

İspanyol Komünist Partisi'de 1982 Ekim seçimlerde zarara uğrayan partiler arasında: 1979'da, oyların %10,6'sını alarak 23 milletvekilliğine sahip olan İs. K.P. yeni seçimlerde %3,8 oy alarak 5 sandalye kazanabiliyor; böylece meclis grubu oluşturma olanağından yoksun kalıyor.

Yunanistan'da Andreas Papaendreu'nun iktidara gelişinden, Fransa'da, önceki Hazirandaki Mitterand'ın Sosyalist Partisi'nin seçim zaferinden sonra, 19 Eylül 1982'de İsveç'te Sosyal-Demokratların iktidara gelmesi ve 28 Ekim İspanya sosyalistlerinin seçim başarısı Avrupa'da ortaya çıkan yeni bir siyasal eğilimlerin işaretleri gibi.

İspanyol Sosyalist Partisi'nin iktidarı ele almasından sonra, dünya kamuoyunun bu ülkedeki oluşumlar içinde en çok merak ettiği iki konu olacak: Bu ülkenin NATO'ya girmesi konusunda süren tartışmalar üzerine Gonzales'in takınacağı tavır. (Bu sorun bir yanıyla Avrupa'nın silahlanması ya da silahtan arındırılması sorununa da bağlı.) Fidel Castro'nun özel dostluğunu da kazanmış olan Felipe Gonzalez'in ülkesinin ABD ile olan ilişkilerinde eleştirel bir tavır takınacağı da ilk akla gelen ihtimal. İkinci konu da, özellikle İspanyol ordusundaki Franco dönemine yönelik nostaljik özlemlerin tasfiyesi konusu. İspanyol iç barışının temel sorunu bu. Yoksa 1936'da iç savaş yaşamış olan bu ülkede, yeni bir iç savaş olasılığı dahi, tarih bilinci taşıyan gözlemcilerin hatırdan uzak tutmadıkları bir olasılık.

Ülkenin faşizme karşı direniş ve demokratikleşme tarihinde gösterdiği dirençli mücadele ve özveriyle, bu ülkede demokrasinin kurucuları arasında şimdiden yerini almış olan ünlü Marksist lider Santiago Carrillo'nun seçimlerdeki başarısızlığına gelince... Bu konuda Fransız Sosyalist Partisi'nin sözcüleri şu eleştirileri yöneltiyorlar: "Avrupa **Komünizmi, Komünist akımın gerçekten bir yenilenme girişimiydi. Fransız Komünist Partisi, proleterya diktatörlüğü kavramını terk etti.** İtalyan Komünist Partisi, Hristiyan Demokratlarla *"tarihsel uzlaşma"* **önerdi. Bütün bu partiler Kremlin'e karşı az ya da çok bir mesafe aldılar. Batı demokrasisi değirmeninde yoğrulmak için, bunları yapmak gerekliydi. En azından bu girişimlerin kayıpları yeniden kazanmak için gerekli olduğunu söylemek gerekir. Ama sonuçta bunların da yeterli olmadığını söylemek gerekli.** İki nedenin İspanyol Komünist Partisi'nin seçim yenilgisinde payı olduğu söylenebilir. Birincisi, Komünist Partilerin iç işleriyle ilgilidir; Rusya'da büyük Çarlık sonrası koşulların ürünü olan bu demokratik-merkeziyetçilik ilkesinin, bugünün gelişmiş ülkelerinde tartışma götürür olmasıdır. Özellikle demokratik niteliğinin tartışılmasıdır. İkinci nedense: Belki, komünist sorumluların, çok defa 30'lu yıllardan kalan sosyolojik analizlerini, yeniden gözden geçirmekteki yetersizlikleridir."

İspanya üzerine bir kitap da yazmış bulunan, Fransız Komünist Partisi eski militanı Jean Rony'se, Santiago Carrillo'nun seçim yenilgisine başka bir açıdan yaklaşmakta. Jean Rony şöyle yazmakta: **"İspanyol Komünist Partisi, kırk yıl boyunca, Franco'cu diktatörlüğe karşı mücadele ile bütün bütüne birleşmiş, bu mücadeleden ayırdedilemez olmuştur. Bu yüzden bugünkü ağır yenilgisi, tarihsel bir haksızlık olarak görülmemelidir. İs. K.P. militanlarının, Francoculuğun son** on yılında yarattıkları sosyal baskı **İspanya'da demokratikleşmenin motoru olmuştur. Bu sosyal baskıyı Santiago Carrillo gerçekçilikle ve politik bir bilinçle yürüttü. Böylecede Carrillo, bugünkü İspanyol demokrasisinin kurucu babaları arasında yer aldı. Çok sert bir baskı eski şeytanları uyandırabilirdi; çok hafif bir baskı ise, demokratikleşme sürecinin insiyatifinin sağcı Manuel Fraga Iribarne'nin eline geçmesini sağlıyabilirdi. Kuruluş döneminde geminin dümenini iki adam tuttu: Santiago Carrillo ile Adolfo Suarez. Onlar bugün seçimlerde yenildiler; fakat istekleri gerçekleşti. 28 Ekim seçimleriyle İspanya'da demokrasinin ikinci aşaması başlıyor."**

A.H

Anayasa'ya evetin anlamı yaşadıkça anlaşılacak

Melike DEMİRAĞ

Evet!.. Pek başka bir sonuç beklemiyordum, şaşırmadım yani!.. Korku altında yapılan seçimler - refarandumlar hemen hemen hep aynı sonuçları vermiş tarihte de!.. (Eğer Alman dostlarınızdan: "İyi ama halkın % 90'ı hayatından memnunmuş!." diyenler olursa, kendilerine Hitler iktidara geldikten sonra yapılan seçim sonuçlarını sorun.) Açıkladıkları yüzde doğru mu, yanlış mı, hileli mi, değil mi, orası hiç önemli değil.. Bunca baskı altında, süngülerin gölgesinde ve kendisinden başka kimseye ağız açtırmadan yaptırdığı refarandum'un sonucu, "Birinci Kenan"ı Çankaya tahtına oturtur tabii.. Ama o zaten o tahtta oturmuyormuydu iki yıldır?..

Ş aşırmadım ..İki yıl önce şaşırmıştım son olarak...12 Eylül'den sonra, ilerici - demokrat diye bildiğim aydınların, Türkiye'de yıllardır oynanan oyunu farketmediklerini veya farketmek istemediklerini, hattâ 12 Eylül'e bir kurtarıcı gözüyle baktıklarını anladığımda şaşıp kalmıştım bu işe.. Kolayca uyutulamayacağını sandığımız büyük isimler bu hale düştükten sonra, zaten her gün geçim derdi içinde kıvranan, politik oyunların ayrıntılarını izleyemeyecek kadar hayat yükü altında ezilen insanlarımızın bunu kabullenmesinde şaşacak çok şey yok.. Basını, radyosu, televizyonu aynı davanın hizmetinde yıllardır.. Bu silahın kuvvetini küçümsememek gerek. Cunta iki küsür yıldır, bu silahı çok sıkı kontrolü altında tutuyor.. Evren'in tek sesli propaganda gezisi konuşmalarında çiğnemekten vazgeçmediği sakızı hatırlayın: BİR DAHA 12 EYLÜL ÖNCESİ GÜNLERİNE DÖNMEK İSTEMİYORSANIZ, BANA VE ANAYASAYA GÜVENİN!.. Adına Anayasa!? dediği kışla talimatnamesinin ne olduğu - ne olmadığı uygulandıkça görülecek halkımızın büyük çoğunluğun tarafından.. Eskiden hakkını aramaya kalkan karşısında polisi ve kanunu bulurdu, artık doğrudan doğruya Anayasa!?yı bulacak.. Nereye kadar sürüp gider bu iş, nereye kadar?.. "Artık herşey bitti" diye bir köşeye yığılıp kalanlar da, "Zafer sarhoşluğuyla" başı dönenler de çok geçmeden görecekler, halkımızın bu Anayasa bozuntusunu, onu yapanların kafasına nasıl geçirdiğini!.. Hem öyle "Çocuklarımız" filan değil, hepimiz göreceğiz bunu, hiç kuşkunuz olmasın!..

Şimdi, geriye dönmek istiyorum biraz.. 1977'de bir kitap yayınlandı Türkiye'de.. Adı: CİA KONTRGERİLLA VE TÜRKİYE... Yazarı M. Emin Değer.. "Emperyalizme ve Faşizme karşı savaşanların ölmez anısına" diyerek başlayan kitabın önsözünü Uğur Mumcu yazmış.. Önce Mumcu'nun önsözünden, sonra da kitaptan bazı bölümleri size de aktarmak istiyorum, altını çize çize:

"... Kitabın yazarı Emin Değer 12 Mart döneminde, birçok devrimcinin davasını üzerine aldı. Bizim Emin Değer'le arkadaşlığımız, dostluğumuz o günlerden kaynaklanır. **Sıkıyönetim mahkemeleri, devrimcileri birbirlerine kenetler. Güç günler, sınav günleridir o günler. Dostluklar o günlerde sınavdan geçer.**

Emin Değer, Milli Savunma Hukuk Müşaviriyken 12 Mart balyozuna çarpmış, silahlı kuvvetlerden ayrılmak zorunda kalmıştır. Değer, görev süresi içinde Türk-Amerikan ilişkilerini, en yetkili koltuklardan izlemiş ve Türk halkının, ABD Emperyalizmine nasıl teslim edildiğini gözleriyle görmüştür.

Kitapta rastlayacağınız konular, Değer'in, yurtsever bir subay olarak ABD emperyalizmine gösterdiği bilinçli tepkiyle oluşmuş ve sağlam bir mantık yapısıyla örülmüştür. **CİA VE KONTR-GERİLLA, bir ülkeyi nasıl ele geçiriyor?** Kimlerle işbirliği yapılıyor, kimler araç oluyor? Bu soruların yanıtı Emin Değer'in satırlarıyla sağlam kanıtlara bağlanmıştır.

..Fakat ne olursa olsun "yediveren bağımsızlık gülü" emekçi halkımın kanlarıyla sulanmış bu topraklarda yeniden boy verecektir. Hem de daha taze daha güçlü olarak. ...

Uğur Mumcu 1977

Önsözden sonra kitaptan bazı satırları aktarıyorum:

DURUM

Türkiye 1977 yılına kadar kan ve ateş içinde girdi. Huzur ve can güvenliği, yığınların içine itildiği ekonomik bunalımın ve işsizliğin önüne geçti. Cumhuriyetin ilk kuşağı devlet yönetiminde. Ama Ulusal Kurtuluş Savaşı ile kovulan emperyalizmin her noktada odaklaştığı bir yönetim bu. CİA'nın denetimindeki siyasal cinayetlerin yığınlar üzerinde terör yarattığı bir ülke haline geldik.

Yeniden bir özgürlük ve bağımsızlık kavgasının eşiğinde gibiyiz. 1923 yılında kurulan bağımsız Cumhuriyet 1977'lerde emperyalizmin güdümünde hasta ve yorgun, yaşlı bir devlet oldu.

AYAKLANMA KURAMI

1965 yılında Silahlı kuvvetlere bir kitap yayınlanır. Kitabın adı, "AYAKLANMALARI BASTIRMA HAREKETLERİ - TEORİ VE TATBİKATI" dır. DAVID GALULA adlı, bir CİA görevlisi tarafından yazılan kitap, Hasan Lembet adlı (!) çevirmen tarafından çevrilmiş, Gn.Kur.Basımevinde basılmış ve Silahlı Kuvvetlere 1750 adet dağıtılmıştır.

Şimdi ayaklanma kuramının ülkemizde nasıl uygulandığını inceleyelim. Bir başka deyimle, ülkemizdeki hangi davranışların, ayaklanma sayılabileceğini görelim.

....

Ülkemizdeki CHP ve öteki demokratik örgütler, legal örgütler, bu kuram kapsamındadır. Ve ayklanmayı bastırmakla görevli kuvvetler CHP başta olmak üzere, işte bu nedenle, hergün bu örgütlere saldırmaktadırlar.

Ayaklanmayı bastırmakla görevli kuvvet, neredetir? Komutanı kimdir? sorusu bugün için cevapsız kalacaktır. Ama böyle bir kuvvet vardır ve komutası gizlice ABD'dedir.

........AMAÇ İŞE ASKERİ KARIŞTIRMAKTIR

.......Askerin yurtseverlik duyguları bilindiği için, Onda ülkenin genel çıkarlarının, bütünlüğünün tehlikeye girdiği, çağdaş sol fikirlerin kötü olduğu kanısını yaratmak ve O'nu ülkeye sahip çıkarmak..... Provokasyonla, sahte delille ortam hazırlamak, terör yaratmak bu amaca yöneliktir.

AYAKLANMA KURAMI'nın bizdeki uygulaması:

......1971 yılı Mart ayında, Silahlı Kuvvetler Dergisi'ne ek olarak "Gayrı nizanu kuvvetlere karşı harekât" adlı bir broşür yayınlanıyor. Broşürü hazırlayan, o dönemde Özel Harp Dairesi başkanı Tümgeneral M. Cihat Akyol.

Gn. Akyol, Galula kuramının, ülkemiz koşullarına göre nasıl yorumlanacağını ve kuramın nasıl somuta indirgeneceğini örnekliyor:

Akyol'a göre:

"Halkı mukavemetçilerden ayırmak için, sanki onlar yapıyormuş gibi - zulme kadar varan haksız muamele örnekleri ile - SAHTE OPERASYONLARA BAŞVURULMASI tavsiye edilir!.. Halkı ayaklananlardan ayırmak için teröre başvurulmalıdır!..

LÜTFEN BURAYI BİR DAHA OKUYUN BENİMLE BİRLİKTE!..

1. Mukavemetçiler var!.. (CHP'den başlayarak bütün sol bu torbaya konmuş, ABD emperyalizmi, hepsini DİRENİŞÇİ olarak niteliyor.)
2. Bunları halktan ayırmak gerek.
3. Sahte operasyonlar yapın (Adamlarına emir!..)
4. Halka zulmeden işler olsun. Bunları biz yapıp, ilericilerin üstüne yıkmalıyız..

Paşanın daha önceki öğütlerinde, ilerici örgütlerin içine ajan karıştırmak var tabii... Bu kışkırtmanın amacı, onları KENDİ İSTEDİKLERİ ZAMAN VE KENDİ İSTEDİKLERİ YERDE SAVAŞA MECBUR ETMEK... (Bu bir askerlik prensibiymiş, herkes bilirmiş.. Paşa, bu iş için resmi devlet kuvvetlerinden önce GÖNÜLLÜ yardımcı kuvvetlerin kullanılmasını öngörüyor!.. Şimdi Demirel'in MHP komandoları hakkındaki sözlerini hatırlıyorum: Devlet Kuvvetlerine yardımcı güçler!?...)

"Ben olmasam TERÖR hepinizi yerdi" diye halkın gözünü korkutan Evren de öteki paşalar da, TERÖRÜN ASIL YARATICILARINDANDIR... Kimi zaman yalnızca el altından kışkırtarak, kimi zaman göz yumarak, kimi zaman da AJANLARINA BİZZAT YAPTIRARAK azdırdılar terörü ve yönetime el koymak için bahane olarak kullandılar!..

Reichstag'ı kim yaktı!.. Sorun Almanlara!.. 1982'de "Naziler" demek kolay,, 1930'larda hep bir ağızdan "Komünistler" diyorlardı...

Türkiye'de terörü kim yarattı, kim azdırdı?.. 1982'de buna CIA - Kontr-Gerilla - MİT - Cunta!.. demeliyiz.. Korkmadan, bıkmadan!..

SİYABEND Û XECÊ

BİR KÜRT MASALI 10

Türkçe söyleyen: Hüseyin Erdem

Siyabend kaynayan kazanlar, çekilen halaylar arasında kala kaldı. Ne düğünün görünen şenliğine ne de yüreğindeki öfkeye kaptırdı kendini." **Atımın dizginlerini bırakayım, hangi çadıra giderse o çadıra konuk olayım** diye düşündü. At nice çadırlar arasından, yanda duran yoksul görünümlü bir garipçadırı önüne gelip durdu, kişnedi... Siyabend atından indi, çadırdan uzattı başını. İçerde yaşlı bi kadın yalnızlığıyla başbaşa, oturuyordu.

"Kocaana, konuk tanrı konuğudur, kapına geldim, bu gece sen ağırlayacaksın beni" dedi. Yaşlı kadın yanıtladı; " **ey süvari, sencileyin bir konuğu nice ağırlıyayım ben ? Bak şıkak Miri düğün kurmuş, oğul everiyor. Oraya git ağırlasınlar seni!"** Siyabend **"Kocaana bir garip yolcuyum ben. Miroğlu neyime, senin konuğunum bu gece ben "** diye kestirdi... Dört sarı altın verdi yaşlı kadına, sevindirdi onu. Yaşlı kadın: " **Konuğumsun oğul, ama sanadeğer yatağım çulum, ekmeğim suyum yok. Incinmeyesin bana sakın ola"** dedi. **"Sen oğul say endine beni, ben de ana sayayım seni diye "** diye bağladı Siyabend sözü... Yaşlı kadın yatacak yer hazırladı Siyabend' e, sonra da bir söyleşiye koyuldular.

" **Ne düğündür bu kocaana; gösterişi çok, neşesi yok"** diye sordu Siyabend. Yaşlı kadın anlattı bildiklerini: **" Ah ah oğul, Sılivalı Siyabend' in evi yana, evi yana da kimsecikler kalmaya babasının evinde. Oralardan geldi de Süphan Dağında**

Oralardan geldi de Süphan Dağı'ında Resul' un Xecê' sini Şıkak Miri' nin oğluna bıraktı. O gördüğün düğün Xecê ile miroğlunun düğünüdür. Xecê teslim olmadı miroğluna. Siyabend' in aşkını yüreğinde öldürünceye dek de teslim olmayacak ona. Düğünün bunca sürmesi deo yüzdendir. Sonunda hayır yok bu düğünün delikanlı. O miroğlu ki Xecê' nin yedi kardeşinin ve zincire vurulu Siyabendin kardeşi Karakatran' ın başlarını kesti. O miroğlu ki Xecê' nin çadırını başına yıktı, sürülerini kattı önüne buralara getirdi."

Siyabend cebinden beş sarı altın daha çıkarıp verdi kadına. **"Siyabend benim sakın ola söyleme kimselere adımı. Şimdi var bir tas süt getir bana"** dedi. Yaşlı kadın seğirtti, tezcek vardıcsütten kesik biricik ineğinin yanına. Okşadı, yalvardı, sağmaya durdu ineği:

"Sağayım seni ineğim sağayım seni
Süt ver bana bir memeciğinle
Sağayım seni yarım gün boyu
Sağayım seni anacığım sağayım seni
Süt ver bana iki memeciğinle
Sağayım seni iki yarım gün boyu"

Nice diller döktükten sonra, ancak bir tas süt alabildi inekten, döndü Siyabend' in yanına. Siyabend parmağından Xecê' nin yüzüğünü çıkarıp süt dolu tasın içine attı. Sonra yaşlı kadına döndü:**"Kocaana de ki Xecê' ye yüreğinde bir yaman ateşle geldi Siyabend' in. Seni alıp gitmektir muradı. De ki, evet desin Şikak Miri' nin oğluna. Düğünü durdursun. Yıkanayım önce desin. Yıkansın, giyinsin, beni beklesin gece. Geleyim, bindireyim onu Deybılkıran' ın sırtına. Atım bizi Şikak Miri' nin oğlunun binbeşyüz çadırı arasından uçarca çıkarsın. Miroğlu da yiğit ise hüneri var ise yetişsin bize!"**

Yaşlı kadın yüreğine yazdı söylenenleri. Süt dolu tası aldı, karanlıklar arasındanSiyabend'in aşk ateşini kimselere göstermeden ve bu ateşle yanarak Xecê' ye gitmeye durdu.

Miroğlu düğünüydü bu. Gece gündüz süren bir şenlik, bereketli bir şölen... Xecê' nin çevresinde gelinalıcılar vanı. Türkülerle hüznünü dağıtmaya çalışıyorlardı. "**Ey gelinalıcılar"** dedi yaşlı kadın, **'günlerdir çevresindesiniz Xecê' nin . Ne gözlerine ışık verebildiniz, ne yüreğindeki ateşi söndürüp yeni ateşlere salabildiniz. Bir kez de benim yaşlı ellerime, kederli yüreğime bırakın onu. Kalkın gidin çevresinden..."**

Xecê' nin yanındakiler kalkıp gittiler. Odada Xecê ile birbaşına kaldı yaşlı kadın.

Xecê, **"başımı bağlayamaz, beni kandıramazsın. Siabend'e kurban ettiğim canımı Miroğluna verdiremezsin. Çekil git Kocaana dertlich başımdan"**, diye tersledi onu. Yaşlı kadın: **"Sıyrıl ölüm sessizliğinden, sevdiğin benim çadırımda. Onun yüreğinde yanan ateşten getirdim sana. İç şu sütü inanmıyorsan"** dedi. Xecê sütü içti. Tasın dibindeki yüzüğü gördü, inandı yaşlı kadına ve söyledik lerine: **"Kocaana, kocaana hoşgeldin, başım gözüm üstüne geldin"** dedi. **"var git miroğluna söyle, Xecê' yi yola getirdim de, senin olacak de...".**

Yaşlı kadın yanan iki yüreğin bağı olmanın mutluluğuyla herşeyi göze aldı, miroğluna yalan söylemeye gitti: **"Miroğlu, durdur düğünü, Xecê'yi razı ettim. Canı da teni de senindir artık İnan bana, düş değil gerçek bu".**

Miroğlu kanatlandı hani, uçar oldu. Düğün şenlendiricilerini çağırttı: **"On gündür türküler söylediniz, çaldınız, oynadınız. Mutluluğumu duyurdunuz ele güne. Gidin dinlenin gönlünüzce. Ben de ereyim muradıma bu gece."** Gelinalıcılar, çalgıcılar, söyleyip oynayanlar koşuştular çadırlarına. Yaşlı kadın koşar adım çadırına dönüp, bir erişilmez mutluluğun muştusunu saldı Siyabend'in deli yüreğine: **"Gam kalmasın gönlünde. Xecê'nin gözü yolundadır senin. Dediğin yerde, dediğin vakitte bklemektir kavli"** diye soluyup söyledi.

Xecê bohçasını hazırladı, yıkandı. Gecenin o vaktinde gelinliklerini giyindi Siyabendi için. Sonra gözleri yolda, yüreği köz üzre beklemeye başladı. Siyabend bildirdiği vakitte bildirdiği yere geldi. Birbirlerini gördüler. Siyabend Xecê'yi incecik belinden kavradı, bindirdi atına. Yaşlı kadından hatır isteyip düştüler yola.

Sarıay, gökyüzünün küçük büyük, uzak yakın, tüm yıldızları ışıklarının vargücüyle karanlıkları dağıtıp bir sevdaya yol aydınlattılar. Rüzgarlarla yarışan Deybılkıran Sıphanê Xelatê'ye eriştirdi onları. Attan indiler. Çeşme başına çadır kurdular. Yürekleri aşk ateşiyle kaynadı. Gözyaşları sevinç ve mutluluk taşıdı karışıp birbirlerine. Tek yürek oldular, tek beden oldular.

Miroğlu ayrımına vardı ki Xecê yok. İmdat davulunu dövdürdü. Düğün yorgunu bin süvari toplandı. Karanlıkları daha da karartarak sürdüler atlarını. Sabahın erinde güneşin sarı ışıklarını arkalarına alıp kara gölgeleriyle sardılar tek beden yanan bir sevdayı... Seslere Xecê uyandı önce. Boynu vurulan kardeşlerini, Karakatran'ı anımsadı. Geleceklerini düşündü. Xecê'nin hıçkırıklarına Siyabend de uyandı. **"Dört bir yanımızı sarmışlar Siyabend, seni öldürmek, beni de alıp gitmektir muratları"** diye yakındı Xecê

"Dağız yüreğindeki kederi" dedi Siyabend. Yedi kolanlı Erzurum eğerini vurdu Deybılkıran'ın sırtına. Deve toynağını, bıçağını aldı, bendinden boşanan sularca aktı dağdan. Serçe sürülerine dalan canalıcı kuşlarca daldı miroğlu süvarilerinin arasına. Neye uğradıklarını şaşırdı garipler. Siyabend yerlerin göklerin gücüyle miroğlunun böğrüne bir deve toynağı indirdi. Miroğlu atının sırtından bir daha kalkmamak üzre devrildi yere. Boş atı gerisin geri dütştü yola. Siyabend o hızla sürdürdü döğüşü. Tüm atlar miroğlunun atını izlediler, süvarisiz döndüler Şikak ellerine...

Siyabend Xecê'nin yanına döndü, atından indi, bağrına bastı sevdiğini. Xecê, **"kurbanın olayım Siyabend, senin gibi bir yiğit görmedim daha ben. Kardeşin Karakatran'ın öcünü aldın. Ama şimdi benim kardeşlerimin öcü kaldı. Var git, Şikak mirinin çadırını, mir soyunu yerle bir et. Yedi kardeşimin öcünü al, gel"** dedi... Siyabend, yiğitlik ise yiğitlik, rüzgarlarca sürdü atını Şikak Miri'nin topraklarına vardı. Sevdiğinin dileğini yerine getirdi. Soluk almadan nerdeyse, bir yerde durmadan Xecê'nin yanına döndü yine: **"Gönlün rahat olsun, dileğin yerine geldi"** muştusunu verdi ona... Xecê'nin ince belini, nazlı boynunu sardı, bir öpücük aldı ondan. Ve o gece birbirlerine sularca karıştılar.

Sabah oldu, gün ışıdı. Xecê uyandı yine önce... Oniki geyik dağın doruklarından süzülüp yeşilliklere daldılar. Biri dişi, onbiri erkekti geyiklerin. Erkeklerden biri küçük, tombulcaydı biraz da. Boynuzları oniki daldı. Öteki on erkek geyiği kovalıyor, boynuzluyor, yanaştırmıyordu dişi geyiğe. Xecê, **"benim Siyabendim gibi, gümüş yay içinde gerili gümüş ok"** diye geçirdi yüreğinden. Siyabend feleklerin rüzgârından habersiz uykudaydı daha... Dişi geyik çeşme başına geldi, buzlu sulardan içti. Xecê süzdü geyiği. Sonra oniki dal boynuzlu erkek geyiğin onu koruyuşunu izledi. Katıla katıla gülmeye başladı. Gülüşüne Siyabend uyandı. Ayağa fırladı: **"Xecê, çıplak başıma gülüyorsun sen!"** dedi. **"beni gerçekten seviyormusun"** diye sordu. Xecê, **"senin kel başına kurban olayım, yüreğim senindir"** dedi ve anlattı: **"Oniki geyik gördüm sabahın erinde. Süzülüp geldiler dağlardan. Biri dişidydi, onbiri erkek... Erkeklerden biri oniki dal boynuzluydu. Kısaydı ama en güçlüsüydü geyiklerin. Öteki erkek geyikleri yanaştırmadı dişisine. Güldüm benim Sılivalı Siyabendim gibi dedim, gümüş yay içinde gerili gümüş ok."**

Siyabend rahatladı. **"Xecê, o erkek geyik nereye gitse de kurtulamaz elimden .Onun etini sofrana getireceğim"** dedi. Siyabend giyindi, kalkanını, gümüş okunu ve yayını aldı, düştü yola. Pınar başlarını, otlakları bir bir aradı. Bir düzlükte gördü geyikleri...

(Devamı Gelecek Sayıda)

CDU'nun "Yabancılar semineri Türkler adına utanç vericidir"

(Levent Doğanalp Bonn'dan bildiriyor)

Hiristiyan Demokrat Parti (CDU)'nun 20 ekim günü Bonn'da yaptığı Yabancılar Seminerinde Türkiyeliler adına hazin düşündürücü tablolar yaşandı. Ötedenberi yabancı aleyhtarı sağ politikasıyla tanınan CDU, seminere Türkiyelileri temsil etmek üzere sadece Tercüman gazetesi muhabiri Ramazan Öz ve Çalışma Ateşesi Necdet Baha' yı davet etmişti. Onca tecrübeli uzman ve kuruluş temsilcisi dururken, niçin yalnız bu iki zat çağrılıyordu. Sorumuzun yanıtını iki gün süren seminer sonunda yeterince aldık: Birisi Türk Federasyonu'na yakınlığıyla tanınan, öbürü ise Avrupa İslam Kültür Merkezlerinin genel sekreterliğini yapmış pek muhterem temsilcilerimiz ! ardı arkası kesilmeyen yabancılara karşı yapılan konuşmalara alkış tuttular. Hem de elleri kızarıncaya değin, yüzleri kızarmadan !

Evet onların yüzleri kızarmadı ama biz kızdık ve üzüldük. Almanya' da çalışan iki milyon çilekeş yurttaşımızın yabancı aleyhtarı bir partiye - hem de hükümetin başı olan bir partiye - nasıl peşkeş çekildiğini görüp de üzülmemek, kızmamak mümkün mü ?

Biz, sözümona bizi temsil eden iki korkuluğun kaypakçılığına, şakşakçılığına değil, yurttaşlarımızın haklarını savunamadığımıza, "6 yaşından yukarı çocukları Almanya' ya sokmayalım!" diyenlere bir çift laf edemediğimize üzüldük, utandık. Çünkü bu iki göstermenin gerçek kimliğini bilmeyen Alman kamuoyu "ne der" diye düşünüyorduk.

Neyseki bu korkumuz boşa çıktı.

CDU' nun 3. Alman Imparatorluğundan esinlendiği bu taktiği, Alman kamuoyunun geniş kesimlerine Hitler-Mussolini türü bir işbirliğini anımsatmış olacak ki, Alman WDR radyo istasyonu 20 Ekim gecesi "Eleştiri günlüğü" adlı programında konuyla lgili bir yoruma yer verdi. Yorumda "temsilcilerimizin" gerçek kimliği anlatılırken CDU'nun da kulağı çekiliyordu. Yorumcu şu sözlerle bağlıyordu sözlerini: "Ne gariptir ki yabancı düşmanlığının başını çeken Alman aşırı sağıyla, Kuran kursları düzenleyen islamcılar ve faşist Bozkurtlar ayni görüşlerde birleşiyorlar."

BASININ YALANLARI

Türkiye' de her yeni iktidara "paşam !" demeyi görev bellemiş Türk Basını yine işbaşındaydı. "YABANCISIZ ALMANYA AYAKTA DURAMAZ", "YABANCILARA MUHTACIZ" vb. manşetlerle seminerdeki yüzkarasını aklamaya çalışıyor, kelime oyunlarıyla olumlu bir tablo çizmeye çabalıyorlardı.

Biz Türk basının bu "çabalarını" bir tarafa bırakıp, seminerde ortaya çıkan görüşleri en doğru bir şekilde veren bir gazeteden aktarıyoruz size haberi. Sözkonusu gazete, semineri düzenleyen CDU' nun sözcülüğünü yapan "Finanzzeitung - Handelsblatt". Gelin birlikte okuyalım haberi:

GEISSLER: "FREN YAPILMAK ZORUNDA"

(...) Kongreyi açış konuşmasını yapan Parti Genel Sekreteri ve Federal Aile Bakanı Heiner Geissler, Geisler, CDU'nun bugüne değin sürdürdüğü yabancılar politikasını bundan böyle de sürdüreceğini söyledi. Geissler, "yabancı ailerin Türkiye' den getirecekleri çocuklarda mutlaka 6 yaş sınırının aranması gerektiğini ve ülkelerine dönmeleri için yabancıları teşvik etmek gerektiğini" belirtti. "Almanya'ya getirilecek çocuklarda yaş sınırı aranması bence zorunludur" diyen Aile Bakanı buna neden olarak, "14-15 yaşlarında getirilen çocukların topluma uyamadıklarını" belirtti. "Almanya bütün dünyanın işsizlik sorununa çare bulamaz şeklinde konuşan Geissler, Başbakan Kohl'ün açıklamaşına da işaret ederek (yabancı sayısının azaltılmasıyla ilgili) Ortak Pazar üyesi olmayan ülkelerden gelen yabancı akımının frenlenmesi gerektiğini ifade etti. Öte yandan Ortak Pazar'a gelecekte üye olabilecek bu ülkelerden (Türkiyeyi kastediyor) gelecek yeni göç dalgalarını önlemek için gerekli girişimlerde bulunulduğunu ekledi.

Daha sonra bir konuşma yapan CDU Berlin senatörü Fink de " **geri dönüşü teşvik " ve aile bütünleşmesiyle " ilgili konuştu. O da kesin sayılar vermemesine rağmen daha somut konuştu. Fink,** " geri dönüşler ciddiyetle ele alınırsa büyük mali yüklerin geleceği hesap edilmelidir ve bu yükten kaçınılmamalıdır" dedi. " Geri dönüşe özendirilirken Türkiye gibi stratejik konumu cok önemli bir ülkenin batı ittifakı için ne denli büyük bir anlam taşıdığı ve aradaki geleneksel dostluk bağları göz önünde tutulmalıdır " diyen Fink," yabancı işçileri meslek eğitimi teklif edilmesini, yatırımların desteklenmesini ve kalkınma yardımında bulunulmasını" geri dönüşe etki eden etkenler olarak sıraladı. Fink, geri dönüş için Federal Konseyin belirlediği esaslara uygun olarak, işsizlik parasının kapitalize edilmesini, emeklilik sigortası ödentilerinin geri verilmesi süresinin kısaltılmasını ve devlet desteği altındaki taasaruf mevduatlarını kapatan işçilere o ana kadar işleyen faizlerinin ve diğer haklarının bankalarca ödenmesini istedi.

Aile bütünleşmesiylle ilgili olarak Türkiye' den gelecek çocuklarda mutlaka 6 yaş sınırının aranması gerektiğini "**belirten Fink**", Almanya'da okula başlamak için de bu yaş sınırının uygun olduğu söylendi.

Seminerde F.Çalışma Dairesi Başkanı Stingl'de görüşünü belirtti. Stingl'e göre, "**Almanya'da sürekli kalmak niyetinde olan yabancıların topluma her bakımdan uymaları için yasal değişikliklerin**" artık bir an önce gerçekleştirilmesi gerekiyor.

KEHL'DE FAŞİSTLERİN SALDIRISIYLA ÇIKAN ÇATIŞMADA İKİ KİŞİ ÖLDÜ

Almanya'nın Fransa sınırına yakın kentlerinden birisi olan Kehl'de 10 Kasım 1982 günü saat 18.00 dolaylarında, faşistlerin bir grup ilericiye saldırması nedeniyle çıkan olayda birisi saldırganlardan olmak üzere iki kişi öldü, 3 kişi yaralandı.

Alınan bilgilere göre olay şöyle gelişti: Kehl'deki ilerici faaliyetlere ve cuntaya karşı yapılan çalışmalara katılan ilerici ve devrimcilerden 3 kişi bir Gasthaus'a girerken içerde bekleyen faşistlerin saldırısına uğradılar. Gasthaus'un hemen kapısında devrimcilere bıçaklarla saldıran faşistlerin Ahmet Tat adındaki devrimciyi ağır yaraladıkları ve Ahmet Tat'ın yaralı durumdayken saldırganların birisinin elinden bıçağı alarak kendini savunduğu öğrenildi. Önceden planlandığı bildirilen olay sırasında Ahmet Tat, aldığı bıçak yaralarının etkisiyle olay yerinde hayatını kaybetti. Sağ görüşlü olduğu bildirilen Yasin Taşdemir'in de olay sırasında öldüğü polis tarafından açıklandı. Çatışma sırasında her iki taraftan da yaralananlar olduğu ve hastaneye kaldırıldıkları bildiriliyor. F. Alman makamlarının olayla ilgili soruşturmaya başladığı ve saldırganların 3'ününü yakaladığı öğrenildi.

BELÇİKA'DA TÜRK KAHVELERİ KURŞUNLANDI

7 Ekim gecesi Belçika'nın Gand kentinde üç Türk kahvesi kimliği belirsiz kişilerce kurşunlandı. Gece geç saatlerde ceryan eden olaylarda, Veli Kahraman adlı bir yurttaşımız da ağır yaralandı. Aldığı kurşun yaralarıyla komaya giren işçimiz hastaneye kaldırıldı.

Berlin halk oyunları ve folklorumuz

Sahnede 140 folklorcumuz birlikte, el ele halay çekiyordu ve salonu dolduran 2500 seyirci ayakta çıkınca onları alkışlıyordu. Bitmek bilmeyen alkışlar sanki Ultramodern Filarmoni salonuna bugünün hatırası olarak çakılıp kalacaktı.

28 Ekim 1982 günü Berlin'de yapılan 1. Türk Halk Oyunları Şenliği böyle güzel bir görüntü ile sona erdi. Şenliği Berlin Kültür Senatörlüğü düzenledi. Ve bugüne kadar kapılarını Türkiyelilere açmayan Filarmoni salonu Senatörlüğün katkısı ile şenliğe verildi.

Şenliğin biletleri kısa sürede bitti. Şenlik gecesi binlerce insan salonun kapısında geri döndü.

Şenliğe gösterilen ilgi bize gösteriyorki insanlarımız birkültürel açlık içinde. Hükümet değişikliği ile ortam baskı ve tehditlerden dolayı moralsizlik içinde.

Elazığ çevresi halk oyunu Çaydan Çıra ile başlayan şenliğe Kreuzberg-Weddig Halk Yüksek Okulları, İzmir Zeybek, AWO,Türk Merkezi, Türk Folklorunun Yayma ve yaşatma Derneği grubları katıldı.

Renk, renk işlemeli, örgülü, boncuklu elbiseler, Şalvarlar, puşular içinde oyuncuların hepsi bir sevinç-bir heyacan içideydi. Bir metropol ülkenin en modern salonunda halklarımızın kültürünü insancıl bir şekilde inatla oynuyorlardı (baskıya-asimile etmeye, yok etmeye karşı).

"Silifke'nin yoğurdu - Ağır-kıvrak Zeybek,- Kars Şeyh Şamil- Kırklareli Kasap - Bitlis - Adıyaman" halk oyunları seyircilere inanılmaz bir moral veriyor, kültürel zenginliklerimizi bir kere daha vurguluyordu.

Vatan Babalarının Çiftliği

Resul ÖNAL

Yakın bir arkadaşım geçenlerde, derdini denizlere döker gibi anlattı:

"Yıllar önce yüksek öğrenimi tamamlamak üzere B. Almanya'ya geldim.İlk yılların şaşkınlık dönemlerini bir yana bırakırsam, zamanımın çoğu çevremdekilere ve insanlarımıza bir şeyler vermekle geçti. Buradaki insanlarımızın sömürülmelerine karşı çıktım, mücadele ettim. Son zamanlarda gelişen yabancı düşmanlığına karşı verilen mücadelede Alman antifaşistleriyle birlikte payıma düşeni yaptım. B. Almanya'da yaşayan çeşitli uluslardan insanların birlik ve dayanışma bayrağını hep göğsümde taşımaya uğraştım. İşçilerimize tercümanlık yapmak, polise, avukata, doktora, Arbeitsamta refaket etmek v.s. de cabası.

Uzun süreden beri yurt dışında yaşamama rağmen, özgür ve Demokratik bir Türkıye'nin özlemini her geçen gün içimde daha da büyüttüm. Söz konusu özlemi, hayal ve rüyalar aleminde değil, gerçekte, yani birşeyler yaparak yaşamaya çalıştım.

Ne için tüm bunları anlatıyorsun diyeceklerdir belki, anlatayım.

Pasaportumun süresi bittiği için T.C başkonsolosluğuna gittim.

Bilindiği gibi saatlerce bekleyiş ve sıkı kontolden sonra içeri alınan T. C vatandaşları bir sürede içeride beklemek zorunda kalıyorlar. Garip bir bekleyiştir bu. Öz yurdunun konsolosluğunda değil de, sanki ne idüğü belli olmayan bir ülkenin konsolosluğunda bekliyorsun. Öylesine yabancı geliyor insana, T.C vatandaşına.

Nihayet bana sıra geldi ve bayların odasına girdim. Pasaportumun süresi bitti, uzatırmısınız, dedim. Konsolosluk görevlileri gözlerini baykuşlar gibi bana uzatarak, "hayır uzatmayız" dediler. Onlara göre ben artık normal Türk vatandaşı değildim. "Türkıye alehine sağda solda propaganda yapıp, kitleler önünde generallerimize hareket edenlerin pasaportlarını uzatmayız" diye bir de çıkış yaptılar. O ülke ile (Türkiye) hişkilerimi de kessem benim için daha iyi olurmuş.

Kısa bir duraklamadan sonra aklıma birdenbire NAZIM usta geldi, dayanamadım: "Orta Asya'dan dört nala gelerek

Bir kısrak başı gibi akdenize uzanan

Bu memleket bizim"

Tüm memurlar gözlerini dikmiş bana bakıyorlardı. Aralarında ne söylediğimi anlamayanlar çoğunluktaydı. Anlayanlar gözlerini bir karış daha açmış, söylemek istediklerini dile gtirememenin çaresizliği içinde, "Haydi çık artık, senin işin yok burada" demekle yetindiler. Orayı terkederken, arkamdan sessiz bağırışmaları hissediyordum:

"Hayır,hayır o çiftlik bizimdir"

YABANCILAR POLİSİ'DE ONLARDAN YANA

Evet, bunun üzerine yabancılar polisine giderek, pasaportumun uzatılmadığını, bunu gözönünde bulundurarak oturma müsadamin uzatılmasını istedim. Yabancılar polisi, bana oturma müsadesi vermeyeceğini söyledi. Çünkü elimde konsolosluktan bır kağıt yokmuş, işin içinde askerlik meselesi olabilirmiş. Durumumu anlattım, burada yaşayan türkiyelilerin "Entegrasyon" sorunlarında yararlı bir çalışman olduğumu belirten, bir kaç kuruluştan aldığım ekspertiz'leri gösterdim. Para etmedi. Görevli memur sert bir dil ile: "Bizim hükümetimiz Türkiye'deki rejimi diktatörlük olrak kabul etmiyor. Ayrıca, Türkiye NATO savunma paktı içinde güneydoğu kanadının çok önemli bir ülkesidir. B.Almanya ile Türkiye'nin ortak savunma çıkarları söz konusu olduğu için, sana oturma müsadesi veremeyiz. Sen en iyisi Türkiye'ye git".

İşte böyle, her iki camüden kovdular beni. Bu durumda tek çıkar yolum, kamu oyuna çıkmaktır. Kamu oyunun yardımı ile belki birşeyler yapaılabilir."

Arkadaşımın başına gelenler, Yurt dışında insan sevgisi taşıyan yüzlerce yurtsever Türkıyelinin başına gelmektedir. Demokrat Türkıye'nin son sayılarında "Konsolosluklarımızın" vatan vatandaş hızmetleri üzerine bir kaç yazı yazıldı. Merak ettim, konsolosluk kelimesinin sözlük anlamına baktım.

Şöyle diyor: "Konsolosluk, yurtdışında yurttaşların çıkarlarını savunan temsilciliktir." Yani, T.C konsoloslukları, biz yurtdışında bulunan emekçileri savunması gerekiyormuş da haberimiz yokmuş!

Yurt dışında bulunan yurttaşlarımızın çıkarlarını savunanlar kimlerdir? Yukarıda kısa öyküsünü anlatan arkadaşım mı, yoksa her imza için yurttaşlarımızdan onlarca, yüzlerce Mark almaktan, demokrat insanlarımızı ispiyonlamaktan başka işlevi olmayan konsolosluklar mı?

Konsolosluklarımız diğer ülke konsolosluklarına bakıp utansın, yerine dibine girsinler. Iran'daki idam dalgalarını insanlık onurlarına yediremeyen birçok İran konsolosluk görevlisi ve konsolos , görevlerinden geri çekilerek, idamları protesto ettiler. Bundan iki yıl önce bir darbe ile yönetime el koyan Bolıvya generaller cuntasını protesto etmek için, Bolivya'nın Hamburg başkosolosu cuntanın temsilcisi olmadığını tüm Dünya kamu oyuna duyurdu. Cuntanın değil, halkın temsilciliğini yapmak üzere Direniş konsolosluğu kurduğunu ilan ederek tüm Avrupa demokratik kamuoyunun desteğini almayı başardı. Evet, yerin yedi kat dibine girsin bizim "konsolosluklar", insan olduklarından utansınlar. Ya da geçici çıkarları için cuntanın uşaklığını yapmaya devam etsinler!

Ülkemiz, elbette onların çiftliği değildir. Gün gelir devram olur, biz de yurt dışında protesto afişleri değil, ülkemizin güzelliklerini tanıtan boy boy afişler asarız.

Gelelim yabancı polisinin tutumuna (yani Alman hükümetinin). Ne de düşünüyorlarmış bizi! Ortak savunma çıkarlarımızı her şeyden üstün tutuyorlar, kapitalist-emperyalist düzenin vurucu gücü NATO içindeki ortak çıkarlarımızı. Filistin halkının soy kırımına uğramasında İsrail'i arka planda destekleyen NATO ve ona bağlı olarak sadıkkalmamız gereken ortak savunma çıkarlarımız her değerden üstünmüş. Bilineceği üzere, B. Almanyada yaşayan her hangi bir yabancının kendi ülkesi tarafından pasaportu uzatılmazsa, ona bir yabancılar pasaportu verilebilmektedır. Ama NATO paktına üye olan bir ülkenin vatandaşı isen, duruma hemen NATO'muz el koyuyor. Vatan, millet, sakarya, kutsal görev dedikleri meğer NATO'ya hizmet demekmiş. Tüm bunlar bilmediğimiz şeyler değildir. Ama günlük yaşamdaki etkisini görünce bir başka türlü 'dank' ediyor insanın kafasına. Hele yurt dışında çalıştırılmak zorunda bıraktırılan genç emekçilerimizden -bu uğurda- zorla alınan yirmi iki bin markları düşününce kahroluyorum. Tüm bir aile ocağının yıllarca yaban ellerin kahrını çekerek, derya gibi ter dökerek kazandığı 22 bin Markların hesabı sorulmayacakmıdır? Elbetde....

Elbet gün gelecek biz de hesap soracağız!

Suudi Arabistan'dan
Selam Demokrat'lı dostlara
Ekim 1982

Sizlere Arabistan'dan yazıyorum. Şu anda Nisan 1982 4. sayılı Demokrat Türkiye elimde. Bilseniz ne kadar açtım, yemekler içmekler doyurmuyor. Bilmem kaç el değiştirdikten sonra yıpranmış bir halde okumaya çalıştım. Kaç yerinden bantla yapışık, derler ya bir ipliğini çeksen kırk yamalağı dökülür. Öyle işte. Olsun önemli olan içeriği, bana eksiğimi vermesi. Sizleri kutlarım. Mücadele her yerde vardır. Hayatın her dalında düzgün namuslu düşünenler ve onu uygulayanlar için.

Buraya dört kuruş kazanmaya geldik. Yaşanacak yer değil oysa. Belki bir derdimize derman olur diye para.. Neyse meselenin özü gazetenize abone olmak istiyorum. Birkaç güne kadar abone ücretini yollayacağım. Mümkünse önceki sayıları da gönderirseniz sevinirim.

Sizleri tekrar kutlarım, ülkemizin üzerindeki kara bulutlara, zamlara, işkencelere ve onların patronuna karşı kaleminizi korkusuzca kullandığınız için yürekten teşekkürler. Şu anda gazetemizi okumak ve okutmakla dolu yüreğim. Hiç umudunuzu yitirmeyin. Yakanıza kırmızı karanfiller takıp gururla geleceksiniz ülkemize. İşıl ışıl madenleri, bire on veren toprağı daha iyi işleyeceğiz. Bizim olmayanları bize döndürmek için sizlere fırsat buldukça yazacağım. Sanırım beni dinlersiniz. Burada ne gibi yardımcı olabilirim: Birşeyler yapmak istiyorum. Örneğin burada kopukda olsa bir okur potansiyeli var. Onlara ulaştırabilirim gazetenizi. Yarının güzel günlerine merhaba...

Yürekten selamlar başarılar
D.B.

Aç, açık bırakmışlar

Aç, açık bırakmışlar K. Yılmaz
Yaşlımızı gencimizi
Ve hala talan edip sömürüyorlar
alınterimizi
Türkiyem, Türkiyelim
Uyutuyorlar, uyanmamızı
önlemek için
Askeri ile polisi ile,
Soytarısı, faşisti ile
Kusuyorlar kinlerini üstümüze.
Onlar,
Yani aşımıza göz koyanlar,
Sana, bana, çoluğumuza,
çocuğumuza düşman
Aç gözlerini bak biraz Türkiyelim.

Öğretmen olacak sevdiğime

İstemem! benim için bile olsa,
Yaşayacaksan.

Düşman edeceksen onları,
Yurduna, halkına ve sosyalizme,
Düşman edeceksen onları halk

Yaşama! Ölümün sevindirir beni.

Bilirsin! Sen kalbimin sahibi,
Bahçemin gülüsün. Ama,
Zehirleyeceksen bülbülü, kanaryayı
Zehirleyeceksen halkın öz evlatlarını
Ekerek faşizmin tohumlarını körpe

Sol! Viran olsada bahçem
Solman sevindirir beni

olması, kişisel görüşlere yer verilmesi bakımından Demokrat Türkiye'nin gün geçtikçe güçlenceğine inancım sonsuzdur.

Hiç bir güç Türkiye'de gelişen mücadalenin önüne geçemiyecektir. Gelecek güzel günler Türkiye halklarının olacaktır. ABD damgalı cuntaları da sökmeyecektir. Demokrat Türkiye emekçilerine selamlar.

Bir Demokrat Türkiye Okuyucusu
A. DİNÇ

YUGOSLAV ASILLI TERÖRİST KENAN EVREN KAŞIKÇI İLE GÖRÜŞTÜ

Dünyaca ünlü silah tüccarı Adnan Kaşıkçı insan kasabı Evren ile Ankara'da şu anlaşmaya varmıştır. Karın yarı yarıya Türkiye'de silah satabilecek ortaklar bu silahları çağın ve operasyonlarla tekrar ele geçirmek için çaba sarfedip, büyük servet birikimini Yugoslavya'ya yığmakta olan Faşist Evren, elbette bir gün dede toprağına kaçacaktır sülalesi ve kardeşlerin yanına. Demirel'in yeğeni gibi... Muhacir Evren bugün kendi ağzıyla şu açıklamayı yapmıştır: **"Bu zaman artık para savaşıdır, silah savaşı değildir"** faşist generaller çetesi 5 kukla ve şurakası kanunlarını yalan ve tehditlerle halka tanıtıyorlar. Diyarbakır halkı fabrika isteriz diye rezil ettiler. Tüm halk çok iyi biliyor ki yalancılar fabrika değil hapishane yaptırırlar ancak.

Cunta şefi muhacir Evren neden çırpınıyor: Nasıl olsa sandıkları silahla açtıracaklar, oyları süngüyle saydıracaklardır sonunda.

1980'den bu yana köylünün davarı, tavuğu, yağı, peyniri ve yumurtasıyla karnını doyuran faşist Evren orduları, onbinlerce kız ve kadının ırzına zorla tecavüz etmişler, herkesi sıra dayağına çekerek altın para ve kıymetli eşyaları gasp edip ağzını açana kurşun sıkmışlardır.

Amerikan iti birinci raundu kazandığını açıklıyor. İkinci raundu da biz devrimciler kazanacağız ve faşistleri halk mahkemelerinde biz yargılayacağız.

Bu baş terörist halklarımızın yeminli düşmanıdır.

Ettikleri yanlarına kalmayacaktır.

E. ÖÇALAN

DEVRİM GÜÇLÜ BİR ÖRGÜTLE HALKLA İÇİÇE GERÇEKLEŞTİRİLMELİDİR

Cuntaya karşı mücadelede Devrimci ve demokratların görüşlerini gazetenizde tartışmalarına yer vermeniz, kişiler ve örgütlerin birbirlerini daha iyi anlamalarına katkıda bulunacağına inanıyorum.

Türkiye'de devrimci mücadeleyi veren gruplar, halkla daha iyi ilişki kuramadan, aktif mücadeleye ağırlık vermeleri, faşist saldırıların artması, devrimcilerin bu pratik içine zorunlu olarak itilmeleri, ve sonuçta ortaya çıkan kanlı ortam cunta için büyük bir fırsat olmuştur.

Cuntaya karşi mücadelede Devrimci ve demokratların görüşlerine gazetenizde tartışmalarla yer vermeniz kişilerin ve örgütlerin bir birini daha iyi anlamalarında yararlı olacaktır inancındayım.

Türkiye'de devrimci mücadeleyi veren gruplar, halkla daha iyi ilişki kuramadan, aktif mücadeleye ağırlık vermeleri, faşist saldırıları artması, devrimcilerin bu pratik içine zorunlu olarak itilmeleri ve sonuçta ortaya çıkan kanlı ortam cunta için büyük bir fırsat olmuştur.

Solun içinde olduğu durum halkın gözünde olumsuz bir sahne olmuştur. Fraksiyonların bazıları tamamen yasal yoldan bazıları da tamamen illegal yoldan hareket ettiler, tabiki bu durum cuntanın işine yarayacaktır.

Şu anda cuntaya karşı mücadele kaçınılmaz bir görev olmalıdır. Fakat bu mücadelenin temelini oluşturmak, gruplar halinde değil hep beraber halkla içiçe ve dünyada olup bitenlerden dersler alarak gerçekleştirilmelidir. Bugün ülkemizde hazırlanan Anayasayı halkımıza tanıtmak bu anayasanın kime hizmet ettiğini bilmek başta Türkiyeli halklara olmak üzere tüm dünya kamuoyuna tanıtmak, ayrıca bugün Türkiye'deki halkın çektiği zulümleri ekonomik durumunu yurtdışındaki Türkiyelilere anlatmalıyız.

M. YILMAZ

HASRETİMİZ

Gözlerimiz de umut
Yaratmak için yarınımızı
Yürüyoruz aydınlığa
O umut, o ateş, o sevda ve o kavga
Yakıyor ovaları, kırları
Hasretimiz...
Ekmeğimiz, işimiz, hürriyetimiz
Uğruna öldüğümüz

Garip Can

HİNT KEDİSİ ÇİNGENE

Benim ülkemin
sıcak ve bereketli
Zengin derin maden yatakları
Kendi içinde kendine.

Benim ülkemin
Hapsane avluları
Bulvar ortası kalabalık.
Ak saçlılar
Kara saçlılar orada
Ölümü düşünür sessiz
Hele güneşliyse hava
Hele gelecekse görüşçüsü.

Benim ülkemde
Eylül sabahı
karanlığın döllediği
Hint kedisi çingene
Kuşpalazı çocuklarımıza.

Benim ülkem
tohumları dalında
Kurşuna dizilmeden
Özgürce açacak
Günlere yakın

Dinçer YİĞİT

FİLİSTİN ÇOCUKLARINA

ve ölüm kustu namlular
anne diyemeden
şeker yiyemeden
ekmek isteyemeden
sevilip,
sarılmadan
balon uçurmadan
kitap okuyamadan
özgürlüğü yaşamadan
vurdular seni bebek

adın bile konmadan
anan seni doğurmadan
vurdular seni
ben de vuruldum bebek
ben de vuruldum!

Bahattin GEMİCİ

BEN BİR YABANCIYIM

Ben bir yabancıyım
Almanya'da
Siyah saçlarımla
Kara güzlerimle
Kara bıyığımla
Ve Tenimin koyu rengi ile
Utanıyorum
Yol'daKahve'de,
Diskotekte
Kendimden;

Ben bir yabancıyım
Yerdeki son pislik

"Defol git","pis yabancı",
"Çekin arabanızı"

"Kadınlarımızı rahatsız ediyorlar",
"İstasyonda dolaşıp duruyorlar",

"İş yerlerimizi elimizden alıyorlar",
"Makarna yeyicileri",
"Sarmısak kokuyorlar",
"Pis pis kokuyorlar",

"Medeniyet yüzü görmemişler"
Kişisel özelliklerimiz
Oldu artık
Ben bir yabancıyım
Yerdeki en son pislik
Yaşıyorum
"Sınırlı bir süre için",
"Müsaade edilmiştir",
"Müsaade edilmemiştir"
Damgaları ile
Pazar'dan pazar'a
Yalnız ve Terk edilmiş
Ben bir yabancıyım
Yerdeki en son pislik
"Hayır, sen bir insansın diğerleri gibi"
Söylediginde
Birisi bana
Devrildim artık ben
Almanya'da

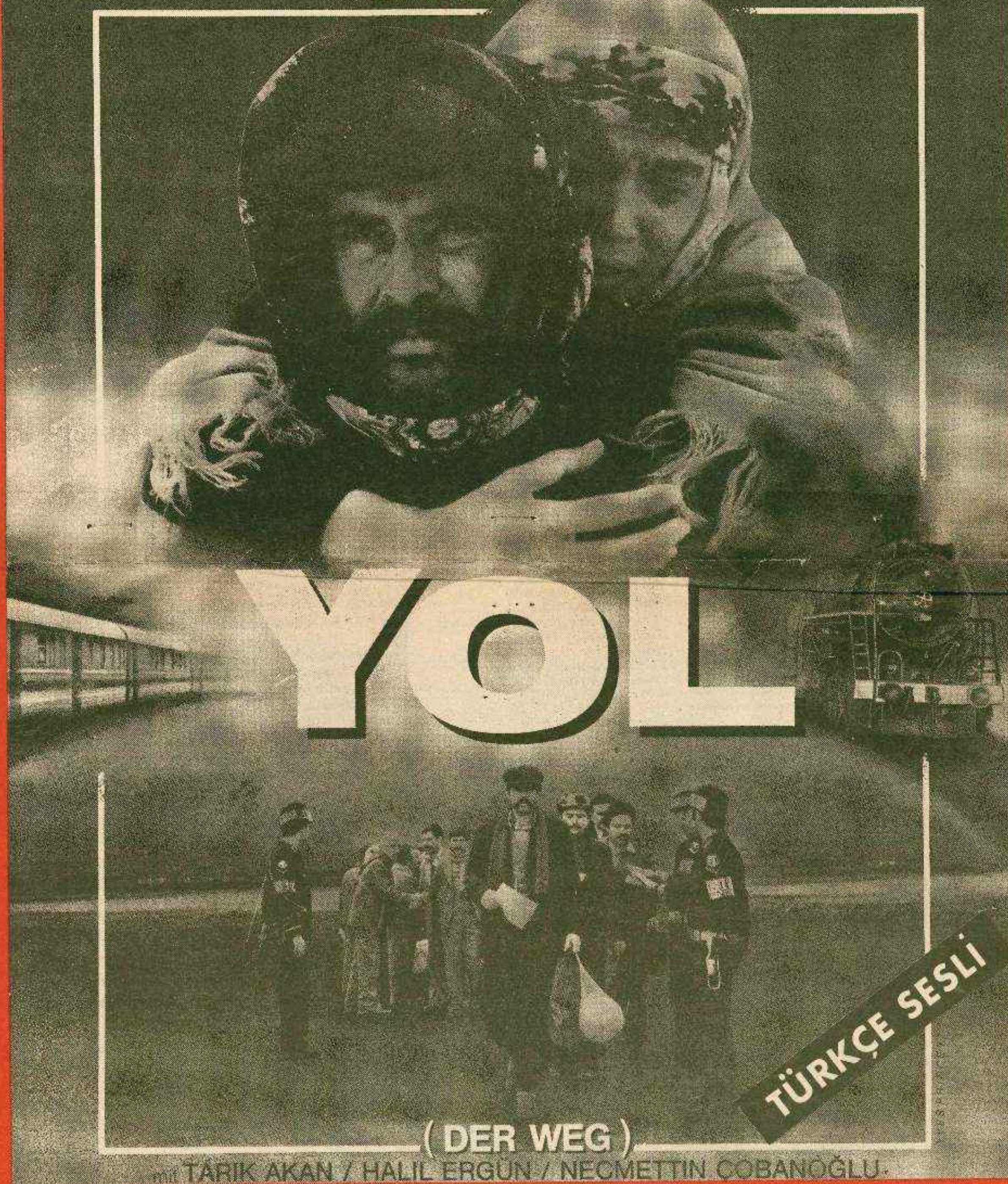
Dr. Şadi Üçüncü

Anti olirgarşik, anti emperyalist, anti faşist Demokratik halk iktidarı mücadelesinde **8.10.1980**'de cunta tarafından idam edilen halklarımızın yiğit evladı proleter sosyalist
NECDET ADALI
yoldaş mücadelemizde yaşıyor, yaşayacak.

İşkenceler, idamlar
yıldıramaz bizleri
Kahrolsun Askeri
Diktatörlük !
Yaşasın Sosyalizm !
KURTULUŞ

YÜZBİNLERİ BÜYÜLEYEN, BEKLENEN FİLM "YOL" ŞİMDİ DE ALMANYADA SİNEMALARDA

"YOL" FİLMİNİN OYNADIĞI SİNEMALAR VE GALALAR:

KÖLN

4 Aralıktan itibaren Sinema LUPPE, Zülpischerstr. 24, Hergün: 17.45-·20
Köln'de GALA: Fuat Saka-grubu ve Dursun Akçam, Cumartesi 4 Aralık Saat: 18'de sinema LUPPE

FRANKFURT

3 Aralık'tan itibaren sinema HARMONIE, Dreieichstr. 54 Hergün 18–20.15
GALA: Sümeyra, 3 Aralık Cuma Saat: 20, sinema HARMONIE

HANNOVER

3 Aralık'tan 9 Aralık'a kadar Sinema APOLLO, Limmerstr. 50, Hergün 18–20.30
Birhafta sonra Rasçhplatz Sinemasında Hergün 18.30'da
GALA: Fuat Saka-grubu-
3 Aralık Cuma Saat:20'de Sinema APOLLO

DÜSSELDORF

10 Aralık'tan itibaren Sinema BAMBİ, Klosterstr. 78
Hergün Saat: 20'de

BERLİN

3 Aralık'tan itibaren Sinema OFF, Hermannstr. 20 -Neue-Kölln
GALA: Sümeyra, 2 Aralık Perşembe Saat: 20'de, Sinema SYLVIA Hauptstr. 11 Berlin Schöneberg

(Not: YOL Filmi GALA'larda da gösterilecektir.)